

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور

در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی

دفترچه شماره ۱

جامع سوم

دفترچه عمومی

آزمون ۳ تیر - سال ۱۴۰۱

آزمون عمومی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان و ادبیات فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸
۲	زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰
۳	فرهنگ و معارف اسلامی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰

۱- در همه ابیات، واژه‌ای یافت می‌شود که در همان بیت مترادف دارد، به‌جز

- (۱) باره برون جهانند از آتشین مضاف
(۲) سفر کند ز تن حاسدانش جان و روان
(۳) خورده جهان بسی و نخورده چو او کسی
(۴) بگذرد زین سقف زنگاری مرا ایوان عیش
- بیلک برون گذارند از آهنین حصار (بیلک: نوعی پیکان)
چو کرد همت عالیش عزم و قصد سفر
اندر فنون دانش و هر فضل بهره‌ور
گر فتد روزی نظر بر طاق ابروی توام

۲- تعداد معنای درست برای واژه‌های «برازندگی، ورطه، محال، سودایی، خودرو، بسنده» در کدام گزینه بیش‌تر است؟

- (۱) گرفتاری، لیاقت، لجوج، کافی، شیدایی، ناممکن
(۲) شایستگی، شیفتگی، اندیشه باطل، کامل، مهلکه، هرزه
(۳) شیدا، بی‌اصل، شایسته، خودرأی، لیاقت، گرداب
(۴) سزاوار، لجوج، عاشقی، گودال، ناممکن، شایستگی

۳- معنی چند واژه نادرست است؟

(مقرون: قرینه)، (جال: دام)، (سرشت: آفریدن)، (مناسک: آیین‌های دینی)، (کافی: لایق)، (زهاب: مجازاً اشک)، (قلا کردن: در پی فرصت بودن)، (زبونی: فرومایه)، (طیلسان: نوعی ردا)

- (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۴- از میان کلمات زیر، چند مورد برای پر کردن جاهای خالی، قابل استفاده است؟ (ترتیب کلمات و ابیات رعایت شده است).
«فراق، صواب، غالب، خواست»

- الف) دیگرم غیر از تو میل صحبت دیگر نماند
ب) گشاده کرد در داد و بست دست ستم
ج) گر نشد اشتیاق او ... صبر و عقل من
د) زان همدمان یکدل یک نازنین نمانده است
- آن‌که مشغول تو شد دارد ... از دیگران
یکی ز بهر ... و یکی ز بیم وبال
این به چه زیردست گشت آن به چه پایمال شد
این دور بی‌وفایان ز ایشان چه ... گویی
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵- عبارت زیر چند نادرستی املایی دارد؟

«حالیا ثواب آن به که به اطفای آتش خشم و تسکین صورت شر پردازد و آذررها ورزد تا از حلیه سنای خلق محضوس گردد و دامن عفو الهی او را مسطور نماید که غایت الغصوی کفه حسنات این بود.»

- (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

۶- تعداد «غلط املایی» در همه ابیات یکسان است؛ به‌جز

- (۱) از قدر فلک طعن خسان صعب‌تر است
(۲) ناخردمند که بر قاعده تبع رود
(۳) روز و شبت ملازم، صور و سرور عشرت
(۴) امارت دل ویران ریش «فانی» اگر
- وز هر دو فراغ غم‌رسان صعب‌تر است
همه آداب وی افتد ز ره صدق و ثواب
روز سرور سورت تا شام حشر مقرون
ز لای باده کنی هم گل است هم مرحم

۷- در کدام گزینه نوع اثر یا آثار غلط ذکر شده است؟

- (۱) سندبادنامه (منثور)، تحفة الأحرار (منظوم)، تمهیدات (منثور)
(۲) قصه شیرین فرهاد (منثور)، سمفونی پنجم جنوب (منظوم)، سه دیدار (منثور)
(۳) پیامبر و دیوانه (منثور)، فیه مافیه (منظوم)، کویر (منثور)
(۴) تیرانا (منثور)، اسرار التوحید (منثور)، آی آدم‌ها (منظوم)

۸- کدام گزینه ترتیب درست آرایه‌های «مجاز، جناس، تشخیص، حس آمیزی و پارادوکس» را در ابیات زیر نشان می‌دهد؟

- الف) جفات نیز شکروار چاشنی دارد
 ب) هزار بار به خون جگر طهارت کرد
 ج) هر وقت که می‌خواران پیمانه می‌نوشتند
 د) تیغش چو برق از دل مجروح ما گذشت
 ه) می‌دهم مستی به دل‌ها گرچه مستورم ز چشم
- (۱) ج، د، ه، الف، ب
 (۲) ه، الف، ج، د، ب
 (۳) ج، ه، الف، ب، د
 (۴) ه، د، الف، ب، ج

۹- آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

- «شب‌ی ز ساقی مجلس پیاله جستم گفت
 (۱) استعاره، مجاز، ایهام، مراعات‌نظیر
 (۲) تشبیه، واج‌آرایی، ایهام، مجاز
 (۳) حسن‌تعلیل، تشبیه، ایهام‌تناسب، جناس
 (۴) تشبیه، ایهام‌تناسب، مجاز، جناس

۱۰- کدام بیت دارای بیش‌ترین «استعاره» است؟

- (۱) کند کوتاه دست از زلف و از لعل شکرخندش
 (۲) حلوای نبات است لب‌ت پسته‌دهانا
 (۳) دسته‌دسته سنبل گل‌بوی نسرین‌پوش را
 (۴) چون مه مهربان من تاب دهد نغوله را

*غزل کوتاه زیر را بخوانید و به دو پرسش زیر پاسخ دهید.

- «در همه آفاق دل‌داری نماند
 گل نماند اندر همه گلزار عشق
 عقل با دل گفت کاندلر باغ عشق
 یادگاری هم نماند آخر از آن
 در جهان یک آشنا نگذاشت چرخ

۱۱- در بررسی قلمرو ادبی غزل، کدام گزاره نادرست است؟

- (۱) در بیت نخست، واژه‌ای در معنای مجازی به کار رفته است.
 (۲) در بیت سوم، تشخیص و دو مورد تشبیه وجود دارد.
 (۳) در بیت چهارم، استعاره و حس آمیزی وجود دارد.
 (۴) در بیت پنجم، آرایه تکرار و استعاره دیده می‌شود.

۱۲- در بررسی زبانی غزل بالا، کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) نقش دستوری «دل‌داری» و «یاری» در بیت نخست یکسان است.
 (۲) در مصرع دوم بیت دوم، حرف ربط «بلکه» حذف شده است.
 (۳) مصرع نخست بیت چهارم، یک جمله مستقل ساده و مصرع دوم بیت چهارم یک جمله مستقل مرکب است.
 (۴) در هر یک از دو بیت چهارم و پنجم یک واژه دوتلفظی وجود دارد.

۱۳- الگوی جمله در مصراع اول کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) سهل مشمر همت پیران با تدبیر را
 (۲) دشمن خونخوار را کوتاه به احسان ساز، دست
 (۳) حسن را خط غبارش بی‌نیاز از زلف کرد
 (۴) عقل دوراندیش بر ما راه روزی بسته است
- کز کمال بال و پر پرواز باشد تیر را
 هیچ زنجیری به از سیری نباشد شیر را
 احتیاج دام نبود خاک دام‌نگیر را
 ورنه هر انگشت بستانی است طفل شیر را

۱۴- تعداد ترکیب‌های اضافی کدام بیت بیش‌تر است؟

- (۱) مشتری گفت منم نایب تو روز قضا
(۲) غیرتم کشت که محبوب جهانی لیکن
(۳) مقام اصلی ما گوشه خرابات است
(۴) دل من جان ز غم عشق تو آسان نبرد
- ور کنم فخر بر اجرام بس است این قدرم
روز و شب، عریده با خلق خدا نتوان کرد
خدایش خیر دهد آن که این عمارت کرد
وین عجب‌تر که اگر جان ببرد جان نبرد

۱۵- کدام بیت فاقد حذف فعل به قرینه لفظی و دارای واژه‌ای است که هم‌آوا دارد؟

- (۱) امروز نیست داغ تو خلوت‌فروز دل
(۲) چاکرانند از برای عزل و نصب ممکنات
(۳) مگر به شهر شما پادشه منادی کرد
(۴) بلبل بی‌شرم گرم ناله بیجا گشته است
- خورشید ریشه در دل ماه از هلال داشت
پیش امر و نهی و قهر و لطف تو نابود و بود
که هست خون غریبان مباح و مال سبیل (روا)
عاشق خاموش باید غنچه مستور را

۱۶- در کدام گزینه بیش‌ترین وابسته وابسته مشهود است؟

- (۱) فتنه در سایه آن زلف سیه در خواب است
(۲) نشئه صد خم شراب از چشم مست غمزه‌ای
(۳) کعبه ارباب تحقیق است رویت زان جهت
(۴) حلقه زلفش تماشاخانه باد صباست
- آه اگر باد بر آن زلف سیه تاب خورد
خون‌پهای صد چمن از جلوه‌هایت یک ادا
قبله تحقیق ما جز روی زیبای تو نیست
جان صد صاحب‌دل آن‌جا بسته یک مو ببین

۱۷- کدام ابیات مفهوم مشترکی دارند؟

- (الف) می‌کنم هر چند پنهان می‌شود این راز فاش
(ب) کسی که به پیش تو اسرار خویش بسپارد
(ج) در حقه سربسته گذارند گهر را
(د) تخم راز از سنگ خارا می‌جهد هم‌چون شرر
- عشق را نتوان نهفتن هست بیجا این تلاش
مکن خیانت و اسرار او مگردان فاش
خاموش نشین محرم اسرار نهان باش
هیچ‌کس را محرم راز نهان خود مکن
- (۱) الف، ج (۲) ب، ج (۳) ب، د (۴) الف، د

۱۸- کدام بیت با عبارت «کل اناء یترشح بما فیه» قرابت معنایی دارد؟

- (۱) حرف و صوت از دل نیارد ریشه غم را برون
(۲) می‌شود خون خوردن من ظاهر از رخسار یار
(۳) نیست آسان بحر را در کوزه پنهان ساختن
(۴) فعل و قول آمد گواهان ضمیر
- زردی رخسار زر از سکنه زایل کی شود؟
از گلستان حسن سعی باغبان پیدا شود
عارفان را دل به اسرار الهی می‌تپد
زین دو بر باطن تو استدلال گیر

۱۹- کدام ابیات مفهوم یکسانی دارند؟

- (الف) زر قلب و زر نیکو در عیار
(ب) هر دو نی خوردند از یک آب‌خور
(ج) نه هر تخمی درختی راست روید
(د) هر دو صورت گر به هم ماند رواست
- بی محک هرگز ندانی اعتبار
این یکی خالی و آن پر از شکر
نه هر رودی سرودی راست گوید
آب تلخ و آب شیرین را صفاست
- (۱) الف، ج، د (۲) الف، ب، د (۳) ب، ج، د (۴) الف، ب، ج

۲۰- کدام بیت با عبارت زیر قرابت مفهومی دارد؟

«مطوقه گفت: ای دوست، ابتدا از بریدن بند اصحاب اولی‌تر»

- (۱) در کشاکش از زبان آتشین بودم چو شمع
- (۲) پاس صحبت داشتن آسایش از من برده بود
- (۳) این‌که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را
- (۴) مایه‌اشک ندامت گشت و آه آتشین

۲۱- پیام اصلی آیه زیر در کدام ابیات مشهود است؟

«اذهبا الی فرعون إِنَّهُ طَغَى فَقَوْلَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا ...»

- (الف) چرب نرمی می‌کند خصم سبک‌سر را دلیر
- (ب) از تحمل خصم را هموار می‌سازیم ما
- (ج) نرمی ز حد مبر که چو دندان مار ریخت
- (د) نرمی حصار عافیت جان روشن است
- (هـ) از زبردستان مدارا با ضعیفان خوش‌نماست
- (۱) الف، ج
- (۲) ب، د
- (۳) هـ، ب
- (۴) د، هـ

۲۲- مفهوم کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

- (۱) چو آسمان اگرش صد هزار باشد چشم
- (۲) با عشق هر که مسلک عقل اختیار کرد
- (۳) آفتاب عقل صائب در زوال آورد روی
- (۴) صائب ز اهل عقل شنیدن حدیث عشق

۲۳- تصویر شعری کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) شام سحرپوش را کرده ز مه تکیه جای
- (۲) گر شام تیره‌خواهی صبح دمیده بینی
- (۳) آن شاخ گل که تازه‌بر و سایه‌پرور است
- (۴) سپیده‌دم که جهانی ز خواب برخیزد

۲۴- مفهوم کدام بیت در مقابل آن درست آمده است؟

- (۱) پرتو آفتاب اگر بدر کند هلال را
- (۲) نادر گرفت دامن سودای وصلشان
- (۳) عجب از دام غمش گر بجهد مرغ دلی
- (۴) خدنگ غمزه‌خوبان خطا نمی‌افتد
- (۱) بدر وجود من چرا در نظرت هلال شد (زیبایی خیره‌کننده)
- (۲) دستی که عاقبت نه به دندان گزیده‌اند (پشیمانی از ترک عشق)
- (۳) این همه میل که با دانه خالش دارند (بی‌اختیاری عاشقان)
- (۴) اگرچه طایفه‌ای زهد را سپر گیرند (دلبری بلامنازع)

۲۵- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) کشتی خود را به خشک آورد از دریای خون
- (۲) مرا خرسندی از سامان دنیا محتشم دارد
- (۳) از پوست بی‌نیاز بود هرکه مغز یافت
- (۴) بی‌نیازی در جنت به رخس باز کند
- (۱) هرکه بهر نان جو از نعمت الوان گذشت
- (۲) دل خرسند هرکس دارد از دنیا چه غم دارد؟
- (۳) حق جوی را به هر دو سرا احتیاج نیست
- (۴) مور اگر حاجت خود را به سلیمان نبرد

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٢٦ - ٣٥):

٢٦- ﴿وَجَادِلْهُمْ بَالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾:

- (١) با روشی که بهتر است با آن‌ها جدل کرد، همانا که پروردگارت به آنکه از راهش گمراه می‌گردد آگاه‌تر است!
 - (٢) با آن‌ها به بهترین روش بحث کن، بی‌گمان پروردگار تو آگاهی دارد از آن کس که از راه او گمراه شد!
 - (٣) با آن روش که نیکوتر است با آن‌ها ستیز کن، همانا که خداوند تو نسبت به کسی که راه خود را گم کرده است داناتر است!
 - (٤) با آن‌ها با روشی که بهتر است بحث کن، همانا پروردگارت آگاه‌تر است به آن کس که از راه او گمراه گشته است!
- ٢٧- «لَوْ أُعْطِيَ الْأَقَالِيمُ السَّبْعَةُ بِمَا تَحْتَ أَفْلَاحِهَا عَلَى أَنْ أُعْصِيَ اللَّهَ، مَا فَعَلْتُ!»:

- (١) اگر هفت سرزمین با آنچه زیر آسمان‌هایش است، به من داده شود تا از خدا نافرمانی کنم، انجام نمی‌دهم!
 - (٢) اگر سرزمین‌های هفت‌گانه با آنچه زیر آسمان‌هایش است به من داده می‌شد تا از خداوند نافرمانی کنم، انجام نمی‌دادم!
 - (٣) اگر سرزمین‌های هفت‌گانه را با همه آنچه زیر آسمان‌هایش است به من بدهند تا از خداوند نافرمانی کنم، انجام نمی‌دهم!
 - (٤) اگر سرزمین‌های هفت‌گانه با تمامی آنچه زیر آسمان‌ها است به من داده می‌شد تا از خدا نافرمانی کنم، انجام نمی‌دادم!
- ٢٨- «كَانَ لِلْسَّنْجَابِ الَّذِي رَأَيْتُهُ غِشَاءً خَاصَّ يَفْتَحُهُ كَالْمِظَلَّةِ لِكَيْ يَسْتَطِيعَ الْفَقْرُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ أُخْرَى!»:
- (١) سنجابی که دیدم یک پرده مخصوصی مانند چتر داشت که آن را می‌گشود تا از درختی به درختی دیگر ببرد!
 - (٢) سنجابی که دیده بودم پوشش مخصوصی داشت که آن را همچون یک چتر باز می‌کرد تا قادر به پرش از یک درخت به درختی دیگر باشد!
 - (٣) سنجابی را دیدم که با پوشش مخصوصی که آن را همچون چتر می‌گشود، می‌توانست از درختی به درخت دیگری بپرد!
 - (٤) سنجابی که دیدم پرده مخصوصی داشت که آن را مانند چتر باز می‌کرد تا بتواند از درختی به درختی دیگر ببرد!
- ٢٩- «كَانَ النَّاسُ يَظُنُّونَ فِي الْمَاضِي أَنَّ الشَّمْسَ تَدُورُ حَوْلَ الْأَرْضِ وَ لَا يُمْكِنُ دَوْرَانِ الْأَرْضِ!»:

- (١) در گذشته مردمی بودند که گمان می‌کردند که خورشید به دور زمین می‌گردد و چرخش زمین امکان ندارد!
 - (٢) مردم فکر می‌کنند که در گذشته خورشید به دور زمین می‌گشت و چرخیدن زمین ممکن نبود!
 - (٣) در گذشته مردم گمان می‌کردند که خورشید به دور زمین می‌چرخد و چرخش زمین ممکن نیست!
 - (٤) تفکر مردم در گذشته این بود که خورشید به دور زمین می‌گشت و گردش زمین امکان نداشت!
- ٣٠- «لِيُجَهَّزَ الْمُزَارِعُونَ بِآلاتِ الزَّرَاعَةِ الْحَدِيثَةِ حَتَّى يُقَلَّلَ اسْتِهْلَاكُ الْمَاءِ لِأَنَّ لِلزَّرَاعَةِ أَهَمَّ دَوْرٍ فِي اسْتِهْلَاكِ الْمَاءِ!»:
- (١) کشاورزان باید خود را با ابزارهای نوین کشاورزی مجهز کنند تا مصرف آب را کاهش دهند، زیرا کشاورزی مهم‌ترین نقش را در مصرف آب دارد!
 - (٢) باید کشاورزان به جدیدترین ابزارهای کشاورزی مجهز شوند تا مصرف آب کاهش بیابد، زیرا کشاورزی نقش مهم‌تری در مصرف آب دارد!
 - (٣) برای اینکه مصرف آب کاهش بیابد کشاورزان باید به ابزارهای جدید کشاورزی مجهز شوند، چون کشاورزی مهم‌ترین نقش را در مصرف آب دارد!
 - (٤) برای کاهش مصرف آب، کشاورزان به ابزارهای پیشرفته کشاورزی مجهز می‌شوند، زیرا کشاورزی نقشی مهم در مصرف آب دارد!

۳۱- «قد تُوجدُ الأعاصيرُ القويَّةُ تياراتَ بحريَّةً في ماءِ المُحيطاتِ و هذه الأعاصيرُ تستطيعُ أن تسحبَ الأسماكِ إلى مكانٍ بعيدٍ!»:

(۱) گردبادهای قوی، جریان‌های دریایی را در آب اقیانوس‌ها به وجود می‌آورند و این گردبادها می‌توانند که ماهی‌ها را به جای دوری بکشانند!

(۲) گاهی طوفان‌های قدرتمند، جریان‌های دریایی‌ای را در آب اقیانوس‌ها پدید می‌آورند و این طوفان‌ها می‌توانند که ماهی‌ها را به مکان دوری بکشانند!

(۳) گردبادهایی قوی، جریان دریایی‌ای را در آب اقیانوس‌ها به وجود می‌آورند و این گردبادها ماهی‌ها را به مکانی دور می‌کشانند!

(۴) گاهی گردبادی قدرتمند، جریان‌هایی دریایی را در آب اقیانوس پدید می‌آورد و این گردباد به راحتی می‌تواند ماهی‌ها را به جایی دور بکشاند!

۳۲- «لا نُسْتَطِيعُ أَنْ نَجِدَ لُغَةً بِدُونِ كَلِمَاتٍ دَخِلَتْ فِلْتَتَبَادِلِ الْمَفْرَدَاتِ بَيْنَ اللُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ لِتُصْبِحَ غَنِيَّةً فِي الْأَسْلُوبِ وَ الْبَيَانِ!»:

(۱) نمی‌توانیم زبانی را بدون کلماتی وارد شده پیدا کنیم، پس واژگان باید میان زبان‌ها در جهان مبادله شوند تا در اسلوب و بیان غنی گردند!

(۲) نمی‌توانیم بدون کلمات وارد شده، یک زبان را پیدا کنیم، پس تبادل واژگان بین زبان‌ها در جهان آن‌ها را در اسلوب و بیان غنی می‌سازد!

(۳) ما قادر نیستیم زبانی بیابیم که کلمات وارد شده در آن وجود نداشته باشد، پس باید واژگان در جهان مبادله شود تا زبان‌ها در اسلوب و بیان غنی گردند!

(۴) ما نمی‌توانیم زبانی را بدون کلماتی وارد شده بیابیم، پس باید واژگان را میان زبان‌ها در جهان مبادله کنیم تا در اسلوب و بیان غنی شوند!

۳۳- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) لا يجوز لنا التقاط صور من بعض العمارات الأثرية!: عكس‌برداری از برخی از ساختمان‌های تاریخی برای ما جایز نیست!

(۲) صديقك الحميم من يُماشيك عند شدائد الحياة!: دوست صمیمی تو کسی است که هنگام سختی‌های زندگی تو را همراهی می‌کند!

(۳) إذا أنقذت إنساناً من الضلالة فكأنك أنقذت المجتمع!: وقتی انسانی را از گمراهی نجات دهی، تو یقیناً جامعه‌ای را نجات داده‌ای!

(۴) لا يمكن التئام جروح وجهك إلا بهذا المعجون النباتي!: بهبودی زخم‌های صورتت تنها با این خمیر گیاهی ممکن است!

۳۴- عَيْنُ الصَّحِيح:

(۱) قد بلغني أنك أسرعَ إلى حفلة دَعاكَ إليها بعض الفتيّة!: به من رسانیده‌اند که تو به سوی جشنی شتافته‌ای که برخی از جوانان، تو را به آن دعوت کرده‌اند!

(۲) المواطنُ الفهيم يهتمُ بنظافة البيئة حوله اهتماماً بالغاً!: شهروند آگاه قطعاً به پاکیزگی محیط زیست پیرامون خود بسیار اهمیت می‌دهد!

(۳) هذه صفات تختصّ بالمؤمنين فعليكم الإلتزام بها!: این‌ها ویژگی‌هایی هستند که به مؤمنان اختصاص دارند پس شما باید به آن‌ها پایبند باشید!

(۴) لا تكوني كالمطالبة الخائبة التي لا رجاء لها للنجاح في هدفها!: همچون دانش‌آموز ناامیدی نباشید که هیچ امیدی برای موفقیت در هدف خویش ندارد!

٣٥- «پدیده باران ماهی سال های طولانی مردم را شگفت زده خواهد کرد!»:

(١) هذه ظاهرة مطر السمك سوف تحير الناس سنوات كثيرة!

(٢) ستُحير ظاهرة مطر السمك الناس سنوات طويلة!

(٣) إن ظاهرة مطر السمك حيرت الناس في هذه السنوات!

(٤) سوف تحير ظاهرة مطر السمك الناس سنة طويلة!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٣٦ - ٤٢) بما يُناسب النص:

هناك مجموعة من أجمل الأماكن حول العالم لا يختلف عليها الكثير في جمالها كـ بعض القمم أو بعض الشلالات أو الجزر.

إحدى الأماكن التي تعتبر من أجمل عجائب الدنيا الطبيعية هي القطب الجنوبي. القارة القطبية الجنوبية هي الأبرد و الأكثر جفافاً و الأقوى رياحاً على كوكب الأرض كما أن بها أعلى معدل الارتفاعات في جميع القارات، و على الرغم من أن حوالي ٩٨% من مساحة القارة القطبية الجنوبية مملوء بالجليد لكن نزول الأمطار و الثلوج فيها قليل جداً، و تعتبر القارة القطبية الجنوبية أكثر برودة من مثلها الشمالي وذلك لأن سطح القارة القطبية الجنوبية أعلى بحوالي ثلاثة كيلومترات فوق مستوى البحر، و تشمل الحياة في القطب الجنوبي حيوانات كالبطريق (پنگوئن) ، الحيتان (جمع «الحوت») الزرقاء، الدلافين و

٣٦- عَيِّن الخطأ حول القارة القطبية الجنوبية:

(١) لا تَخْلُو من الجمال رغم جَوْها القاسي!

(٢) ليس هناك مكان أبرد منها على الكرة الأرضية!

(٣) إن أعلى مرتفع على الأرض يقع في القطب الجنوبي!

(٤) معدل نزول المطر و الثلج فيها أقل بكثير من القارات الأخرى!

٣٧- ما الفرق الذي أشار إليه النص بين القطبين الجنوبي و الشمالي؟؛ عَيِّن الصحيح:

(١) عصف الرياح في القطب الجنوبي أشد من القطب الشمالي!

(٢) تُوجد في القطب الجنوبي حيتان على عكس القطب الشمالي!

(٣) القطب الجنوبي كله مفروش بالجليد لكن القطب الشمالي ليس كذلك!

(٤) إن ارتفاع القطب الشمالي من مستوى البحر أقل من القطب الجنوبي!

٣٨- الحالة الوحيدة التي تمت فيها مقارنة القطبين في النص هي أن . . .

(١) القطب الجنوبي أكثر برودة من نظيره الشمالي! (٢) لا ينبت أيّ عشب أو شجرة في هذين القطبين!

(٣) الجوّ في القطب الشمالي أفضل من الجنوبي! (٤) معدل نزول الأمطار في كلتي القارتين كثير جداً!

٣٩- عَيِّن الخطأ:

(١) شدة البرد في القطبين كثيرة ولكن في القطب الجنوبي أكثر!

(٢) تُعدّ الرياح الشديدة واحداً من الصعوبات في القطب الجنوبي!

(٣) لا يرتفع القطب الجنوبي عن مستوى سطح البحر إلاّ بأمطار قليلة!

(٤) بسبب العوامل الجوية لا تعيش في القطب الجنوبي إلا أنواع خاصة من الحيوانات!

■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٤٠-٤٢)

٤٠- «تُعتبر»:

- (١) فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب / فعل و الجملة فعلية
- (٢) فعل - له حرفان زائدان (=مزيد ثلاثي) - مجهول / الجملة فعلية
- (٣) مضارع - مصدره على وزن « افتعال » / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (٤) للمفرد المؤنث الغائب - حروفه الأصلية: ع ب ر، و مصدره: اعتبار / فعل و الجملة فعلية

٤١- «تشمل»:

- (١) مضارع - للمؤنث - دون حرف زائد (=مجرد) / فاعله « الحياة » و مفعوله « حيوانات »
- (٢) فعل مضارع - للمخاطب - ليس له حرف زائد - معلوم / فعل و فاعله: « الحياة »
- (٣) للمفرد المؤنث - اسم فاعله: شامل، و اسم مفعوله: مَشْمُول - معلوم / فعل و الجملة فعلية
- (٤) مضارع - للمؤنث الغائب - حروفه الأصلية أو مادته (ش ، م ، ل) - معلوم / فعل و مفعوله « حيوانات »

٤٢- «العالم»:

- (١) اسم - مفرد - مذکر - معرفة
- (٢) مفرد (جمعه المكسّر: العوالم) - معرّف بأل
- (٣) اسم فاعل (حروفه الأصلية: ع، ل، م) / مضاف اليه
- (٤) مفرد، على وزن « فاعل » / مضاف اليه، و مضافه « حول »

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٤٣ - ٥٠)

٤٣- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) عَلَى كُلِّ النَّاسِ أَنْ يَتَعَاشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَاشًا سَلَامِيًّا!
- (٢) أَخَذَ الشَّابُّ يُنَادِي أَصْحَابَهُ لِيُنْقِذُوهُ مِنَ الْغَرَقِ فَلَمْ يَلْتَقُوا إِلَيْهِ!
- (٣) إِنَّ إِيْرَانَ تَكُونُ مِنْ أَكْبَرِ الدُّوَلِ الْمُصَدَّرَةِ لِلنِّقْطِ فِي الْعَالَمِ!
- (٤) بَعْدَ إِخْتِرَاعِ الدِّينَامِيْتِ زِدَادَتِ الْحُرُوبِ وَ كَثُرَتْ أَدَوَاتُ الْقَتْلِ!

٤٤- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) جَرَى: سَارَ وَ تَحَرَّكَ مِنْ مَكَانٍ إِلَى مَكَانٍ آخَرَ!
- (٢) الرِّكْبُ: جَمَاعَةٌ يُسَافِرُونَ عَلَى الدَّوَابِّ إِلَى أَمَاكِنَ مُخْتَلَفَةٍ!
- (٣) عَمِيلٌ: شَخْصٌ يَشْتَغَلُ لِمَصْلَحَةِ الدَّوْلَةِ وَ يَنْفَعُ النَّاسَ!
- (٤) أَنْشَأَ: بَنَى بِنَاءً مَا كَانَ مِنْ قَبْلُ وَ يَرَادُفُهُ «أَوْجَدَ»!

٤٥- عَيْن ما فيه جمع التكسير أكثر:

- (١) الْمُعَلِّمُونَ وَضَعُوا الْقَوَانِينَ فِي الصَّفِّ لِلطَّلَابِ وَ عَلَيْهِمْ أَنْ يَحْتَرِمُوهَا!
- (٢) إِنَّ التَّلْمِيزَاتِ فِي بَعْضِ الْأَوْقَاتِ يَتَكَاسَلْنَ فِي دُرُوسِهِنَّ وَ يَصْبَحْنَ كَالنِّيَامِ!
- (٣) أَكْثَرُ سُكَّانِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ ضَيِّقُوا السُّيَّاحَ الَّذِينَ زَارُوا قَرْيَتَهُمْ فِي الْأُسْبُوعِ الْمَاضِي!
- (٤) لِنَعْلَمْ أَنَّ لِلْأَمْرَاضِ أَسْبَاباً كَثِيراً فَمِنْهَا عَدَمُ رِعَايَةِ التَّعْلِيمَاتِ الصَّحِيَّةِ!

٤٦- عَيْن اسم إشارة يَختلف معناه:

- (١) هَذِهِ أَنْجَمٌ كَالدَّرَرِ الْمُنْتَشِرَةِ زَانَتْ سَمَاءَ اللَّيْلِ!
- (٢) هَؤُلَاءِ الْمَمْرُضَاتِ حَاولنَ كَثِيراً لِعِلَاجِ الْمَصَابِينِ بِالْكَورُونَا!
- (٣) هَذِهِ الْأَشْعَةُ الشَّمْسِيَّةُ يُمكنُ أَنْ تُصِيبَنَا بِالْأَمْرَاضِ الْجَلْدِيَّةِ!
- (٤) هَؤُلَاءِ الْمَوَاطِنُونَ يَشْعُرُونَ بِالمَسْئُولِيَّةِ فَيَعْمَلُونَ وَاجِبَاتِهِمْ!

٤٧- عَيْن الصحيح:

- «كَانَ عِنْدِي إِثْنَا عَشَرَ دِرْهَماً وَ ذَهَبْتُ إِلَى السُّوقِ فِي السَّاعَةِ الْعَاشِرَةِ صَبَاحاً وَ اشْتَرَيْتُ قَمِيصاً وَ دَفَعْتُ لَهُ ثَلَاثَةَ دِرْهَمٍ وَ رَجَعْتُ إِلَى الْبَيْتِ بَعْدَ أَرْبَعِ سَاعَاتٍ. عِنْدَ الرُّجُوعِ كَانَ عِنْدِي دِرْهَمٌ وَ كَانَتِ السَّاعَةُ!»
- (١) سِتَّةُ / الثَّانِيَةِ صَبَاحاً (٢) تِسْعَةُ / الثَّانِيَةِ عَشْرَةَ (٣) سِتَّةُ / ثَانِي عَشَرَ (٤) تِسْعَةُ / الثَّانِيَةِ

٤٨- عَيْن العبارة التي جاء فيها اسم علم:

- (١) الْعَنْبُ الْبِرَازِيلِيَّ يَخْتَلِفُ عَنْ كُلِّ شَجَرَةٍ فِي الْعَالَمِ!
- (٢) أَدَّى الْحُجَّاجُ فَرِيضَةَ الْحَجِّ فِي مَكَّةَ الْمَكْرَمَةِ!
- (٣) كُلَّ مُسْلِمٍ حِينَ يَرَى هَذَا الْمَشْهَدَ فِي التَّلْفَازِ يَشْتِاقُ إِلَيْهِ!
- (٤) شَخْصٌ ذُو أَخْلَاقٍ حَمِيدَةٍ لَا يَرْتَكِبُ مَعَاصِيَ كَبِيرَةً!

٤٩- عَيْن ما لا يوجد فيه من الأفعال الناقصة:

- (١) سَارَ الطَّلَابُ إِلَى الصَّالَةِ لِكَيْ يُصْبِحُوا جَاهِزِينَ لِلْإِمْتِحَانِ!
- (٢) كَيْفَ يُمكنُ أَنْ تُصِيرَ هَذِهِ الْحَبَّةُ شَجَرَةً كَبِيرَةً!
- (٣) نَرْجُو أَنْ لَا يُصِيرَ هَذَا الْمَرَضُ جَدِّي الْعَجُوزَ أَعْمَى!
- (٤) بَعْدَ تِلْكَ الْحَادِثَةِ لَمْ تَكُنْ صَدِيقَتِي قَادِرَةً عَلَى السَّيْرِ مَعَنَا!

٥٠- عَيْن المستثنى منه فاعلاً:

- (١) عَلَيْكَ أَلَّا تَسْتَمِعَ فِي حَيَاتِكَ إِلَّا إِلَى كَلَامِ أُمِّكَ!
- (٢) لَمَّا ذَهَبْنَا إِلَى السُّوقِ لَمْ نُشَاهِدْ أَحَداً هُنَاكَ إِلَّا السَّائِحَ!
- (٣) لَمْ يَنْدَوِّقْ أَحَدٌ فِي الدُّنْيَا الْحَلَاوَةَ إِلَّا مَنْ يَجْتَهِدُ لِلْوُصُولِ إِلَى غَايَاتِهِ!
- (٤) لَا يُرَى فِي مَطْبَخِ الْبَيْتِ الصَّغِيرِ أَحَدٌ إِلَّا أُخْتِي!

۵۱- مطابق آیات سوره جاثیه، آنان که معتقدند که تنها گذشت روزگار ما را نابود می‌کند، مصداق کدام یک از عبارات شریفه زیر هستند؟

(۱) «و قالوا ما هی الا حیاتنا الدنیا...»

(۲) «و ما هذه الحیاة الدنیا الا لهو و لعب»

(۳) «و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لالعین»

(۴) «ما خلقناهما الا بالحق»

۵۲- قاعده‌ای فراگیر و جهان شمول که گام نهادن موجودات جهان را براساس برنامه‌ای حساب شده معرفی می‌نماید، در کدام آیه مبارکه ترسیم شده است؟

(۱) «قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْاَرْضِ قُلْ اللهُ»

(۲) «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ»

(۳) «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ...»

(۴) «قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَ نُسُكِي وَ مُحْيَايَ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ...»

۵۳- تجسم اعمال انسان در قیامت، کدام واکنش بدکاران را به دنبال دارد و چگونه امکان انکار با پیدایش سببی و از بین رفتن سببی دیگر فراهم نخواهد شد؟

(۱) صورت‌های وحشت‌زا - «و ان علیکم لحافظین کراماً کاتبین یعلمون ما تفعلون»

(۲) صورت‌های وحشت‌زا - «الیوم نَخْتِمُ عَلَیْهِمْ وَ تَكَلِّمُنَا اِیْدِیْهِمْ وَ تَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا یَكْسِبُونَ»

(۳) سوگند دروغ - «و ان علیکم لحافظین کراماً کاتبین یعلمون ما تفعلون»

(۴) سوگند دروغ - «الیوم نَخْتِمُ عَلَیْهِمْ وَ تَكَلِّمُنَا اِیْدِیْهِمْ وَ تَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا یَكْسِبُونَ»

۵۴- کدام مورد از ویژگی‌های اهل تقوا برای قرار گرفتن در بهشتی است که وسعت آن به اندازه آسمان‌ها و زمین است؟

(۱) ادای شهادت راستین کرده‌اند و بر نماز مواظبت دارند.

(۲) امانت‌ها و عهد خود را رعایت کرده‌اند.

(۳) راستی گفتارشان به آنان سود بخشیده است.

(۴) خشم خود را فرو می‌برند و از خطای مردم می‌گذرند.

۵۵- نشان دادن راه و رسم زندگی توسط لقمان حکیم به فرزندش را در کدام عبارت می‌توان یافت و به کدام گام در مسیر قرب الهی مربوط است؟

(۱) «حاسبوا انفسکم قبل ان تحاسبوا» - ارزیابی

(۲) «حاسبوا انفسکم قبل ان تحاسبوا» - تصمیم برای حرکت

(۳) «و اصبر علی ما اصابک ان ذلک من عزم الامور» - تصمیم برای حرکت

(۴) «و اصبر علی ما اصابک ان ذلک من عزم الامور» - ارزیابی

۵۶- مطابق مناجات امام سجاد (ع) هر کس با خدا انس گیرد؛ انس او چه ثمره‌ای خواهد داشت و کسی که از فرمان خداوند سرپیچی می‌کند، در کلام

امام صادق (ع) چگونه توصیف شده است؟

(۱) غیر خدا را اختیار نمی‌کند. - خدا او را دوست ندارد.

(۲) لحظه‌ای از خداوند روی گردان نمی‌شود. - خدا او را دوست ندارد.

(۳) غیر خدا را اختیار نمی‌کند. - او خدا را دوست ندارد.

(۴) لحظه‌ای از خداوند روی گردان نمی‌شود. - او خدا را دوست ندارد.

۵۷- اگر مسافر پیش از ظهر به وطنش یا به جایی که می‌خواهد ده روز در آن جا بماند، برسد اگر کاری که روزه را باطل می‌کند انجام نداده و یا انجام

داده، به ترتیب کدام بیان‌کننده حکم شرعی درست آن است؟

(۱) باید آن روز را روزه بگیرد. - یک روز قضای روزه و یک مد طعام بر او واجب می‌شود.

(۲) باید آن روز را روزه بگیرد. - یک روز قضای روزه بر او واجب می‌شود ولی اگر تا سال آینده انجام ندهد یک مد طعام هم باید بپردازد.

(۳) بهتر است که آن روز را روزه بگیرد. - یک روز قضای روزه بر او واجب می‌شود ولی اگر تا سال آینده انجام ندهد یک مد طعام هم باید بپردازد.

(۴) بهتر است که آن روز را روزه بگیرد. - یک روز قضای روزه و یک مد طعام بر او واجب می‌شود.

۵۸- منشأ تفاوت پوشش زنان و مردان کدام است و از دیدگاه مورخان، منشأ اصلی گسترش حجاب در جهان چیست؟

(۱) مسئولیت‌های بیشتر زنان در قبال نعمت زیبایی خویش - پوشش و حجاب زنان در ایران باستان

(۲) مسئولیت‌های بیشتر زنان در قبال نعمت زیبایی خویش - دستورات دینی همه پیامبران

(۳) ارزشمند بودن خصلت عفاف در وجود زنان - دستورات دینی همه پیامبران

(۴) ارزشمند بودن خصلت عفاف در وجود زنان - پوشش و حجاب زنان در ایران باستان

۵۹- این فرمایش امام سجاد (ع) که: «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای» ترجمان دیگری از کدام موضوع می‌باشد؟

- (۱) انسان باید بداند خوشبختی او در سرای آخرت در گرو چیست.
- (۲) راهی را برای زندگی انتخاب کنیم که به آن مطمئن باشیم.
- (۳) انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند؟».
- (۴) جدی‌ترین دغدغه انسان‌های فکور «چگونه زیستن؟» است.

۶۰- درباره تشخیص زمان ختم نبوت کدام مفهوم درست بوده و در آیات قرآن کریم زیانکاری در آخرت مختص چه کسانی است؟

- (۱) براساس حکمت الهی با آمدن امامان نیازی به نبوت نخواهد بود. - در فرصت تکرارنشدنی ارزش زمان را از دست بدهند.
- (۲) تشخیص زمان آن در حیطه علم الهی است. - در فرصت تکرارنشدنی ارزش زمان را از دست بدهند.
- (۳) براساس حکمت الهی با آمدن امامان نیازی به نبوت نخواهد بود. - دینی غیر از اسلام برگزینند.
- (۴) تشخیص زمان آن در حیطه علم الهی است. - دینی غیر از اسلام برگزینند.

۶۱- بازتاب «یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت» چه کسانی هستند؟

- (۱) «إن الله لا یهدی القوم الکافرین» (۲) «الذین یزعمون انهم امنوا بما انزل الیک»
- (۳) «یرید الشیطان ان یضلهم ضلالاً بعیداً» (۴) «لم ینادُ بشيء کما نودی بالولاية»

۶۲- پیامبر اکرم (ص) قبل از بیان کدام حدیث فرمود: «أیها الناس من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم» و بعد از این که کدام فرمان الهی نازل شد، دست حضرت علی (ع) را در دست گرفت و بیعت ایشان را پذیرفت؟

- (۱) غدیر - حجةالبلاغ (۲) جابر - حجةالبلاغ
- (۳) جابر - انذار (۴) غدیر - انذار

۶۳- علت پیروزی دشمنان بر مسلمانان از منظر امام علی (ع) چه بود و نجات اسلام از فنا مرهون چیست؟

- (۱) در مسیر باطلی که انتخاب کرده‌اند، پراکنده‌اند. - تحول معنوی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص)
- (۲) در راه باطلی که زمامدارشان می‌رود شتابان فرمان می‌برند. - تحول معنوی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص)
- (۳) در پیروی از فرمان حق زمامدارشان سستی و کاهلی نمی‌کنند. - دو میراث گرانب قدر قرآن کریم و ائمه اطهار (ع)
- (۴) آنان به حق نزدیک‌ترند و روی آن پافشاری می‌کنند. - دو میراث گرانب قدر قرآن کریم و ائمه اطهار (ع)

۶۴- توکل حقیقی به چه معناست و در این صورت، خداوند چگونه انسان متوکل را مورد حمایت خود قرار می‌دهد؟

- (۱) گفتن جمله «خدایا، بر تو توکل می‌کنم». - برگزیدن بهترین راه ممکن پس از مشورت و اندیشه
- (۲) واقعاً خدا را تکیه‌گاه خود دیدن - برگزیدن بهترین راه ممکن پس از مشورت و اندیشه
- (۳) واقعاً خدا را تکیه‌گاه خود دیدن - چاره‌سازی کارها به بهترین وجه و به نفع متوکل
- (۴) گفتن جمله «خدایا، بر تو توکل می‌کنم». - چاره‌سازی کارها به بهترین وجه و به نفع متوکل

۶۵- منظور از خود حقیقی چیست و قوانین و مقررات جامعه و روابط میان افراد بر چه پایه‌ای استوار شده است؟

- (۱) وجود تغییرناپذیری که بعد از مرگ باقی می‌ماند. - من ثابت
- (۲) بُعد تجزیه و تحلیل‌ناپذیری که همواره آگاهی و حیات دارد. - من ثابت
- (۳) بُعد تجزیه و تحلیل‌ناپذیری که همواره آگاهی و حیات دارد. - هویت ناپایدار
- (۴) وجود تغییرناپذیری که بعد از مرگ باقی می‌ماند. - هویت ناپایدار

۶۶- مطابق فرمایشات رسول گرامی اسلام (ص) چه کسی به آسمان نزدیک‌تر می‌باشد؟

- (۱) فردی که هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است.
- (۲) کسی که بر بُعد حیوانی خود غلبه کرده و امیال پست را به‌تدریج از زندگی خود کنار می‌زند.
- (۳) کسی که به تمایلاتی جز تمایلات عالی توجه ندارد و زندگی خود را وقف نیازهای متعالی کرده است.
- (۴) فردی که خودش در رویارویی با تمایلاتی که عزت نفس او را ضعیف می‌کند، حد و مرزها را تعیین کرده و رعایت می‌کند.

۶۷- عامل اصلی حریص‌تر شدن مردم نسبت به برخی تمایلات چیست و تعالیم اسلام چه رویکردی نسبت به امیال مادی دارد؟

(۱) منع کردن - توصیه به استفاده متعادل

(۲) تحریک کردن - منع کردن و اجتناب

(۳) منع کردن - منع کردن و اجتناب

(۴) تحریک کردن - توصیه به استفاده متعادل

۶۸- اگر بخواهیم برای کسی که پیرو (کوردل) گردیده مصداقی بیان کنیم، مطابق سوره رعد، کدام عبارت شریفه می‌تواند خطاب به آن افراد بیان گردد و این عبارت تابع چیست؟

(۱) «قل اغیر الله ابغی رتبا...» - «لا یملکون لانفسهم نفعاً و لا ضرراً»

(۲) «قل افاتخذتم من دونه اولیاء» - «لا یملکون لانفسهم نفعاً و لا ضرراً»

(۳) «قل اغیر الله ابغی رتبا...» - «خلقوا کخلقه فتشابه الخلق علیهم»

(۴) «قل افاتخذتم من دونه اولیاء» - «خلقوا کخلقه فتشابه الخلق علیهم»

۶۹- در پیش گرفتن روش‌های متفاوت در برابر هر خیر و شر از ناحیه برخی انسان‌ها، مفهوم مورد اشاره در کدام آیه شریفه است؟

(۱) «تلقون الیهم بالمودة و قد کفروا بما جاءکم من الحق...»

(۲) «یا بنی آدم ان لا تعبدوا الشیطان انه لکم عدو مبین»

(۳) «کلا نمد هؤلاء و هؤلاء من عطا ربک و ما کان عطا ربک محظوراً»

(۴) «... و ان اصابته فتنة انقلب علی وجهه خسر الدنیا و الآخرة»

۷۰- از مضمون کدام کلام نورانی می‌توان دریافت که خداوند، حضرت یوسف (ع) را نه تنها رها نکرد و تنهانش نگذاشت بلکه دسیسه‌چینی‌ها را از آن حضرت برگرداند؟

(۱) «فاستجاب له ربه فصرف عنه کیدهن»

(۲) «و الا تصرف عنی کیدهن اصب الیهن»

(۳) «قال رب السجن احب الیّ مما یدعوننی الیه»

(۴) «و لقد راودته عن نفسه فاستعصم»

۷۱- کدام قدرت خدادادی است که آدمی با استفاده از آن، برای زندگی خود برنامه‌ریزی می‌کند و آشکارترین تقدیرهای الهی کدام‌اند؟

(۱) سرشت خداآشنا - ویژگی‌ها، کیفیت‌ها، کمیت‌ها و کلیه روابط میان موجودات

(۲) اختیار - ویژگی‌ها، کیفیت‌ها، کمیت‌ها و کلیه روابط میان موجودات

(۳) اختیار - طول، عرض، حجم، مکان و زمان یک موجود

(۴) سرشت خداآشنا - طول، عرض، حجم، مکان و زمان یک موجود

۷۲- خاستگاه جاری شدن چشمه‌های حکمت از قلب به زبان در کلام نبوی کدام است و این موضوع را می‌توان در کدام آیه شریفه جست‌وجو کرد؟

(۱) اقبال به پیشگاه الهی و پذیرش خالصانه فرامین الهی - «والذین جاهدوا فینا لنهیدنهم سبلنا»

(۲) اقبال به پیشگاه الهی و پذیرش خالصانه فرامین الهی - «و ان اعبدونی هذا صراط مستقیم»

(۳) انجام چهل روزه کارها از روی اخلاص برای خداوند - «و ان اعبدونی هذا صراط مستقیم»

(۴) انجام چهل روزه کارها از روی اخلاص برای خداوند - «والذین جاهدوا فینا لنهیدنهم سبلنا»

۷۳- تصور عدم پذیرش توبه در انسان، با کدام حیلۀ شیطان حاصل می‌شود و تکرار توبه چه نتیجه‌ای به دنبال دارد؟

(۱) «گناه کن و بعد توبه کن» - خاموش شدن میل به توبه

(۲) «گناه کن و بعد توبه کن» - مورد محبت خدا واقع شدن

(۳) «به زودی توبه می‌کنم» - خاموش شدن میل به توبه

(۴) «به زودی توبه می‌کنم» - مورد محبت خدا واقع شدن

۷۴- به ترتیب در مورد مسائل زیر کدام‌یک از احکام فقهی صحیح می‌باشد؟

الف) تولید و توزیع و تبلیغ فیلم‌های سینمایی به‌منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی

ب) ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به‌منظور اشاعۀ فرهنگ و معارف اسلامی

ج) شرکت در مجالس شادی مانند جشن عروسی، جشن‌های مذهبی و ملی

(۱) مستحب، جایز، مستحب

(۲) واجب کفایی، جایز، مستحب

(۳) مستحب، مستحب، جایز

(۴) واجب کفایی، مستحب، جایز

۷۵- پاسخ قرآن کریم درباره علت حرمت شراب و قمار کدام است و این نحوه بیان در ارتباط با کدام آیه شریفه است؟

(۱) «ساء سبیلاً» - «اسس بنیانه علی تقوی...»

(۲) «اثم کبیر» - «اسس بنیانه علی تقوی...»

(۳) «ساء سبیلاً» - «ادع الی سبیل ربک بالحکمة...»

(۴) «اثم کبیر» - «ادع الی سبیل ربک بالحکمة...»

PART A: Grammar and Vocabulary

1) sources 2) demands
3) disorders 4) events

86- After the young child continued to look around the library for a book, the librarian decided to ... her own favorite book.

1) publish	2) suggest
3) borrow	4) compile

87- Jane once had got lost when her mother took her downtown. But ..., so now Jane stays close to her mother when they are downtown.

1) absence makes the heart grow fonder	2) a burnt child dreads the fire
3) easy come, easy go	4) out of sight, out of mind

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Sharks have been the most feared predators of the ocean. They have been around ...(88)... the time of dinosaurs. They ...(89)... in oceans all over the world, and they have also been found in some rivers and lakes. One difference between most other fishes and a shark is that most fishes have bones, but a shark has cartilage. Cartilage is tough, but it is not ...(90)... a bone. Another difference is that the shark is only ...(91)... to swim forward, while most fishes can swim forward and backward. Fishes also ...(92)... have slippery scales, while a shark has rough scales that feel like sandpaper.

88- 1) already	2) since	3) for	4) ever
89- 1) can be found	2) can find	3) can't be finding	4) can't find
90- 1) strong	2) the strongest	3) stronger	4) as strong as
91- 1) unique	2) able	3) calm	4) available
92- 1) repeatedly	2) fluently	3) generally	4) probably

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Earth Hour is organized by the World Wide Fund for Nature (WWF), and it's a big event usually at the end of March every year. On this evening, people all around the world "go dark" – that is, turn off lights in their homes, schools and businesses all at the same time for one hour.

Earth Hour started in Australia in 2007, when 2.2 million people in Sydney turned off all unnecessary lights for an hour. It has grown into an international event since then, and many countries around the world have taken part. Many famous buildings, such as the Eiffel Tower in Paris and New York's Empire State Building, have gone dark for Earth Hour. Even astronauts on the International Space Station have taken part by reducing their power use on the station.

The idea is to raise awareness of environmental issues and call for action to protect nature, so that people enjoy healthy, happy and sustainable lives now and in the future. It is true that turning off the lights for just one hour saves only a small amount of power. But, this is only the beginning. Joining Earth Hour makes people think about the problem of climate change and what they can do in their everyday lives to protect nature.

93- What is the primary purpose of the passage?

- 1) To introduce an international event
- 2) To prove the inaccuracy of a commonly-held view
- 3) To describe the benefits of saving the environment
- 4) To compare the effectiveness of two different international events

94- The author has provided all of the following in relation to Earth Hour EXCEPT its

1) history	2) purpose	3) time	4) negative results

95- The word “awareness” in paragraph 3 is closest in meaning to

1) knowledge	2) pollution
3) creativity	4) generation

96- It can be concluded from the passage that taking part in Earth Hour

- 1) is something necessary for every single individual living in this ever-changing world
- 2) can be regarded as a small but positive step towards enjoying happy and sustainable lives
- 3) is the only way left for humans to solve their environmental issues such as climate change
- 4) makes people think about the positive effects of electricity and the importance of fossil fuels

PASSAGE 2:

If your reservations are booked far ahead of time, the airline may offer to mail your tickets to you. However, if you don't receive the tickets and the airline's records show that they mailed them, you may have to go through difficult procedures in order to get your lost tickets. It is better to go to a local travel agency or airline ticket office and buy your tickets there.

As soon as you receive your ticket, make sure all the information on it is correct, especially the airports (if any of the cities have more than one), the flight dates, and your personal information. Have any necessary corrections made immediately. It's also important to keep in mind that most airlines don't permit them to be sold or given to another person. The passenger whose name is shown on the ticket is the only one whom the airlines allow to use that ticket.

It's a good idea to reconfirm your reservations before you start your trip because flight schedules sometimes change. On international trips, most airlines require that you reconfirm your onward or return reservations at least 72 hours before each flight. If you don't, your reservations may be canceled.

97- Which is a possible result of not following the advice offered in the first sentence of paragraph 2?

- 1) You might fly into the right city but the wrong airport.
- 2) You might miss your flight because the date was improperly recorded.
- 3) You might not be allowed to board your flight because the name on the ticket doesn't match the one on your ID.
- 4) Any of the above could happen as a result of not following the advice.

98- The word “them” in paragraph 2 refers to

1) airlines	2) passengers
3) tickets	4) corrections

99- Which type of reader would benefit the most from reading this article?

- 1) An experienced business traveler
- 2) A travel agent
- 3) A first-time airline passenger
- 4) A person who is trying to overcome the fear of flying

100- In the final sentence of the passage, the author

- 1) recommends that the readers reconfirm their reservations at least two days before each flight
- 2) gives a new piece of advice to the readers who might want to go on an international trip
- 3) offers a warning of what might happen if the readers do not follow the advice offered in the same paragraph
- 4) explains that airlines always cancel reservations when the passengers do not reconfirm them

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

جامع سوم

آزمون ۳ تیر - سال ۱۴۰۱

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵
۲	اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰
۳	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰
۴	علوم اجتماعی	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۱۵

۱۰۱- طول ضلع دوم مثلثی از دو برابر ضلع اول ۳ متر کم تر و ضلع دوم از نصف ضلع سوم، $\frac{1}{5}$ متر بیشتر است. اگر محیط مثلث ۲۳ متر باشد، ضلع

کوچکتر چند متر است؟

- (۱) ۴ (۲) $\frac{4}{5}$ (۳) ۵ (۴) $\frac{5}{5}$

۱۰۲- اگر معادله $\frac{1}{x} - \frac{1}{x-2} = \frac{ax^2 + (a+2)x}{x^2 - 2x}$ فقط یک ریشه داشته باشد، حاصل ضرب مقادیر ممکن برای a چقدر است؟

- (۱) صفر (۲) -۲ (۳) ۲ (۴) هیچ مقدار a

۱۰۳- رابطه $f = \{(3, m^2), (2, 1), (-2, m), (3, m+2), (m, 4)\}$ به ازای کدام مقدار m یک تابع است؟

- (۱) -۲ (۲) -۱ (۳) ۲ (۴) هیچ مقدار m

۱۰۴- اگر دامنه سهمی $y = -x^2 + mx + n$ به صورت $R - \{1\}$ و برد آن به صورت $(-\infty, 2)$ باشد، $m + n$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۰۵- در هر مورد، نوع و مقیاس اندازه گیری متغیر تصادفی نوشته شده است، چند مورد از آن‌ها نادرست است؟

الف) تعداد زلزله‌های بیشتر از ۲ ریشتر در ده سال گذشته در کرمان $\leftarrow$ کمی فاصله‌ای

ب) گروه خونی افراد $\leftarrow$ کیفی ترتیبی

پ) رتبه تیم‌ها در یک لیگ فوتبال $\leftarrow$ کمی نسبتی

ت) مقدار مطالعه یک فرد در ماه (کم - متوسط - زیاد) $\leftarrow$ کیفی ترتیبی

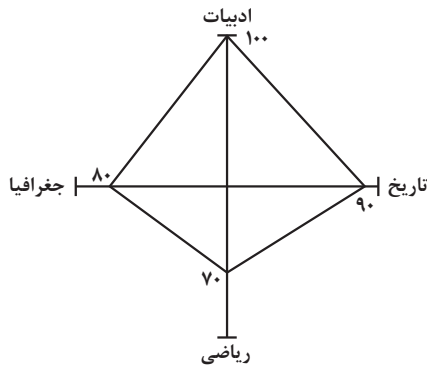
- (۱) ۱ (۲) ۳ (۳) صفر (۴) ۲

۱۰۶- در داده‌های ۲، ۵، ۵، ۷، ۸، ۹، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۲، ۱۲، ۱۴، ۱۶، ۱۸، ۲۰، ۲۴ میانگین داده‌های بیشتر از میانه کدام است؟

- (۱) ۱۶/۱۴ (۲) ۱۵/۵ (۳) ۱۶ (۴) ۱۷

محل انجام محاسبات

۱۰۷- نمودار راداری ۴ درس دانش‌آموزی به صورت زیر است. اگر بیشینه نمره در چهار درس برابر ۲۰ باشد، واریانس نمرات این دانش‌آموز کدام است؟

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۶

(۴) ۵

۱۰۸- اگر ارزش گزاره $(\sim p \vee q)$ همواره نادرست باشد، ارزش چند تا از گزاره‌های زیر همواره درست است؟ (r گزاره دلخواه است).

$$A : p \wedge \sim q$$

$$B : \sim (\sim q \vee p)$$

$$C : (p \vee q) \wedge r$$

(۴) ۱

(۳) ۲

(۲) ۳

(۱) صفر

۱۰۹- با توجه به جدول زیر، A ، B و C چه ارزش‌هایی دارند؟

گزاره p :	گزاره q :	$(p \vee q) \Rightarrow \sim p$
گزاره p : $(\frac{\sqrt{5}}{6})^2$ عددی گنگ است.	گزاره q : نمودار $y = 4$ خط افقی است.	
A	B	C

(۲) $C \equiv F, B \equiv F, A \equiv T$ (۱) $C \equiv T, B \equiv T, A \equiv T$ (۴) $C \equiv T, B \equiv T, A \equiv F$ (۳) $C \equiv F, B \equiv F, A \equiv F$

۱۱۰- اگر $f = \{(1, x+1), (2, 2x-1), (x+1, y+1)\}$ یک تابع ثابت باشد، مقدار $y \times x$ کدام است؟

(۴) ۲

(۳) ۹

(۲) ۶

(۱) ۴

۱۱۱- در تابع $f(x) = [-x] - 2[x]$ مقدار $f(-\frac{1}{4}) - f(\frac{3}{4})$ کدام است؟ ($[]$ ، نماد جزء صحیح است).

(۴) ۶

(۳) -۸

(۲) -۶

(۱) ۸

محل انجام محاسبات

۱۱۲- اگر $f(x) = \text{sign}(x)$ و $g = \{(2,1), (0,-3), (-4,2)\}$ ، آنگاه تابع $2f + g$ کدام است؟

(۱) $\{(2,2), (0,-3), (-4,0)\}$ (۲) $\{(2,3), (-3,0), (0,-4)\}$

(۳) $\{(2,3), (0,-3), (-4,0)\}$ (۴) $\{(2,-3), (0,3), (-4,0)\}$

۱۱۳- میانگین درآمدهای یک جامعه آماری که درآمد افراد موجود در آن، به هم نزدیک است، برابر ۶ میلیون تومان و میانه درآمدهای آن جامعه برابر ۵ میلیون تومان است. برای محاسبه خط فقر، استفاده از ... مناسب‌تر بوده و مقدار خط فقر برابر با ... است.

(۱) میانگین - ۶ (۲) میانگین - ۳ (۳) میانه - ۵ (۴) میانه - ۲/۵

۱۱۴- با اعداد اول یک رقمی و اعداد مربع کامل طبیعی یک رقمی چند عدد ۳ رقمی زوج بدون تکرار ارقام می‌توان ساخت؟

(۱) ۲۴ (۲) ۶۰ (۳) ۴۸ (۴) ۷۲

۱۱۵- اگر داشته باشیم $2^{x^2} = 64$ مقدار x^2 کدام است؟

(۱) ۱۶ (۲) ۲۵ (۳) ۹ (۴) ۳۶

۱۱۶- ۷ نفر مختلف برای یک سخنرانی انتخاب شده‌اند. چقدر احتمال دارد، ۲ نفر a و b پشت سر هم و بدون فاصله سخنرانی نکنند؟

(۱) $\frac{3}{7}$ (۲) $\frac{5}{7}$ (۳) $\frac{2}{7}$ (۴) $\frac{4}{7}$

۱۱۷- در دنباله‌ای با رابطه بازگشتی $a_{n+1} = 3a_n - 2$ اگر جمله چهارم برابر ۸۲ باشد، جمله اول کدام است؟

(۱) ۴ (۲) ۶ (۳) ۸ (۴) ۱۰

۱۱۸- در یک دنباله حسابی، مجموع سه جمله دوم ۵۷ و جمله دهم ۳۹ است. جمله بیست و یکم دنباله کدام است؟

(۱) ۸۱ (۲) ۸۵ (۳) ۸۷ (۴) ۸۳

۱۱۹- اگر $a > 0$ باشد، بین دو عدد a^6 و a^{12} چه تعداد واسطه هندسی می‌توان قرار داد به طوری که نسبت مشترک دنباله حاصل $\sqrt{a}$ شود؟

(۱) ۹ (۲) ۱۰ (۳) ۱۱ (۴) ۱۲

۱۲۰- در معادله نمایی $4^3 \times 2^{-2x} = \frac{1}{64}$ مقدار x کدام است؟

(۱) ۶ (۲) ۸ (۳) ۴ (۴) ۱۰

محل انجام محاسبات

۱۲۱- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) میوه‌هایی همچون موز و انبه اکثراً از کشورهایی که در مناطق گرمسیری هستند، به نقاط دیگر جهان صادر می‌شوند. کدام یک از عوامل روی آوردن به تجارت، بیانگر این مورد است؟

ب) کدام گزینه از فواید تجارت بین‌الملل برای تولیدکنندگان نمی‌باشد؟

ج) پیامد عدم رعایت اصل مزیت‌های مطلق و نسبی در جامعه چیست؟

د) کدام یک از محصولات زیر راهبردی نیستند؟

۱) الف) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، ب) در نتیجه تجارت بین‌الملل، کالاهای خارجی وارد کشورها می‌شود و اگر این امر هدفمند و با مدیریت صحیح انجام شود، تولیدکنندگان داخلی به‌منظور رقابت با تولیدکنندگان خارجی به تلاش برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار می‌شوند. ج) با تولید محصولات کمتر و بی‌کیفیت، رفاه جوامع کاهش می‌یابد. د) غذا و محصولات کشاورزی

۲) الف) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، ب) صادرات کالا به خارج سبب می‌شود که تولیدکنندگان ارز لازم برای پرداخت بهای کالاهای ضروری وارداتی را به‌دست آورند. ج) میزان مبادلات در سطح جهان کاهش می‌یابد و کشورها به وضعیت استقلال اقتصادی نزدیک می‌شوند. د) انرژی‌های نو

۳) الف) وضعیت اقلیمی متفاوت، ب) صادرات کالا به خارج سبب می‌شود که تولیدکنندگان ارز لازم برای پرداخت بهای کالاهای ضروری وارداتی را به‌دست آورند. ج) منابع و سرمایه‌ها در فضای تولید اسراف و تبذیر می‌شود. د) تجهیزات پزشکی و بیمارستانی

۴) الف) وضعیت اقلیمی متفاوت، ب) ادامه کار بسیاری از تولیدکنندگان به وارد کردن ماشین‌آلات و لوازم یدکی یا مواد اولیه از دیگر کشورها بستگی دارد. ج) میزان مبادلات در سطح جهان کاهش می‌یابد و کشورها به وضعیت استقلال اقتصادی نزدیک می‌شوند. د) صنایع نظامی و دفاعی

۱۲۲- کدام گزینه، دربردارنده پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) در کدام دسته از کشورها عملاً شاخص تولید ناخالص داخلی از شاخص تولید ناخالص ملی بیشتر است؟

ب) اگر در کشوری حقوق کارکنان دولت ۳۵ درصد افزایش یابد درحالی‌که قدرت خرید واقعی آنان تنها ۱۷ درصد افزایش یافته باشد، آنگاه نرخ تورم در این جامعه چند درصد است؟

ج) به همه سیاست‌گذاران، اهالی رسانه و مردم توصیه می‌کنند که همیشه و به‌ویژه وقتی پای مقایسه‌ای در میان است، همه متغیرهای اقتصادی را به قیمت‌های ... محاسبه و در تحلیل‌ها وارد کنند؛ چرا که استفاده از متغیرهای ... به‌جای متغیرهای ... بسیار غلط‌انداز است.

د) به‌ترتیب، نام اختصاری تولید ناخالص ملی و تولید ناخالص داخلی ... و ... است.

۱) الف) کشورهایی که مهاجرت‌پذیری بسیار و ورود سرمایه بالایی به کشور دارند. ب) ۱۸ درصد، ج) ثابت - اسمی - واقعی، د) $GDP - GNP$

۲) الف) کشورهای سرمایه‌گذار و سرمایه‌پذیر خارجی، ب) ۱۷ درصد، ج) جاری - واقعی - اسمی، د) $GNP - GDP$

۳) الف) کشورهایی که نیروی کار و سرمایه‌های زیادی از آن‌ها در خارج از مرزهایشان کار می‌کنند. ب) ۱۷ درصد، ج) جاری - واقعی - اسمی، د)

$GDP - GNP$

۴) الف) کشورهای سرمایه‌پذیر با نیروی کار بالای مهاجر به خارج از مرزهای کشور، ب) ۱۸ درصد، ج) ثابت - اسمی - واقعی، د) $GNP - GDP$

محل انجام محاسبات

۱۲۳- کدام گزینه مبین پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

(الف) میزان کارآفرینی برابر است با

(ب) سازمان تولید ... را مشخص می‌کند.

(ج) در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان ... خود را درج می‌نمایند.

(د) در پایان تولید، چه چیزی به صاحب‌کار (یا صاحب‌کاران) می‌رسد؟

(۱) (الف) نوآوری $\times$ خطرپذیری، (ب) جایگاه و نقش هریک از عوامل تولید، (ج) سود حسابداری، (د) بخشی از محصول و نیمی از سود

(۲) (الف) $\frac{\text{نوآوری}}{\text{خطرپذیری}}$ ، (ب) میزان سود و هزینه‌های تولید، (ج) سود ویژه، (د) همه محصول و سود و زیان هرچه باشد

(۳) (الف) $\frac{\text{نوآوری}}{\text{خطرپذیری}}$ ، (ب) میزان سود و هزینه‌های تولید، (ج) سود حسابداری، (د) حقوق، اجاره، سود

(۴) (الف) نوآوری $\times$ خطرپذیری، (ب) جایگاه و نقش هریک از عوامل تولید، (ج) سود ویژه، (د) همه محصول و سود و زیان هرچه باشد

۱۲۴- به‌ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

(الف) دانش اقتصاد با دقت درباره انواع منافع و هزینه‌ها کمک می‌کند تا انسان‌ها، سازمان‌ها و کشورها در استفاده از منابع و امکاناتشان بهترین‌ها را انتخاب کنند. نتیجه این تلاش فکری چیست و جامعه اسلامی برای تحقق کدام هدف، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند؟

(ب) به سیاست‌هایی که دولت برای کاهش نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی مانند اشتغال، تورم و رشد، اعمال می‌کند، ... گفته می‌شود که ... اقتصاد را در ... مدیریت و تنظیم می‌کنند.

(ج) در جمهوری اسلامی ایران، به‌ترتیب وظیفه تصویب بودجه و نظارت بر اجرای بودجه برعهده کدام نهاد است و ماده واحده چه چیزی را مشخص می‌کند؟ (د) اولین کاری که برای سرمایه‌گذاری در بورس باید انجام داد چیست و کدام‌یک از موارد زیر روی ورقه سهم درج می‌شود؟

(۱) (الف) پدید آمدن اندیشه اقتصادی - حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی، (ب) سیاست‌های پولی و مالی - عرضه کل - بلندمدت، (ج) مجلس شورای اسلامی - قوه مجریه - رقم کل درآمدها و هزینه‌های یک سال، (د) گرفتن شناسه معاملاتی با مراجعه به یکی از کارگزاری‌ها - تعهدات و منافع شرکت سهامی و سهام‌داران

(۲) (الف) شکل‌گیری علم اقتصاد - پیشرفت همه‌جانبه و خودکفایی کامل در رفع نیازهای اساسی مردم، (ب) سیاست‌های تثبیت اقتصادی - تقاضای کل - بلندمدت، (ج) هیئت دولت - مجلس نمایندگان - ضوابط و مقررات خاص مربوط به چگونگی کسب درآمد و صرف هزینه‌های پیش‌بینی شده در بودجه، (د) تقاضای برگه درخواست خرید از یکی از کارگزاری‌ها - مبلغ واقعی سهم و مقدار پرداخت‌شده آن به حروف و عدد

(۳) (الف) شکل‌گیری علم اقتصاد - پیشرفت همه‌جانبه و خودکفایی کامل در رفع نیازهای اساسی مردم، (ب) سیاست‌های جانب عرضه - عرضه کل - کوتاه‌مدت، (ج) هیئت دولت - مجلس نمایندگان - ضوابط و مقررات خاص مربوط به چگونگی کسب درآمد و صرف هزینه‌های پیش‌بینی شده در بودجه، (د) تقاضای برگه درخواست خرید از یکی از کارگزاری‌ها - نام شرکت و شماره ثبت آن

(۴) (الف) پدید آمدن اندیشه اقتصادی - حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی، (ب) سیاست‌های تثبیت اقتصادی - تقاضای کل - کوتاه‌مدت، (ج) مجلس شورای اسلامی - مجلس شورای اسلامی - رقم کل درآمدها و هزینه‌های یک سال، (د) گرفتن شناسه معاملاتی با مراجعه به یکی از کارگزاری‌ها - تعیین نوع سهم

محل انجام محاسبات

۱۲۵- کدام گزینه بیانگر پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) قیمت یک کالا و میزان عرضه آن به وسیله تولیدکننده با هم رابطه ... و قیمت یک کالا و مقدار خرید آن به وسیله مصرف‌کنندگان با هم رابطه ... دارند.
ب) اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، در ارتباط با وضعیت منحنی عرضه این تولیدکننده، کدام گزینه صحیح است؟

ج) قیمت یک کالای فرضی به صورت ناگهانی به شدت افزایش می‌یابد اما مردم همچنان به خرید این کالا ادامه می‌دهند و میزان تقاضا برای این کالا مانند سابق است و تغییری نمی‌کند. بر این اساس کالا ... است و عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت ... است.

- ۱) الف) معکوس - مستقیم، ب) منحنی عرضه‌اش با شیب کمتر است و کشش قیمتی عرضه بالا می‌باشد. ج) تجملی - زیاد
- ۲) الف) مستقیم - معکوس، ب) منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است و کشش قیمتی عرضه پایین می‌باشد. ج) ضروری - کم
- ۳) الف) معکوس - مستقیم، ب) منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است و کشش قیمتی عرضه پایین می‌باشد. ج) تجملی - زیاد
- ۴) الف) مستقیم - معکوس، ب) منحنی عرضه‌اش با شیب کمتر است و کشش قیمتی عرضه بالا می‌باشد. ج) ضروری - کم

۱۲۶- پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

الف) کدام گزینه در ارتباط با واقعیت نادرست است؟

ب) در چه صورت تجارت جهانی منافع کشورها را افزایش می‌دهد؟

ج) در کدام دوره تاریخی از اقتصاد ایران، ایران فرصت طلایی خود را برای جبران عقب‌ماندگی نسبت به اروپا از دست داد؟

د) عبارت «انفال و ثروت‌های عمومی از قبیل زمین‌های موات یا رها شده و ... که از غاصبین مسترد می‌شود، در اختیار حکومت اسلامی است تا بر طبق مصالح عامه نسبت به آنها عمل نماید.» مربوط به کدام یک از اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است؟

ه) در شعارهای سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ به‌ترتیب بر کدام مسائل اقتصادی تأکید شده است؟

و) عبارت «پیشرفت اقتصادی برای ماندگاری، نیازمند خلق فرصت‌های جدید است. خلق فرصت‌های جدید، افزایش قدرت تولید و انتخاب زنجیره‌های اقتصادی دارای مزیت باید به عنوان محور حرکت اقتصادی مورد توجه قرار گیرد.» نشان‌دهنده کدام یک از مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی می‌باشد؟

۱) الف) معمولاً کالاهای و صنایع راهبردی و همچنین صنایع نوزاد که در ابتدای عمر خود هستند و توان رقابت با صنایع خارجی را ندارند در همه کشورهای دنیا مشمول حمایت می‌شوند. ب) در صورتی که کشورها ضمن شناسایی و افزایش توانمندی‌های تولیدی خود، فرصت‌های بین‌المللی را نیز به خوبی بشناسند. ج) قاجار، د) ۴۴، ه) اقتدار ملی و اشتغال، و) پیشرو، مولد و فرصت‌ساز

۲) الف) اگر کشوری به دلیل محدودیت‌های طبیعی، مزیت اقتصادی نداشته باشد به این معناست که نمی‌تواند به مزیت دست یابد. ب) در صورتی که منافع حاصل از تجارت، عادلانه تقسیم شود و از سوی برخی کشورهای قدرتمند مصادره نشود. ج) پهلوی، د) ۴۴، ه) جهاد اقتصادی و تولید ملی، و) مدیریت مصرف و بهره‌وری حداکثری

۳) الف) اصل بر رعایت مزیت‌های مطلق و نسبی و عدم تخصیص امکانات تولید به حوزه‌های غیرمزیتی است، و لذا بیکاری از تولید و خلق ارزش افزوده در محصولی غیرمزیتی و کم‌مزیت، بهتر است. ب) در صورتی که منافع حاصل از تجارت، عادلانه تقسیم شود و از سوی برخی کشورهای قدرتمند مصادره نشود. ج) قاجار، د) ۴۵، ه) جهاد اقتصادی و تولید ملی، و) پیشرو، مولد و فرصت‌ساز

۴) الف) هر کشوری در پی جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی برای کشور خود است تا بدین ترتیب نه تنها پس‌اندازهای داخلی خود بلکه پس‌اندازهای کشورهای دیگر را نیز در جهت رشد و افزایش کارخانه‌ها و بخش‌های تولیدی داخل به‌کار گیرد. ب) در صورتی که کشورها ضمن شناسایی و افزایش توانمندی‌های تولیدی خود، فرصت‌های بین‌المللی را نیز به خوبی بشناسند. ج) پهلوی، د) ۴۵، ه) اقتدار ملی و اشتغال، و) مدیریت مصرف و بهره‌وری حداکثری

۱۲۷- جدول زیر مبین ارقام درآمدی است که در طول یک سال نصیب اعضای یک جامعه فرضی شده است، اگر جمعیت کل این جامعه ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ نفر باشد، در این صورت:

(الف) کدام ردیف جدول بیانگر، اجاره‌بها یا وجوه مربوط به اجاره و کدام ردیف بیانگر، قیمت خدمات سرمایه است؟

(ب) معنا و مفهوم سرانه چیست؟

(ج) میزان درآمد ملی این جامعه چند میلیارد ریال است؟

ردیف	ارقام درآمدی	ارزش
۱	درآمد حقوق‌بگیران	۴۹۰ میلیارد ریال
۲	درآمد صاحبان سرمایه	$\frac{1}{5}$ مجموع درآمد ردیف‌های ۱ و ۵
۳	درآمد صاحبان مشاغل آزاد	۶۱۰ میلیارد ریال
۴	سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها	$\frac{3}{4}$ مجموع درآمد ردیف‌های ۳ و ۱
۵	درآمد صاحبان املاک و مستغلات	۸۲۰ میلیارد ریال
۶	دستمزدها	$\frac{1}{4}$ درآمد حقوق‌بگیران

(د) درآمد سرانه جامعه چند هزار ریال است؟

قابل توجه: درآمد کارمندان و کارگران موضوع

ردیف‌های: ۱ و ۶ به تفکیک محاسبه شده است.

(۱) الف) ردیف ۵ - ردیف ۲، ب) سهم متوسط هر فرد

جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه، ج) ۳۲۵۲،

(د) ۴۶/۰۵

(۲) الف) ردیف ۵ - ردیف ۲، ب) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه، ج) ۳۲۵۲، د) ۴۰/۶۵

(۳) الف) ردیف ۲ - ردیف ۵، ب) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید آن جامعه، ج) ۲۵۳۲، د) ۴۶/۰۵

(۴) الف) ردیف ۲ - ردیف ۵، ب) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان درآمد آن جامعه، ج) ۲۵۳۲، د) ۴۰/۶۵

۱۲۸- قیمت یک کالای سرمایه‌ای، ۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان است. اگر هزینه استهلاک ماهانه آن برابر با ۳,۱۲۵,۰۰۰ تومان باشد، به ترتیب:

الف) عمر مفید این دستگاه چند سال است؟

ب) اگر در چهار سال آخر عمر مفید این کالای سرمایه‌ای، بهای این کالا ۲۰ درصد افزایش یابد، مجموع هزینه استهلاک سه سال آخر این کالا چند

میلیون تومان است؟

ج) قیمت جدید این کالای سرمایه‌ای چند میلیون تومان است؟

(۲) الف) ۸ ب) ۱۳۵ ج) ۱۸۰

(۱) الف) ۴ ب) ۱۳۵ ج) ۱۸۰

(۴) الف) ۸ ب) ۱۳۰ ج) ۱۶۵

(۳) الف) ۴ ب) ۱۳۰ ج) ۱۶۵

محل انجام محاسبات

۱۲۹- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) پیامد حجم زیاد پول نسبت به تولیدات یک جامعه چیست؟

(ب) گروهی از دانشجویان کشاورزی و علوم دام با تأسیس یک شرکت آبی پروری در کنار رودخانه، چندین حوضچه پرورش ماهی در مسیر آب رودخانه درست کرده‌اند و پس از خرید نوزاد ماهی و پرورش آن‌ها، ماهی‌های بالغ را به شرکت پولک‌زنی و منجمد کردن می‌فروشند، سپس ماهی‌های پولک‌زده و منجمد را با کامیون‌های سردخانه‌دار بین فروشگاه‌ها پخش می‌کنند. به ترتیب کدام فعالیت «حیازت» و کدام «صنعت» است؟

(پ) صاحبان زمین، بذر، تراکتور و نیروی کار تصمیم به راه‌اندازی یک واحد تعاونی کشت و صنعت تولید محصولات مواد غذایی گرفته‌اند و برای تأمین سرمایه نقدی مورد نیازشان، فرد دیگری را نیز وارد شراکت خود کرده‌اند. اولاً سود و زیان شرکت متعلق به کیست و دوماً در اقتصاد اسلامی درآمد صاحب سرمایه مالی در فرایند تولید به چه صورتی می‌تواند باشد؟

(ت) کدام ویژگی بانک‌ها چه ربوی و چه غیرربوی در حجم و شکل فعالیت‌های اقتصادی تأثیر زیادی گذاشت؟

(ث) در مورد چه کشورهایی نمی‌توان، از درآمد سرانه به عنوان معیاری برای سنجش توسعه استفاده کرد؟

(۱) (الف) فزونی عرضه بر تقاضا، (ب) استفاده از بچه ماهی - پرورش ماهی و استفاده از کامیون‌های سردخانه‌دار، (پ) در این حالت تمام منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید بر عهده صاحب تولید است و سایر عوامل تولید، دستمزد (نیروی انسانی) یا اجاره (منابع طبیعی (زمین)) می‌گیرند. - هم می‌توانند صاحب تولید شوند و هم می‌توانند دستمزد بگیرند و در سود و زیان شریک نشوند. (ت) اعطای وام و تأمین اعتبار، (ث) کشورهای درحال توسعه‌ای که با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های بلندمدت، توانسته‌اند در وضعیت شاخص‌های توسعه خود بهبود نسبی ایجاد کنند.

(۲) (الف) کاهش قدرت خرید پول، (ب) استفاده از بچه ماهی - پرورش ماهی و استفاده از کامیون‌های سردخانه‌دار، (پ) همه با هم در فرایند تولید مشارکت می‌کنند و محصول یا ارزش محصول به‌طور مساوی و یا با نسبتی توافقی تقسیم می‌شود. - یا به صورت قرض‌الحسنه در تولید مشارکت می‌کند و اجر الهی و اجتماعی می‌برد، یا به عنوان صاحب کار در سود و زیان شریک می‌شود. (ت) مشارکت و سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در فرایند تولید، (ث) کشورهای درحال توسعه‌ای که امکان صادرات در حجم بالا را دارند.

(۳) (الف) کاهش قدرت خرید پول، (ب) استفاده از آب رودخانه - پولک‌زنی و انجماد ماهی، (پ) همه با هم در فرایند تولید مشارکت می‌کنند و محصول یا ارزش محصول به‌طور مساوی و یا با نسبتی توافقی تقسیم می‌شود. - یا به صورت قرض‌الحسنه در تولید مشارکت می‌کند و اجر الهی و اجتماعی می‌برد، یا به عنوان صاحب کار در سود و زیان شریک می‌شود. (ت) اعطای وام و تأمین اعتبار، (ث) کشورهای درحال توسعه‌ای که امکان دستیابی به درآمد سرانه بالا را از طریق صادرات یک ماده گران‌بهای معدنی دارند.

(۴) (الف) کاهش قدرت خرید پول، (ب) استفاده از آب رودخانه - پولک‌زنی و انجماد ماهی، (پ) در این حالت تمام منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید بر عهده صاحب تولید است و سایر عوامل تولید، دستمزد (نیروی انسانی) یا اجاره (منابع طبیعی (زمین)) می‌گیرند. - هم می‌توانند صاحب تولید شوند و هم می‌توانند دستمزد بگیرند و در سود و زیان شریک نشوند. (ت) مشارکت و سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در فرایند تولید، (ث) کشورهایی که علی‌رغم جمعیت زیاد، تولید کل نسبتاً پایینی دارند.

۱۳۰- یک تولیدکننده قطعات یدکی خودرو، سالانه ۱۵۰ قطعه به قیمت میانگین هر قطعه ۲,۰۰۰ تومان تولید می‌کند. با توجه به هزینه‌های تولید که در

جدول زیر آمده است:

	هزینه‌ها	مبلغ به تومان
۱	حقوق و دستمزد سالانه مجموع کارگران	۳۵,۰۰۰
۲	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه	۵,۰۰۰
۳	هزینه استهلاک سالانه ماشین‌آلات	۵,۰۰۰
۴	مالیات پرداختی سالانه	۱۵,۰۰۰
۵	اجاره پرداختی سالانه *	صفر

(الف) سود حسابداری این بنگاه تولیدی چند تومان است؟

(ب) این بنگاه در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، کدام مبلغ را به عنوان سود خود درج خواهد کرد؟

(پ) اگر این تولیدکننده تلاش کند با صرفه‌جویی در مصرف انرژی و مواد اولیه،

هزینه‌های مستقیم تولید خود را ۱۰,۰۰۰ تومان کاهش دهد و با تبلیغات و بازاریابی

بیشتر، درآمدش را ۳۰,۰۰۰ تومان افزایش دهد، سود بنگاه چه تغییری پیدا می‌کند؟

* ساختمان این کارخانه متعلق به تولیدکننده است و بابت آن اجاره‌ای پرداخت نمی‌کند ولی اجاره سالانه این ساختمان تولیدی در صورت اجاره داده شدن، سالانه برابر با ۲۰,۰۰۰ تومان است.

(۱) (الف) ۲۲۰,۰۰۰ (ب) ۲۴۰,۰۰۰ (پ) ۲۰,۰۰۰ تومان افزایش می‌یابد.

(۲) (الف) ۲۴۰,۰۰۰ (ب) ۲۲۰,۰۰۰ (پ) ۴۰,۰۰۰ تومان افزایش می‌یابد.

(۳) (الف) ۲۴۰,۰۰۰ (ب) ۲۶۲,۰۰۰ (پ) ۲۰,۰۰۰ تومان کاهش می‌یابد.

(۴) (الف) ۲۲۰,۰۰۰ (ب) ۲۳۰,۰۰۰ (پ) ۴۰,۰۰۰ تومان کاهش می‌یابد.

محل انجام محاسبات

۱۳۱- اگر فرض کنیم تولیدات کشور فرضی A در سال ۲۰۲۱ مطابق با جدول زیر باشد و تولید ناخالص داخلی سرانه این کشور برابر با ۸۵/۵ دلار و جمعیت این کشور ۸۰ میلیون نفر باشد، آنگاه:

الف) به ترتیب، تولید ناخالص داخلی و ارزش خدمات گردشگری این کشور چند میلیون دلار است؟

ب) اگر میزان صادرات این کشور برابر با ۱,۳۶۸ میلیون دلار باشد و صادرات کشور B که در همسایگی این کشور است، برابر با ۷,۷۲۰ میلیون دلار در همان سال و تولید ناخالص داخلی کشور B برابر با ۱۵,۴۴۰ میلیون دلار باشد، کدام کشور در زمینه صادرات موفق تر بوده است؟

ردیف	انواع تولیدات کالا و خدمات در سال ۲۰۲۱	ارزش به میلیون دلار
۱	ارزش تولید صنایع خودروسازی	۲,۲۰۰
۲	تولید لوازم برقی خانگی	۲,۳۸۰
۳	ارزش تولید صنعت پوشاک	۱,۵۰۰
۴	ارزش تولید مبلمان منزل و اداری تولید شده	۶۰۰
۵	ارزش کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه به کار رفته در تولید ماشین‌آلات	۱۰۰
۶	خدمات گردشگری	

(۱) الف) ۷,۴۷۰ - ۶۰، ب) کشور A موفق تر است.

(۲) الف) ۶,۸۴۰ - ۱۶۰، ب) کشور B موفق تر است.

(۳) الف) ۶,۸۴۰ - ۶۰، ب) کشور A موفق تر است.

(۴) الف) ۷,۴۷۰ - ۱۶۰، ب) کشور B موفق تر است.

۱۳۲- با توجه به موارد مشخص شده در سند چشم‌انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران، در خصوص وضعیت اقتصادی کشور در افق سال ۱۴۰۴ ه. ش:

الف) عبارت‌های کدام گزینه از جمله موارد مشخص شده در این سند چشم‌انداز نیست؟

ب) آغاز اجرای این برنامه، چه سالی بوده است؟

ج) لازمه رسیدن به هدف‌های این برنامه بلندمدت «داشتن رشد اقتصادی ۷٪ در سال» است، کدام گزینه نشان‌دهنده این مفهوم است؟

(۱) الف) کشوری با جایگاه اول اقتصادی در سطح منطقه آسیا، ب) سال ۱۳۶۸، ج) شاخص‌های کمی کلان برنامه‌های توسعه و بودجه‌های سالانه مانند میزان سرمایه‌گذاری، تولید ناخالص ملی، میزان اشتغال و ... باید متناسب با این سند تنظیم و تعیین شود.

(۲) الف) ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه، ب) سال ۱۳۶۸، ج) اگر رشد اقتصادی به همراه تخریب محیط زیست باشد، امکان تداوم رشد در سال‌های بعد از بین می‌رود.

(۳) الف) رسیدن به اشتغال کامل، ب) سال ۱۳۸۴، ج) در آغاز هر سال با توجه به مهمترین و اصلی‌ترین مسائل کشور، یک راهبرد سال، پیشنهاد می‌شود تا نسبت به اجرای آن حساسیت و مراقبت لازم به عمل آید.

(۴) الف) افزایش صادرات نفت و تأمین تمامی نیازها در داخل کشور، ب) سال ۱۳۸۴، ج) شاخص‌های کمی کلان برنامه‌های توسعه و بودجه‌های سالانه مانند میزان سرمایه‌گذاری، تولید ناخالص ملی، میزان اشتغال و ... باید متناسب با این سند تنظیم و تعیین شود.

۱۳۳- کدام گزینه صحیح است؟

(۱) اگر قیمت کالایی در ابتدای سال، ۲۰۰,۰۰۰ ریال باشد و نرخ تورم در این سال ۱۰ درصد اعلام شده باشد، قیمت این کالا در انتهای سال ۲۴۰,۰۰۰ ریال خواهد بود.

(۲) در کشوری فرضی، دولت در سال گذشته با تلاش فراوان، تورم را از ۲۰ درصد به ۲ درصد رسانده است. آنگاه می‌توان نتیجه گرفت که سطح عمومی قیمت‌ها کاهش خواهد یافت و اجناس ارزان تر می‌شوند.

(۳) اگر دولت با خلق پول، حقوق کارمندان را ۱۷٪ افزایش دهد و به میزان ۱۲٪ در جامعه تورم داشته باشیم، در واقع قدرت خرید واقعی کارکنان ۵٪ کاهش یافته است.

(۴) اگر سطح عمومی قیمت‌ها در سال ۹۰ معادل ۱۰۰ واحد پولی باشد و نرخ تورم در سال‌های ۹۱ و ۹۲ به ترتیب ۲۵ و ۲۰ درصد باشد. در این شرایط سطح عمومی قیمت‌ها در سال ۹۲، ۱۵۰ واحد پولی خواهد بود.

محل انجام محاسبات

۱۳۴- جدول زیر وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی A با جمعیت ۷ میلیون نفر را در سال ۲۰۱۰ میلادی نشان می‌دهد. چنانچه شاخص وضعیت توزیع درآمد در این کشور برابر با ۱۱ و درآمد ملی آن برابر با ۴۰ میلیارد دلار باشد، آنگاه:

وضعیت توزیع درآمد کشور A در سال ۲۰۱۰ میلادی	
سهم دهک اول	۲ درصد
سهم دهک دوم	۳ درصد
سهم دهک سوم	۴ درصد
سهم دهک چهارم	۶ درصد
سهم دهک پنجم	۸ درصد
سهم دهک ششم	۱۰ درصد
سهم دهک هفتم	۱۲ درصد
سهم دهک هشتم	؟
سهم دهک نهم	۱۸ درصد
سهم دهک دهم	؟
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

الف) سهم دهک هشتم و دهم چند درصد است؟

ب) سهم ۳۰ درصد پایین جامعه از درآمد ملی چند میلیارد دلار است؟

ج) جمعیت دهک ششم در این کشور چند نفر است؟

د) کدام گزینه در خصوص وضعیت توزیع درآمد در کشور A صحیح است؟

۱) الف) ۱۶ - ۲۱/۵، ب) ۹، ج) ۷۵۰ هزار نفر، د) ۴۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۲۰ درصد پر درآمد جامعه تعلق دارد.

۲) الف) ۱۵ - ۲۲، ب) ۳/۶، ج) ۷۵۰ هزار نفر، د) ۱۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۴۰ درصد پایین جامعه تعلق دارد.

۳) الف) ۱۵ - ۲۲، ب) ۳/۶، ج) ۷۰۰ هزار نفر، د) ۲۳ درصد از درآمد ملی به ۵۰ درصد کم درآمد جامعه تعلق دارد.

۴) الف) ۱۶ - ۲۱/۵، ب) ۹، ج) ۷۰۰ هزار نفر، د) ۵۵ درصد از درآمد ملی به ۳۰ درصد بالای جامعه تعلق دارد.

۱۳۵- اگر در یک جامعه فرضی:

- تفاوت «تقدینگی» و «شبه پول» برابر با: ۴۶۵۰ واحد پولی،

- مجموع «اسکناس» و «مسکوکات» برابر با: ۳۱۲۰ واحد پولی،

- میزان سپرده قرض الحسنه برابر با: ۳۱۲۰ واحد پولی،

- میزان سپرده مدت دار برابر با: ۸۵۰ واحد پولی،

- میزان سپرده پس انداز برابر با: ۲۰ درصد میزان سپرده مدت دار، باشد، آنگاه:

الف) میزان سپرده دیداری، نزد بانک‌ها چند واحد پولی است؟

ب) سپرده غیردیداری مردم نزد بانک‌ها، چند واحد پولی است؟

ج) میزان «تقدینگی» چند واحد پولی است؟

۲) الف) ۱۵۳۰، ب) ۱۰۲۰، ج) ۸۷۹۰

۱) الف) ۱۳۵۰، ب) ۲۰۱۰، ج) ۹۷۸۰

۴) الف) ۱۳۵۰، ب) ۲۰۱۰، ج) ۸۷۹۰

۳) الف) ۱۵۳۰، ب) ۱۰۲۰، ج) ۹۷۸۰

محل انجام محاسبات

۱۳۶- اثر «دهکده پرمال» نوشته ... می‌باشد و حسن مقدم اثر ... را نگاشته است.

- (۱) علی محمد افغانی - جعفرخان از فرنگ برگشته
(۲) امین فقیری - یکی بود یکی نبود
(۳) علی محمد افغانی - یکی بود یکی نبود
(۴) امین فقیری - جعفرخان از فرنگ برگشته

۱۳۷- عبارات مذکور در کدام گزینه در مورد شاعران دوره معاصر، تماماً درست هستند؟

- (الف) اوج سخن پروین در قصاید اوست که در آن‌ها به شیوه انوری و سعدی توجه دارد. برخی اشعار او به صورت مناظره است.
(ب) پروین اعتصامی در کنار انعکاس اوضاع نامطلوب سیاسی - اجتماعی، به مضامین اخلاقی و پند و اندرز نیز توجه داشت.
(ج) شعر اخوان ثالث شعری اجتماعی است و حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می‌کند. او در بیشتر مجموعه‌ها مثل «زمستان» زبانی نمادین دارد.

(د) بیت «باز امشب ای ستاره تابان نیامدی/ باز ای سپیده شب هجران نیامدی» سروده قیصر امین‌پور است.

- (۱) ب - ج (۲) د - ج (۳) الف - ب (۴) د - الف

۱۳۸- هدف از تشکیل «انجمن ادبی خاقان» چه بود و چه کسانی «انجمن ادبی اصفهان» را اداره می‌کردند؟

- (۱) توجه به ادبیات در دوره قاجاریه و رونق بازار شعر - مشتاق اصفهانی و چند تن از ادیبان
(۲) رهایی‌بخشیدن شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره‌های بعد آن - میرزا عبدالوهاب نشاط اصفهانی و صبای کاشانی
(۳) توجه به ادبیات در دوره قاجاریه و رونق بازار شعر - میرزا عبدالوهاب نشاط اصفهانی و صبای کاشانی
(۴) رهایی‌بخشیدن شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره‌های بعد آن - مشتاق اصفهانی و چند تن از ادیبان

۱۳۹- انتساب چند اثر به پدیده‌آورنده آن غلط است؟

- (زمستان ۶۲: اسماعیل فصیح) (شمس و طغرا: میرزا حسن خان بدیع) (تفسیر سوره یوسف: احمد بن زید طوسی) (جامع عباسی: اسکندربیگ
ترکمان) (ترجمه تفسیر طبری: محمد بن جریر طبری) (آینه‌های درداز: هوشنگ گلشیری) (چهار مقاله: نظامی عروضی) (گوشواره عرش:
علی مؤذنی) (مهاجر کوچک: رضا رهگذر)

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۴۰- با توجه به تاریخ ادبیات قرن نهم هجری، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) کتاب‌های تحقیقی در این دوره عمدتاً سطحی و ادبیات نیز تقلیدی و فاقد نوآوری بود.
(۲) جامی اثر «نفحات الانس» خود را به تقلید از مثنوی‌های نظامی سرود.
(۳) دولتشاه سمرقندی، کتاب «تذکره دولتشاه» را به تشویق امیرعلیشیر نوایی نگاشت که شرح حال بیش از صد عارف ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.
(۴) در زمان شاهرخ، قرآن کریم و شاهنامه را به خطی خوش نگاشتند و آثاری ارزشمند را عرضه نمودند.

۱۴۱- سراینده بیت کدام گزینه به نادرستی معرفی شده است؟

- (۱) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه دیدگی باشد
که خطی کز خرد خیزد تو آن را از بنان بینی (سنایی)
- (۲) جان به لب داریم و همچون صبح خندانیم ما
دست و تیغ عشق را زخم نمایانیم ما (صائب)
- (۳) ای دفتر حسن تو را فهرست، خط و خالها
تفصیلها پنهان شده در پرده اجمالها (بیدل دهلوی)
- (۴) گفت که شیخی و سری، پیشرو و راهبری
شیخ نیام، پیش نیام، امر تو را بنده شدم (مولوی)

۱۴۲- کدام عبارت از نظر زبانی با بقیه متفاوت است؟

- (۱) خردمندان دانستندی که نه چنان است و سری جنبانیدندی و پوشیده خنده می زدندی.
- (۲) احمق مردی که دل در این جهان بندد که نعمتی بدهد و زشت باز ستاند.
- (۳) نهم محرم به قزوین رسیدم، باغستان بسیار داشت بی دیوار و خار... و قزوین را شهری نیکو دیدم.
- (۴) امضای عزیمت پیش از مشورت، از اخلاق مقبلان خردمند دور افتد.

۱۴۳- از لحاظ فکری سبک کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

- (۱) خرد رهنمای و خرد دلگشای
خرد دست گیرد به هر دو سرای
- (۲) خرد را تن آدمی لشکر است
همه شهوت و آرزو چاکر است
- (۳) عشق محال است نباشد هگزرز
خاطر پرنور محل محال (هگزرز: هرگز)
- (۴) دل چو از پیر خرد نقل معانی می کرد
عشق می گفت به شرح آنچه بر او مشکل بود

۱۴۴- چند مورد از موارد زیر مربوط به سبک شناسی شعر دوره خراسانی است؟

- الف) تفاوت تلفظ برخی واژه ها در مقایسه با زبان امروز
- ب) رواج هجو و حس دینی در شعر
- ج) واقع گرایی و توصیفات ساده، طبیعی و محسوس
- د) به کارگیری ردیف های اسمی و فعلی دشوار در شعر
- ه) آوردن مترادف ها و توصیف های فراوان

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۱۴۵- در همهٔ بیت‌ها «تشخیص و ایهام» مشهود است؛ به جز ...

- (۱) از باد خزان سرد نگردد دل گرمش هر غنچه که خندید به روی قفس ما
(۲) چگونه بر تو نترسم که هر طرف که درآیی هزار دیدهٔ خون‌ریز در قفای تو باشد
(۳) هوا گرفتم و جان را به دست آه سپردم به بوی آن‌که چو بادش به آن دیار رساند
(۴) بگذشت آن مه و جان با دل ریشم می‌گفت بنگر این عمر گرامی که بدین‌سان گذرد

۱۴۶- تنها در بیت گزینه ... هر دو نوع استعاره یافت می‌شود.

- (۱) ماهی که نموده‌است ز رخسار شفق رنگ خون در دل خورشید جهان‌تاب، همین است
(۲) هرشب از شرم گلستان جمالت صنما آب از چهرهٔ خورشید و قمر می‌ریزد
(۳) چهره‌ات رنگ ز گلدستهٔ مینا دارد غنچه‌ات درس تبسم ز مسیحا دارد
(۴) گشته تن لاله داغ از تن چون آذرش کرده دل نافهٔ خون موی چو قطران او (قطران: ماده‌ای سیاه‌رنگ)

۱۴۷- آرایه‌های «کنایه، جناس، مجاز، ایهام تناسب، تشبیه» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- الف) سلطان که خشم گیرد بر بندگان حضرت حکمش رسد ولیکن حدی بود جفا را
ب) آن بزرگانی که در خاک خراسان خفته‌اند این دُر معنی که خواهم گفت ایشان سفته‌اند
پ) چو باده بود چه پروا ز باد آب‌انم بریز جامی از آن آتش خمارشکن
ت) دل قهر و دو زلفش دید، انگشت‌گزان زان شد گر لطف لبش دیدی انگشت‌زنانشی
ث) کفر باشد از طمع پیش در هر منعمی قامت آزادگی چون حلقه بر در داشتن

(۱) ت، پ، ب، ث، الف (۲) ت، ب، پ، الف، ث (۳) ت، پ، ث، الف، ب (۴) ت، ب، الف، پ، ث

۱۴۸- آرایه‌های مقابل کدام ابیات کاملاً درست است؟

- الف) به بوی لعل می‌گونش به ظلماتی درافتادم که گر میرم ز استسقا نجویم آب حیوان را (تلمیح، حس‌آمیزی)
ب) در این نه آشیان غیر از پر عنقا نشد پیدا همه پیدا شد اما آن‌که شد پیدا نشد پیدا (متناقض‌نما، استعاره)
ج) گفتم به شام روی تو دیدن مبارک است گفتا که بامداد مبارک‌ترم به فال (تشبیه، تضاد)
د) جز یاد بید و سرو مکن پیش «وحدی» کاو نشنود به وقت گل الا حدیث راست (ایهام تناسب، مجاز)

(۱) الف، ج (۲) ب، ج (۳) ب، د (۴) الف، د

۱۴۹- در کدام بیت «استعاره، جناس و اسلوب معادله» مشهود است؟

- (۱) تو کمان کشیده و در کمین که زنی به تیرم و من غمین
همه غم بود از همین که خدا نکرده خطا کنی
- (۲) به یاد آتشین رخساره‌ای در انجمن رفتم
به پای شمع افتادم چو اشک از خویشتن رفتم
- (۳) وفا و مهر از آن گل طمع مدار ای دل
توقع ثمر از بید بادپیمایی است
- (۴) نیست موقوف طلب همت اگر سرشار است
دامن ابر نباشد به فشردن محتاج

۱۵۰- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست آمده‌اند؛ به جز ...

- (۱) چاره‌سازان در صلاح کار خود بیچاره‌اند
به نسازد موم زخم خانه زنبور را (پارادوکس، اسلوب معادله)
- (۲) ابروانی چون کمان داری و خلقی منتظر
تا که را دوزی به تیری کز کمانت بگذرد (تشخیص، استعاره)
- (۳) دل چون بدید موی میان تو در کمر
گفت این دروغ بین که بر آن راست بسته‌اند (ایهام تناسب، تشبیه)
- (۴) کفر پوشیده است در ایمان اگر کاوش کنی
از میان سبحة هم زنار پیدا می‌شود (لف و نشر، تضاد)

۱۵۱- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

- «مژده آمدنت باد به گلزار آورد
جست آزاد ز جا سرو و به یک پا استاد»
- (۱) تشخیص، ایهام، مجاز، تشبیه
(۲) جناس، تشبیه، اشتقاق، حسن تعلیل
- (۳) کنایه، استعاره، حسن تعلیل، جناس
(۴) استعاره، ایهام تناسب، تضاد، اسلوب معادله

۱۵۲- در کدام بیت الگوی حروف مشترک قافیه، مطابق با الگوی حروف اصلی قافیه است؟

- (۱) گر عاشقی آه صادق کو
با من نفس موافقت کو
- (۲) سوسن ز سر زبانه‌درازی
شد در سر تیغ و تیغ‌بازی
- (۳) این آن مثل است کان جوانمرد
بی‌مایه حساب سود می‌کرد
- (۴) ز آینه غبار زنگ برده
گنجینه به جای و مار مرده

۱۵۳- در کدام گزینه کلمات بیشتری قابلیت هم‌قافیه شدن را دارند؟

- (۱) (صغیر - فقیر)، (خادمی - آدمی)، (ایران - جانان)
(۲) (هندسه - فلسفه)، (آوازشان - سازشان)، (راهی - گناهی)
- (۳) (بهاران - گیلان)، (دست - بست)، (معنی - دعوی)
(۴) (سازش - بارش)، (اندازه - آوازه)، (شنیده - دیده)

۱۵۴- در کدام مصراع تعداد هجاهای کوتاه کمتر است؟

(۱) به جان دوست که دشمن بدین رضا ندهد	که در به روی ببندند آشنایی را
(۲) ز خاک کوی تو هر خار سوسنی است مرا	به زیر زلف تو هر موی مسکنی است مرا
(۳) عاشقان را چه غم از سرزنش دشمن و دوست	یا غم دوست خورد یا غم رسوایی را
(۴) گر مرا روزی ز وصلش بر زمین پای آمدی	کی همه شب دست از او بر آسمانستی مرا

۱۵۵- وزن بیت «ای در چمن خوبی رویت چو گل خودرو/ چین شکن زلفت چون نافه چین خوشبو» با کدام بیت یکسان است؟

(۱) دانی که چیست دولت دیدار یار دیدن	در کوی او گدایی بر خسروی گزیدن
(۲) در دیر مغان آمد یارم قدحی در دست	مست از می و می خواران از نرگس مستش مست
(۳) خانه مانی است طبع چهره گشای بهار	نایب عیسی است ماه رنگرز شاخسار
(۴) نه دارم آن دل و جرات که حسب حال نویسم	نه محرمی که فرستم ز راه دور پیامی

۱۵۶- به ترتیب، در کدام ابیات بیشترین ابدال و بیشترین قلب مشهود است؟

الف) کنیزکی چینی است به باغ در نسترن	سپید و نغز و لطیف چو خواهرش یاسمن
ب) بلبل بر شاخ گل نغمه سراید همی	نغمه اش از لوح دل زنگ زداید همی
ج) خاکی در احتمال آبی در روشنی	بادی در سرکشی ناری در توسنی
د) جلیل چون آدمی جمیل چون یوسفی	در صف شهزادگان تو ز هنر سر صفی
(۱) الف، ج	(۲) الف، د
(۳) ج، الف	(۴) د، ب

۱۵۷- در کدام بیت اختیارات وزنی وجود ندارد؟

(۱) هر چه داری اگر به عشق دهی	کافر مگر جوی زیان بینی
(۲) همه در خورد رای و قیمت خویش	از تو خواهند و من تو را خواهم
(۳) هر که با شاهد گل روی به خلوت بنشست	نتواند ز سر راه ملامت برخاست
(۴) گر بر دل تو هست غباری ز داغ غم	بنشین که جام می بنشانند غبارها

۱۵۸- وزن واژه سروده زیر ... است و در بند ... آن، بیشترین اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه رخ داده است.

«در خیال روزهای روشنم کز دست رفتندم/ من به روی آفتابم/ می‌برم در ساحت دریا نظاره/ و همه دنیا خراب و خُرد از باد است/ و به ره، نی

زن که دائم می‌نوازد نی، در این دنیای ابراندود/ راه خود را دارد اندر پیش»

(۱) فاعلاتن - چهارم (۲) فاعلاتن - چهارم (۳) مستفعلن - اول (۴) فاعلاتن - اول

۱۵۹- وزن کدام بیت «رمل مسدس محذوف» است؟

(۱) ای در دل ما داغ تو تا کی فریب و لاغ تو گر به بود در باغ تو ما نیز هم بد نیستیم

(۲) زور بازوی شجاعت برنتابد با اجل چون قضا آمد نماند قوت رای رزین

(۳) بر من از عشقت شبیخون بود دوش آب چشمم قطره خون بود دوش

(۴) چو سگ را بخت تاریک است و شبرنگ هم از خردی زندهش کودکان سنگ

۱۶۰- از دیدگاه «عروض و قافیه»، کدام گزاره‌ها درباره رباعی زیر نادرست است؟

«آن کس که تو را نقش کند او تنها تنها نگذاردت میان سودا

در خانه تصویر تو یعنی دل تو بر رویاند دو صد حریف زیبا»

(الف) رباعی در وزن ناهمسان «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» سروده شده است.

(ب) قافیه آن بر اساس قاعده «۱» و تبصره «۱» است.

(ج) فاقد حذف همزه و دارای اختیار تغییر کمیت مصوت در هر دو بیت است.

(د) مصراع‌های زوج دارای ابدال و مصراع‌های فرد، فاقد این اختیار وزنی‌اند.

(۱) الف، ب (۲) ب، د (۳) ج، د (۴) ب، ج

۱۶۱- مفهوم بیت زیر با همه ابیات به‌جز ... قرابت دارد.

«تو با خدای خود انداز کار و دل خوش‌دار که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند»

(۱) از توکل گر به حفظ حق سپارد گله را گرگ غم‌خواری کند از سگ شبان را بیشتر

(۲) از توکل در حنا مگذار دست سعی را قفل روزی گر کلیدی دارد ابرام است و بسی

(۳) دیده دریا نشینان روز و شب بر ناخداست کار من درکشتی تن با خدا افتاده است

(۴) شمع بساط طرب است آنکه در این دشت تعب سر به هوا پای به دامن توکل شکند

۱۶۲- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه تناسب دارد؟

- «هر چه داری اگر به عشق دهی
(۱) شور عشق تو در جهان افتاد
(۲) ای دل مجوی سود ز سودای او که عشق
(۳) از سود و زیان سفر عشق می‌رسد
(۴) هر که را عشق سوخت هم‌چون نار
- کافرم گر جوی زیان بینی»
بیدلان را به جان زیان افتاد
بنیاد این معامله را بر زیان نهاد
یک دانه نچیدیم و به صد دام گذشتیم
ز آب و آتشش ورا زیان نبود

۱۶۳- کدام بیت با شعر زیر قرابت مفهومی ندارد؟

- «من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذان را باد گفته باشد / سر گل‌دسته سرو / من نمازم را پی تکبیرة الاحرام علف می‌خوانم / پی قد قامت موج.»
- (۱) با یک زبان به شکر تو هر سبزه ده زبان
(۲) یک‌به‌یک از شاخ‌ها را بر درختان جابه‌جا
(۳) در ذکر خدا به که شود صرف چو تسبیح
(۴) زبان حال مرغان را به گوش هوش و جان بشنو
- با صد زبان، به حمد تو گل یک زبان شده
در ثنای حق ز هر برگی زبان دیگر است
ایام حیاتی که به صد سال سر آید
که در تسبیح می‌گویند: یا حنّان و یا منّان

۱۶۴- کدام بیت با عبارت زیر از گلستان سعدی قرابت مفهومی دارد؟

- «تلمیذ بی ارادت عاشق بی‌زر است و رونده بی‌معرفت، مرغ بی‌پر.»
- (۱) خلاصی دل از آن زلف آرزوی خطاست
(۲) بی صدق بندگی نرسد معرفت به کام
(۳) جز در رسن عشق مزن دست ارادت
(۴) بی‌کشش، کوشش عاشق به مقامی نرسد
- که مرغ، بی‌پروبال است و کوچه بن‌بست است
بی ذوق معرفت نشود عشق رام ما
تا یوسف مصری شوی ای یوسف چاهی
فارغ از سعی بود سالک اگر مجذوب است

۱۶۵- مفهوم کدام رباعی متفاوت است؟

- (۱) جامی است که عقل آفرین می‌زندش
این کوزه‌گر دهر چنین جام لطیف
(۲) دارنده چو ترکیب طبایع آراست
گر نیک آمد شکستن از بهر چه بود
(۳) اجزای پیاله‌ای که درهم پیوست
چندین سر و ساق نازنین و کف دست
(۴) تا چند اسیر عقل هرروزه شویم
در ده تو به کاسه می از آن پیش که ما
- صد بوسه ز مهر بر جبین می‌زندش
می‌سازد و باز بر زمین می‌زندش
از بهر چه او فکندش اندر کم و کاست
ور نیک نیامد این صور عیب که راست
بشکستن آن روا نمی‌دارد مسست
از مهر که پیوست و به کین که شکست؟
در دهر چه صدساله چه یک‌روزه شویم
در کارگه کوزه‌گران کوزه شویم

۱۶۶- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- انواع کنش‌ها از یکدیگر اثر می‌پذیرند و بر یکدیگر اثر می‌گذارند و متناسب می‌شوند ولی هویت هیچ‌کدام از دست نمی‌رود.
- پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و از آنجا که افراد با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند.
- بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند که به صورت ارزش‌ها و هنجارها، پیش روی ما قرار می‌گیرند و اگر وجود نداشته باشند، نمی‌توانیم با هم زندگی کنیم.

- اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.

(۱) ص - غ - غ - ص (۲) غ - ص - ص - غ (۳) غ - ص - غ - غ (۴) ص - ص - غ - ص

۱۶۷- نتیجه هر یک از موارد زیر، به ترتیب کدام است؟

- ناتوانی جهان اجتماعی در حفظ یا انتقال فرهنگ
- تکوینی بودن نظم و عضویت در بدن موجودات زنده
- راه یافتن به جهان اجتماعی

- (۱) فروریختن جهان اجتماعی - تبدیل شدن نظم به مهم‌ترین ویژگی موجودات زنده - بهره‌مندی از حقوق و تکالیف
- (۲) دگرگون شدن جهان اجتماعی - عدم تغییر نظم و عضویت با اراده اعضا - به عهده گرفتن نقشی در جهان اجتماعی
- (۳) از بین رفتن آگاهی مشترک و عمومی - ایجاد نظم و عضویت با قرارداد اعضا - شریک شدن در آگاهی مشترک و عمومی جهان اجتماعی
- (۴) تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر - ثابت بودن نظم و عضویت در موجودات زنده - پذیرفتن عضویت در جهان اجتماعی

۱۶۸- پاسخ سؤالات زیر به ترتیب کدام است؟

- (الف) «حقوق شهروندی»، «فکر کردن به اتفاقات روز گذشته» و «رعایت حق تقدم» در کدام طیف قرار می‌گیرد؟
- (ب) «انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند»، این عبارت بیانگر چیست؟
- (۱) (الف) نامحسوس و کلان، خرد و ذهنی، کلان و ذهنی، (ب) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی
 - (۲) (الف) ذهنی و کلان، ذهنی و خرد، عینی و کلان، (ب) تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی
 - (۳) (الف) خرد و ذهنی، عینی و خرد، عینی و خرد، (ب) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی
 - (۴) (الف) کلان و ذهنی، عینی و کلان، ذهنی و کلان، (ب) تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

۱۶۹- کدام گزینه، به ترتیب پیرامون بازتولید هویت اجتماعی، درست و در مورد هویت فرهنگی جهان اجتماعی، نادرست است؟

- (۱) جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند؛ یعنی آن فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد و برای او ویژگی‌هایی متناسب با موقعیتی که در آن قرار گرفته است، در نظر می‌گیرد - هویت فرهنگی جهان اجتماعی در پرتو هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد.
- (۲) جهان اجتماعی برای مشارکت افراد در زندگی اجتماعی، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد - هویت فرهنگی جهان اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی، خانوادگی، شغلی و ... متناسب با خود را پدید می‌آورد و در برابر انواع هویت‌های اجتماعی که با عقاید و ارزش‌های آن ناسازگار است، مقاومت می‌کند.
- (۳) افراد برای شکل‌گیری هویت اجتماعی خود، شیوه زندگی در آن را می‌آموزند و به تدریج با موقعیتشان در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که بر عهده دارند، آشنا می‌شوند - با شکل‌گیری نوع خاصی از عقاید و ارزش‌ها در باور و عمل افراد، یک جهان اجتماعی جدید و هویت فرهنگی جدیدی ایجاد می‌شود.
- (۴) فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند - هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد.

۱۷۰- به ترتیب کدام گزینه جدول زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

پدیده‌های اجتماعی	ج	هویتی متغیر	د
الف	نقش و عضویت اجتماعی	ب	عقاید و ارزش‌ها

(۱) اجزای جهان اجتماعی - منزلت اجتماعی - مجرای ارتباط ما با جهان اجتماعی - دارای تأثیرات همه‌جانبه

(۲) خردترین کنش اجتماعی - ویژگی‌های فردی - تعامل ابعاد مختلف هویت - عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی

(۳) ویژگی جهان اجتماعی - زمان و مکان تولد - خودآگاهی انسان‌ها از خویشتن - عدم فروپاشی جهان اجتماعی در صورت حذف آن‌ها

(۴) پیامد کنش اجتماعی - جایگاه فرد در جهان اجتماعی - تعامل ابعاد مختلف هویت - در معرض تغییر بیشتر

۱۷۱- به ترتیب نتیجه «فرو ریختن اقتدار کلیسا»، «محدود شدن روشنگری به شناخت حسی و تجربی» و «رشد تجارت، کشف آمریکا و بالا گرفتن

تب طلا» چیست؟

(۱) تقابل پروتستان‌تیسیم با جریان دنیاگرا - ناتوانی علوم انسانی از داوری درباره آرمان‌های انسانی - گسترش انقلاب صنعتی در کشورهای اروپایی

(۲) بروز و ظهور قدرت‌های محلی - پدید آمدن علوم تجربی سکولار - فراهم شدن زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب‌رعیتی

(۳) آشکار شدن رویکرد دنیوی به عالم در قالب حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی - پدید آمدن دئیسم - تسری پیدا کردن سکولاریسم از لایه‌های

سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق‌تر

(۴) آمیخته شدن مسیحیت با رویکردهای اساطیری - تمایل روشنگری به حس‌گرایی - تغییر روابط ارباب‌رعیتی به روابط کارگران و سرمایه‌داران

۱۷۲- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام گزینه در ارتباط است؟

- نیاز کشورهای غربی به نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی

- ادغام در نظام نوین جهانی از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی

- نیاز بازرگانان به حمایت نظامی دولتمردان

- نقش مرکزی جوامع غربی و نقش پیرامونی سایر جوامع

(۱) تبلیغ مسیحیت - استعمار نو - صنعت و انباشت ثروت سرمایه‌داران - پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار

(۲) انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی - استعمار فرانسه - شکل‌گیری دولت‌ملت‌های سکولار - استعمار

(۳) درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوام دیگر - استعمار در هند، اندونزی و الجزایر - حاکمیت فئودال‌ها - تقسیم کار گسترده

(۴) اختلال در فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی - شرایط نیمه‌استعماری - پیوند قدرت با تجارت و ثروت - نظام نوین جهانی

۱۷۳- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب نتیجه کدام مورد است؟

- تأمل و بازبینی اندیشمندان جهان غرب در نظریات پیشین خود

- رواج تصویر شرق‌شناسان از هویت جهان اسلام در بین جوامع اسلامی

- پیشگیری از تفرقه و تباه شدن امکانات بشر

- ایجاد زمینه برای گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول

(۱) هویت فرهنگی جوامع اسلامی - از خودبیگانگی فرهنگی - جلوگیری از پایمال شدن حقوق انسان‌ها - عقلانیت و پاسخ به نیازهای ثابت

(۲) انقلاب اسلامی ایران - از خودبیگانگی فرهنگی - جلوگیری از قطبی شدن جوامع - عقلانیت

(۳) حیات معنوی اسلام - خودباختگی فرهنگی - عدالت - روحیه تعهد و مسئولیت

(۴) بازگشت ایران به هویت اسلامی - خودباختگی فرهنگی - پاسخ به پرسش‌های متغیر انسان - اعتقاد به حقیقت

۱۷۴- هر عبارت، به ترتیب پیامد کدام مورد است؟

- رونق بخشیدن به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بود.

- تسهیل انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز

(۱) تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی ← جنگ سرد بین بلوک شرق و بلوک غرب ← جنگ گرم بین مناطق پیرامونی ادامه یافت. -

انتقال مشکلات حاد درونی جوامع غیرغربی به بیرون از مرزهای خود

(۲) بعد از فروپاشی شوروی ← جنگ سرد بین بلوک شرق و بلوک غرب ← جنگ گرم بین مناطق پیرامونی ادامه یافت. - تأمین رفاه کارگران

و اقشار ضعیف جوامع غربی

(۳) تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی ← جنگ سرد بین بلوک شرق و بلوک غرب ← جنگ گرم بین مناطق پیرامونی ادامه یافت. -

سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی جوامع غربی

(۴) انتقال جنگ از کشورهای غربی و جنگ میان بلوک شرق و غرب ← به فرهنگ‌ها و تمدن‌هایی که در دوران استعمار تحت سلطه جهان غرب

بودند - سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی جوامع غربی

۱۷۵- کدام یک در رابطه با چالش بلوک غرب و شرق صحیح نیست؟

(۱) از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند. - هر دو بلوک درون فرهنگ سکولار غرب قرار داشتند. -

چالشی جهانی بود.

(۲) دارای رویکرد سکولار بودند. - با دو اقتصاد و سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند. - چالشی کلان بود.

(۳) چالشی فرامنطقه‌ای بود. - از نوع چالش‌هایی بود که بین فرهنگ‌های مختلف، شکل می‌گیرد. - آمریکا و شوروی به عنوان دو ابرقدرت در

مرکز این دو قطب قرار داشتند.

(۴) چالشی منطقه‌ای نبود. - در سراسر قرن بیستم تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ م. ادامه یافت. - در چارچوب بنیان‌های فرهنگ

غرب عمل می‌کردند.

۱۷۶- پاسخ سؤالات زیر به ترتیب کدام است؟

- بیدارگران اسلامی دلیل قدرتمندی جوامع غربی را چه می‌دانستند؟

- کدام فعالیت اجتماعی- سیاسی بیدارگران اسلامی، منجر به تدوین رساله‌های جهادیه شد؟

- امام خمینی، انقلاب اسلامی را هنگامی آغاز کرد که ...

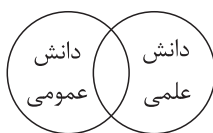
(۱) عملکرد مورد توجه اسلام - فعالیت رقابت‌آمیز - رهبران دینی در موضع فعالیت رقابت‌آمیز بودند.

(۲) قدرت نظامی، سیاسی، اقتصادی و جاذبه‌های دنیوی آن‌ها - مقاومت منفی - شاه، مأموریت حفظ امنیت منطقه را به عهده داشت.

(۳) استعمار کشورهای غیرغربی و غارت و چپاول آن‌ها - فعالیت رقابت‌آمیز - شاه تحت حمایت دولت‌های غربی بود.

(۴) عملکرد مورد توجه اسلام - مقاومت منفی - روشنفکران چپ از صحنه رقابت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند.

۱۷۷- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با نمودار مقابل و فواید علوم اجتماعی و علوم انسانی، درست و نادرست است؟

(۱) دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی نسبت به دانش عمومی که کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد، از اعتبار بیشتری برخوردار است. - رهاسازی و آزادی انسان‌ها از ظلم و اسارت‌هایی که در اثر کنش‌های انسان‌ها و محدودیت‌های طبیعت پدید می‌آید.

(۲) در برخی از نحله‌های این دیدگاه مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد و برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند. - نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری

(۳) دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود و هر دانش علمی، با هر دانش عمومی سازگار نیست، زیرا دانش‌ها کشف و بازسازی واقعیت نیستند. - پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت

(۴) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد و دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند. - شناسایی قواعدی که برای فهم معانی کنش‌های آدمیان، پیشگیری و سلطه بر طبیعت لازم‌اند

۱۷۸- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام بخش جدول مقابل، مرتبط است؟

رکود اراده‌ها	الف	همراهی همدلانه	بازماندن از گفتار
د	مورد تحسین دیگران قرار گرفتن	ج	ب

- به معنای تأیید کنشگران نیست، بلکه به معنای نگاه کردن به مسائل آن‌ها از منظر خودشان است.

- پیامد ارادی ورزش حرفه‌ای انجام دادن وابسته به اراده دیگری

- تأکید افراطی بر نظم و ساختارهای اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی

- عدم وجود آگاهی نسبت به کلمات و معانی

(۱) ج - ب - الف - د (۲) ج - الف - ب - د (۳) الف - ب - د - ج (۴) ج - الف - د - ب

۱۷۹- هر عبارت، به ترتیب پیامد چیست؟

- شناسایی جامعه و پدیده‌های اجتماعی صرفاً با دانش‌های ابزاری

- برجسته‌سازی شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان

- سامان‌دهی ارتباط انسان‌ها با یکدیگر و فراهم آوردن امکان مشارکت انسان‌ها در زندگی اجتماعی

(۱) تصور جامعه همچون طبیعت - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - کارکرد نظام اجتماعی

(۲) استقلال نظم اجتماعی از آگاهی و اراده انسان - موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - کارکرد ساختار اجتماعی

(۳) تصور جامعه همچون واقعیتی بیرونی - موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - فایده قواعد اجتماعی

(۴) یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه - سلطه انسان بر جامعه - فایده قواعد اجتماعی

۱۸۰- هر عبارت، به ترتیب مربوط به کدام مفهوم یا موضوع است؟

- با باز شدن جعبه پاندورا، بدی‌ها در جهان پراکنده شده و با خوبی‌ها در آمیختند به طوری که دیگر تشخیص و تمیز آن‌ها از یکدیگر ممکن نبود.

- جدایی فرانسوی‌زبانان ایالت کبک از انگلیسی‌زبان‌ها در کانادا، و کشمکش میان فلامان‌ها و والون‌ها در بلژیک

- برای جهان اسلام به هیچ وجه نگران‌کننده نبود که بزرگ‌ترین دانشمند صرف و نحو زبان عربی، یک ایرانی به نام سیبویه است.

- می‌خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد و این نقش را در نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌بیند.

(۱) دوران پسامدرن - مدل همانندسازی - وحدت و کثرت هویت‌ها - جامعه‌شناسی انتقادی

(۲) پیدایش سیاست هویت - مدل تکثرگرا - الگوی تعارف - جامعه‌شناسی انتقادی

(۳) دوران پسامدرن - سیاست هویت - وحدت و کثرت هویت‌ها - جامعه‌شناسی پسامدرن

(۴) پیدایش سیاست هویت - مدل تکثرگرا - الگوی تعارف - جامعه‌شناسی پسامدرن

۱۸۱- مفاهیم جامعه‌شناسی در متن زیر کدام‌اند؟

«در یکی از اردوهای جهاد سازندگی که به خوزستان رفته بودیم، میهمان عشایر عرب منطقه شدیم. در همین سفر بود که هر آن‌چه از مهمان‌نوازی و خونگرمی آن‌ها شنیده بودیم با چشم خودمان دیدیم. از میان همه آداب مهمان‌نوازی، یکی از رسوم میزبان این درس را به ما داد که آشنایی با آداب و رسوم اقوام مختلف و آگاهی از معانی این سنت‌ها تا چه اندازه در درک متقابل و برقراری ارتباط مهم است.»

(۱) نهاد فرهنگی - تفاوت اسمی - پدیده اجتماعی - روحی، روانی، فردی - مصادیق جامعه - عینی

(۲) نهاد اقتصادی - نابرابری طبیعی - کنش اجتماعی - فردی، انتسابی، متغیر - مصادیق جامعه - ذهنی

(۳) نهاد اجتماعی - تفاوت اسمی - کنش اجتماعی - متغیر، فردی، اکتسابی - مصادیق فرهنگ - ذهنی

(۴) نهاد اقتصادی - نابرابری اسمی - پدیده اجتماعی - فردی، انتسابی، روانی - مصادیق فرهنگ - عینی

۱۸۲- پاسخ هر یک از سؤالات زیر، به ترتیب کدام است؟

- روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی در نیمه اول قرن بیستم، چه نتایجی در پی داشت؟

- فهم دلالت‌های کنش، مستلزم دسترسی به چیست؟

- در ارتباط با جامعه‌شناسی تفهیمی-تبیینی ماکس وبر، کدام گزینه صحیح است؟

(۱) علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد. - ذهن کنشگر - جامعه‌شناس با توصیف و تبیین آرمان‌ها و ارزش‌ها، از دایره علم خارج می‌شود یا با نام علم، کار غیرعلمی می‌کند.

(۲) علم مدرن زیر سؤال رفت. - فرهنگ کنشگر - تبیین در حاشیه تفسیر قرار گرفت و علوم انسانی و اجتماعی دیگر دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی را نداشت.

(۳) علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد. - فرهنگ کنشگر - کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد.

(۴) علم مدرن زیر سؤال رفت. - ذهن کنشگر - جامعه‌شناس، فقط می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را داوری کند.

۱۸۳- نتیجه هر یک از موارد زیر، به ترتیب کدام است؟

- امور سیاسی، اموری خنثی نیستند و همچنین از انسان‌ها اطاعت، وفاداری و تصمیم می‌خواهند.

- استبداد قومی پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت.

- غیر قابل مطالعه علمی بودن ارزش‌های انسانی از سوی جامعه‌شناسی تبیینی

(۱) ارزیابی ارزش‌های سیاسی و دآوری درباره آن‌ها - دارای هویتی غیراسلامی - بسنده کردن به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی

(۲) دست کشیدن از شناخت معتبر و علمی - دوری از رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی - دست شستن از رویکرد محافظه‌کارانه

(۳) ستایش یا نکوهش امور سیاسی از سوی انسان‌ها - عدم رعایت ظواهر اسلامی - ارزش‌زدایی و معنازدایی از ارزش‌های اجتماعی

(۴) ارزیابی ارزش‌های سیاسی و دآوری درباره آن‌ها - دوری از رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی - مطالعه قدرت به عنوان یک پدیده خنثی و

فاقد معنا

۱۸۴- عبارات کدام گزینه، پیرامون «مدل کمونیستی» صحیح است؟

(۱) با تأکید بر معایب قشربندی، خواهان از میان برداشتن آن هستند. - عدالت اجتماعی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت،

عدالت برقرار خواهد شد.

(۲) از نظر آنان قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌ها است. - در این رویکرد، نقطه شروع رقابت،

عادلانه نیست.

(۳) با از بین رفتن انگیزه رقابت در این رویکرد، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد. - معتقد هستند برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را

از میان برداشت.

(۴) دولت به نمایندگی از جامعه، موظف است نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند. - از نظر آنان نابرابری

اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

۱۸۵- روش کدام اندیشمند مسلمان در علوم اجتماعی، مشابه روشی است که کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت و کدام گزینه در ارتباط

با این اندیشمند، صحیح نیست؟

(۱) ابن‌خلدون - با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود از عصبیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند.

(۲) ابوریحان بیرونی - با استفاده از روش عقلی، به ارزیابی انتقادی از فرهنگ هند پرداخت.

(۳) ابوریحان بیرونی - علم اجتماعی را زیرمجموعه علوم انسانی می‌دانست و آن را علم مدنی نامید.

(۴) ابن‌خلدون - جامعه‌شناسی فارابی در مقایسه با جامعه‌شناسی او محافظه‌کارانه است.

جامع سوم

آزمون ۳ تیر - سال ۱۴۰۱

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۱۸۶	۲۰۵	۲۰
۲	تاریخ	۱۵	۲۰۶	۲۲۰	۲۵
۳	جغرافیا	۱۵	۲۲۱	۲۳۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۲۳۶	۲۵۵	۲۰
۵	روان‌شناسی	۲۰	۲۵۶	۲۷۵	۱۵

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (١٨٦ - ١٩٤)

۱۸۶- ﴿ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ ﴾: گفت: ...

(۱) پروردگارا من به تو پناه می‌برم که از تو چیزی بخواهم که بدان دانشی ندارم!

(۲) پروردگار من به تو پناه می‌برم که فقط چیزی از تو بپرسم که بدان علمی دارم!

(۳) پروردگارا بدون شک به تو پناه می‌برم تا من از تو چیزی نخواهم که آن را نمی‌دانم!

(۴) پروردگار من به تو پناه بردم که چیزی از تو بخواهم که مرا بدان هیچ دانشی نیست!

۱۸۷- «استخراج النَّفْثِ قَدْ يَسْتَعْرِقُ وَقْتاً أَطْوَلَ مِنَ اللَّازِمِ لِأَنَّ بَعْضَ آبَارِ النَّفْثِ يَصِلُ عَمْقَهَا إِلَى مِائَةِ الْأَمْتَارِ تَحْتَ

سطح الأرض!»:

(۱) شاید برای استخراج نفت زمانی طولانی‌تر لازم باشد زیرا بعضی از چاه‌های نفت عمقی بیش از صدها متر زیر سطح زمین دارند!

(۲) استخراج نفت گاهی طولانی‌تر از حد لازم زمان می‌برد زیرا بعضی از چاه‌های نفت عمقشان به صدها متر زیر سطح زمین می‌رسد!

(۳) استخراج نفت گاهی بیشتر از حد لازم زمان می‌گیرد چون برخی از چاه‌های نفت عمقشان به صد متر پایین‌تر از سطح زمین می‌رسد!

(۴) ممکن است برای اینکه نفت استخراج شود، بیش از نیاز زمان لازم باشد چون برخی چاه‌های نفت هستند که عمقشان صدها متر پایین سطح زمین است!

۱۸۸- «هناك علماء يُشعلون ناراً للهداية، من أراد أن يجد طريقه بسهولة فليستن بها إستعانة!»:

(۱) دانشمندانی وجود دارند که برای هدایت آتشی می‌افروزند، هرکس اراده کند راه آسانی برای خویش پیدا کند باید بتواند از آن حتماً یاری بجوید!

(۲) علماء کسانی هستند که آتشی برای هدایت برپا می‌کنند، کسی که بخواهد راهش را به سادگی پیدا کند پس باید همیشه از آنان یاری بجوید!

(۳) دانشمندانی هستند که آتشی برای هدایت برمی‌افروزند، هر که بخواهد راهش را به سادگی بیابد باید حتماً از آن کمک بگیرد!

(۴) هستند علمایی که آتش هدایت را روشن می‌کنند، اگر کسی خواست راه خود را به آسانی بیابد از آن قطعاً کمک می‌خواهد!

۱۸۹- «ما أجمل أن يَمْلَأَ المرءُ دقائقَ الحياة و ثوانِها بطاعة الله، لأنَّها غاية عظمة قد خُلِقَ لها!»:

(۱) هیچ چیزی از اینکه انسان دقیقه‌ها و ثانیه‌های زندگیش را از عبادت خدا پُر کند، زیباتر نیست، پس آن هدفی عظیم

است که خلقتش بدین سبب بوده است!

(۲) چه چیزی زیباتر از این که آدمی دقیقه‌های زندگی و حتی ثانیه‌هایش را از فرمانبری خدا پُر کند، چون در آن هدف

بزرگی است که برایش خلق شده است!

(۳) چه زیباست که دقیق و ثانیه‌های زندگی انسان از طاعت خداوند پُر شود، چرا که این هدف عظیمی است که او را

برایش خلق کرده‌اند!

(۴) چقدر زیباست که انسان دقیقه‌ها و ثانیه‌های زندگی را از اطاعت خدا پُر کند، زیرا آن هدف بزرگی است که برایش

آفریده شده است!

۱۹۰- «التسلُّ الذي يُسبِّبُ ألاَّ يقبلَ الحَكمَ هدفاً قد يُثيرُ غَضَبَ المتفرِّجين في الملعبِ إثارةً شديدة!»:

(۱) آفسایدی که باعث می‌شود داور گلی را نپذیرد گاهی خشم تماشاچیان در ورزشگاه را به شدت بر می‌انگیزد!

(۲) آفسایدی که گاهی باعث می‌شود داور گل را نپذیرد به شدت خشم تماشاچیان را در ورزشگاه بر می‌انگیزد!

(۳) آفسایدی که سبب نپذیرفتن گلی از سوی داور شود گاهی خشم تماشاگران در ورزشگاه را شدیداً بر می‌انگیزد!

(۴) آفساید کسی که باعث شود داور یک گل را قبول نکند گاهی خشم شدید تماشاگران را در ورزشگاه بر می‌انگیزد!

۱۹۱- عَيْنُ الخَطَأِ:

(۱) قد خلق الله نظامَ الطَّبِيعَةِ مُتَوَازِناً،: خداوند نظام طبیعت را متوازن آفریده است،

(۲) وَلَكِنْ أَعْمَالُ الْإِنْسَانِ الْمُخَرَّبَةِ تُهْدِدُهُ،: ولی کارهای انسان مخرب‌اند که سبب تهدید آن می‌شوند،

(۳) تَلَوُّثُ الْهَوَاءِ وَالْإِكْثَارُ فِي إِيجَادِ النَّفَايَاتِ مِنْ أَهَمِّ مُهْدِدَاتِهِ،: آلودگی هوا و زیاده‌روی در ایجاد زباله‌ها از مهمترین

تهدیدکنندگان آنند،

(۴) فَعَلَى الْإِنْسَانِ أَنْ يُغَيِّرَ سُلُوكَهُ وَ يَتْرَكَ الظُّلْمَ!،: پس انسان باید رفتارش را تغییر داده و ظلم را ترک کند!

۱۹۲- عَيْن الصَّحِيح:

- (۱) أقوى النَّاس من غفا عدوّه مُقْتَدِرًا: قوی ترین مردم کسی است که دشمن مقتدر خود را ببخشد!
- (۲) ﴿وَلَا تَهْنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ ...﴾: و سستی نکنید و غمگین نشوید اگر شما برتر هستید!
- (۳) ﴿رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ...﴾: پروردگارا تنها چیزی بر ما تکلیف کن که ما توانش را داریم!
- (۴) أضعف النَّاس من ضعُف عن كتمان سرّه: ناتوان ترین مردم کسی است که از پنهان کردن رازش ناتوان باشد!

۱۹۳- «این مرد گردشگران بسیاری را از غرق شدن نجات داده است!»؛ عَيْن الصَّحِيح:

- (۱) هذا رجلٌ قد أنقذَ سائحين كثيرين من الغرق! (۲) قد أنقذَ هذا الرجلُ سائحين كثيرين من الغرق!
- (۳) هذا الرجلُ قد يُنقذ من الغرق السائحين الكثيرين! (۴) كان هذا الرجلُ قد أنقذَ سائحين كثيرين من الغرق!

۱۹۴- عَيْن ما يَخْتَلَف في المفهوم:

- (۱) إذا افتخر الآخرون بحسن كلامهم فافتخر بحسن صمتك!
- (۲) الندم على السكوت خير من الندم على الكلام!
- (۳) إذا كان الكلام من فضة فالسكوت من ذهب!
- (۴) في الصمت والهدوء ألف كلام و حكاية!

■ عَيْن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۱۹۵-۱۹۷)

۱۹۵- ﴿... يقولون بأفواههم ما ليس في قلوبهم و الله أعلم بما يكتُمون﴾:

- (۱) أعلم: مفرد - اسم تفضيل للمذكر - معرفة - معرب / خبر و مرفوع؛ مبتدؤه: الله
- (۲) يقولون: فعل مضارع - مجرد ثلاثي، له ثلاثة حروف أصلية - معلوم / فعل و فاعل؛ مفعوله: «ما»
- (۳) يكتُمون: فعل مضارع - للجمع - مجرد ثلاثي، اسم فاعله: كاتِم - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- (۴) قلوب: جمع مكسر (مفردة: قلب، و هو مذكر) - معرب / مجرور بحرف الجرّ، في قلوب: جار و مجرور، و

خبر للأفعال الناقصة

١٩٦- «يَبْقَى الْمُحْسَن حَيًّا وَإِنْ نُقِلَ إِلَى مَنَازِلِ الْأَمْوَاتِ»:

- (١) حَيًّا: اسم - مفرد (الجمع: أحياء) - نكرة - معرب / حال و منصوب
- (٢) نُقِلَ: فعل ماضٍ - للمفرد المذكر الغائب - مجهول / فعل و نائب فاعل؛ الجملة فعلية
- (٣) الْأَمْوَاتِ: اسم - جمع سالم للمؤنث - معرّف بأل / مضاف اليه و مجرور؛ مضافه: «مَنَازِل»
- (٤) مَنَازِل: جمع للتكسير (مفرده: مَنْزِل) - اسم مكان (من مصدر مجرّد ثلاثي) - معرب / مجرور بحرف الجر

١٩٧- «إِيرَانِ تَجَارِبُ كَثِيرَةٌ فِي صِنَاعَةِ النَّفْطِ وَ هِيَ مِنْ أَكْبَرِ الدُّوَلِ الْمُصْدِرَةِ لِلنَّفْطِ»:

- (١) أَكْبَرُ: مفرد - مذكر - اسم تفضيل (على وزن: أَفْعَل) - معرب / خبر للجملة الاسمية و مرفوع
- (٢) الدُّوَلِ: اسم - جمع مكسّر (مفرده: دولة؛ مؤنث) - معرّف بأل / مضاف اليه و مجرور؛ مضافه: أَكْبَرُ
- (٣) إِيرَانِ: اسم - مفرد - معرفة بالعلمية - معرب / مجرور بحرف الجر؛ مع حرف « اللَّام »: جَارَ و مجرور
- (٤) الْمُصْدِرَةِ: اسم مؤنث - مأخوذ من فعل « يُصَدِّر »، و هو يدلّ على ما يقوم بالعمل - معرب / صفة و مجرور بالتبعية من الموصوف

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (١٩٨ - ٢٠٥)

١٩٨- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) لَمَّا انْقَطَعَ تَيَّارُ الْكَهْرَبَاءِ، غَرِقَ كُلُّ مَكَانٍ فِي الظَّلَامِ.
- (٢) مَسْئُولُ الْاسْتِقْبَالِ سَيَنْصِلُ بِالْمُشْرِفِ لِيَأْتِيَ إِلَى الْعُرْفَةِ.
- (٣) عَزَمْتُ أَنْ أَشْكُرَ مُنْقِذِي وَلَكِنِّي مَا اسْتَطَعْتُ أَنْ أَجِدَهُ.
- (٤) هَذَا الدُّلْفِينُ أَنْقَذَ إِنْسَانًا مِنَ الْغَرَقِ وَ أَوْصَلَهُ إِلَى شَاطِئِ الْبَحْرِ.

١٩٩- عَيْنُ الْخَطَأِ لِلتَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةِ:

- (١) عَضُوٌّ يَنْتَفِسُ بِهِ الْإِنْسَانُ وَ الْحَيَوَانَاتُ! ← الْأَنْفُ
- (٢) مِنَ الطَّيُورِ الَّتِي لَا تَقْدِرُ عَلَى الطَّيْرَانِ! ← الدَّجَاجُ
- (٣) طَعَامٌ مَعْرُوفٌ فِي الْفَطُورِ يُصَنَعُ مِنَ الْحَلِيبِ! ← الْجُبْنَةُ
- (٤) الْحَيَوَانُ الَّذِي يُرْضِعُ صِغَارَهُ فِي بَدَايَةِ وَلَادَتِهَا! ← اللَّبَنُ

٢٠٠- عَيْنَ ضمير «الياء» مفعولاً: (حسبَ المعنى)

- (١) لا تلْعني في حياتك إِلَّا مَنْ سلب حَقَّك!
- (٢) قالت أختي لي: لا تَضْمني أحداً لا تَعْرِفينه!
- (٣) إلهي؛ إحمني من جميع المصائب في الدُّنيا!
- (٤) إِنَّ الدَّلائِلَ تُغْنِي كالطَّيُورِ وَ تَضْحَك كالإنسان!

٢٠١- عَيْنَ «شباب» لم يوصف:

- (١) إِنَّ شبابنا المُجْدِّينَ لَنْ يَتَوَقَّفُوا في طريق التقدُّم رغم المشاكل!
- (٢) رغم المشاكل لَنْ يَتَوَقَّفَ الشباب المُجْدِّونَ في طريق النِّقْدَم!
- (٣) لَنْ يَتَوَقَّفَ الشباب مُجْدِّينَ في طريق التقدُّم رغم المشاكل!
- (٤) هؤلاء شباب لَنْ يَتَوَقَّفُوا في طريق التقدُّم رغم المشاكل!

٢٠٢- عَيْنَ ما ليس فيه أسلوب الشرط:

- (١) مَنْ يُصلِحَ أعماله فَإِنَّ اللهَ يُصلِحَ له أمره!
- (٢) مَنْ غرس بذر الحبِّ حصل على ثمرته يوماً!
- (٣) مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أعزَّ النَّاسِ فليَتَّقِ اللهَ عزَّ و جَلَّ!
- (٤) مَنْ أرادَ أَنْ يَسبَّ العدوَّ المُحتَرَّ الذي كان سبَّه و هدَّده!

٢٠٣- عَيْنَ المستثنى منه ليس اسم فاعل:

- (١) لَمْ يَنْزِلِ السَّائِحُونَ مِنَ الحافلة أَمَامَ المقبرة إِلَّا كَبِيرُهُم!
- (٢) قَدْ رَكِبَ المسافرونَ في السيَّارة إِلَّا مَنْ لَيْسَتْ لَدَيْهِ بطاقة!
- (٣) كَانَتْ الطَّالِبَاتُ قَدْ حَفَظْنَ أبياتَ تلك القصيدة إِلَّا ما يصعب حفظها!
- (٤) كَتَبَ الطَّلَّابُ واجباتهم المدرسية في الحصَّة الأخيرة إِلَّا زميلي المُتْكَاسِل!

٢٠٤- عَيْنَ عبارة ليس فيها المفعول المطلق:

- (١) عملُك هذا عملٌ مُخَرَّبٌ تُريدُ به تخریبَ الطَّبيعة!
- (٢) كان ذلك الشَّابُّ يَسْمَعُ نصائحَ الشيوخ سَمِعَ التَّلَامِيذ!
- (٣) كُنْتُ أَلْعَبُ بَيْنَ الأَطْفَالِ لَعِباً شَاهَدْتَنِي فِيهِ أُمِّي ضاحكة!
- (٤) قومي لمعلِّمتك قيام الذين يقومون لمن يُعلِّمهم كثيراً من العلوم!

٢٠٥- عَيْنَ الخطأ حسب أحكام المنادى:

- (١) اللَّهُمَّ إِلَيْكَ أَشْكُو ضعف قُوَّتِي!
- (٢) رَبِّ أَلْهِمْنِي أَنْ أَشْكُرَكَ على نعمك!
- (٣) يَا أَيُّهَا قَنْبَرُ دَع شاتمك مُهاناً تُرضِ الرحمن!
- (٤) يَا بَنِي آدَمَ قَدْ غَرَّكُمْ طُولُ الأملِ وَ قَدْ نَسِيتُمُ المَوْتَ!

۲۰۶- کدام یک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با کار باستان‌شناسان صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) باستان‌شناسان برای کشف برخی از آثار باستانی، نیازمند رجوع به کتاب‌های تاریخی هستند.
- (۲) تعدادی از آثار و بناهای تاریخی ایران مانند مردان نمکی زنجان، به طور تصادفی کشف شده‌اند.
- (۳) حفاری به عنوان گام سوم فعالیت باستان‌شناسی، نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است.
- (۴) باستان‌شناسان با مقایسه آثار باستانی تمدن‌ها، تأثیرات آن‌ها بر یکدیگر را توضیح می‌دهند.

۲۰۷- کدام یک از گزینه‌های زیر، به یکی از ویژگی‌های برجسته تمدن یونان باستان اشاره دارد؟

- (۱) توسعه دریانوردی
- (۲) شیوه متفاوت حکمرانی
- (۳) احداث بناهای باشکوه
- (۴) ساخت شبکه جاده‌ای

۲۰۸- پیامد لشکرکشی فرمانروایان سومری و آکدی به سرزمین ایلامی‌ها، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) افول شهرنشینی در فلات ایران
- (۲) تجزیه قلمرو ایلام
- (۳) تأسیس پادشاهی ایلام
- (۴) زوال منابع معدنی در فلات ایران

۲۰۹- استفاده از فیل در جنگ‌ها، از ابتکارات نظامی کدام یک از سلسله‌های باستانی محسوب می‌شود؟

- (۱) مادها
- (۲) هخامنشیان
- (۳) اشکانیان
- (۴) ساسانیان

۲۱۰- کدام یک از گزاره‌های زیر، در ارتباط با آماشاسپندان صحیح می‌باشد؟

- (۱) شاعران و موسیقی‌دانان دوره‌گردی که داستان‌های ملی و پهلوانی را برای مردم می‌خواندند.
- (۲) یکی از مقام‌های عالی‌رتبه دربار ساسانی که رئیس روستاییان و کشاورزان به شمار می‌رفت.
- (۳) گروهی از موجودات الهی هستند که آهوره‌مзда را در امر آفرینش و اداره امور جهان یاری می‌کنند.
- (۴) در زمان هخامنشیان، وظیفه نظارت بر عملکرد مأموران دولتی در شهرهای را بر عهده داشتند.

۲۱۱- در کدام یک از روش‌های تاریخ‌نگاری امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر و روایت تاریخی از نظر مورخ دور بماند؟

- (۱) روایی
- (۲) تحلیلی
- (۳) موضوعی
- (۴) ترکیبی

۲۱۲- چرا امام علی (ع) در دوران خلافت خودشان، ناگزیر به دفع سرکشی‌ها و آشوب‌گری‌ها شدند؟ زیرا ...

- (۱) نصیحت‌ها و کوشش‌های مسالمت‌آمیز ایشان برای بازداشتن مخالفان به نتیجه نرسید.
- (۲) پس از رحلت پیامبر، اتحاد اسلامی آسیب دید و آن حضرت در پی احیای آن برآمدند.
- (۳) از میان برداشتن تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای، مستلزم یک اقدام نظامی مؤثر بود.
- (۴) برخی از مسلمانان، ضمن خودداری از پذیرش بیعت، در امور خلافت مداخله می‌کردند.

۲۱۳- چرا مسلمانان، بعد از فتح شام، درصدد تسخیر سرزمین مصر برآمدند؟ زیرا ...

- (۱) نارضایتی مصریان از حاکمیت امپراتوری روم بر سرزمینشان، فرصت مناسبی را فراهم کرده بود.
- (۲) تسلط رومیان بر مصر، موقعیت مسلمانان را در شبه‌جزیره عربستان در معرض خطر قرار می‌داد.
- (۳) گروه‌هایی از پیروان آیین یهود که در مصر پراکنده بودند، همواره به مرزهای شام هجوم می‌آوردند.
- (۴) اعراب با تسخیر سرزمین مصر، غنایم فراوان و منابع اقتصادی سرشاری را در اختیار می‌گرفتند.

۲۱۴- کدام یک از عوامل زیر، از جمله دلایل بروز نارضایتی و خشم مردم ایران علیه خلافت عباسیان نمی‌باشد؟

- (۱) قتل ابوسلمه خلّال
- (۲) نابودی خاندان سهل
- (۳) تفاخرطلبی قومی عباسیان
- (۴) ستم به اهل بیت پیامبر

۲۱۵- پیدایش سلسله آل مظفر در جنوب ایران، پیامد کدامیک از وقایع زیر می‌باشد؟

- (۱) بروز آشفتگی سیاسی پس از مرگ آخرین ایلخان مغول
- (۲) ایجاد ثبات نسبی پس از پایان موج اول حمله چنگیزخان
- (۳) پیروی حکومت ایلخانی از شیوه حکمرانی ملوک الطوائفی
- (۴) تمایل تدریجی خانزادگان مغولی به جدایی از ایلخانان

۲۱۶- چرا نهادهای اداری در دوران حکومت نادرشاه افشار رونق چندانی نداشتند؟ زیرا ...

- (۱) آشوب‌های پیاپی داخلی باعث شده بود تا کشور از افراد لایق و شایسته خالی بماند.
- (۲) حکومت نادرشاه بر اقتدارگرایی مطلق شاه و تمرکز بر امور نظامی و ارتش متکی بود.
- (۳) او از دوستان و نزدیکان خود به عنوان مشاور کمک می‌گرفت و به وزارت توجهی نداشت.
- (۴) کوتاه بودن دوران استقرار حکومت وی، باعث غفلت از ایجاد نهادهای اداری شده بود.

۲۱۷- کدامیک از گزاره‌های زیر، در ارتباط با جنگ‌های میان ایران و روسیه صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) دور اول جنگ‌های میان ایران و روسیه، به پیروزی روسیه و انعقاد معاهده گلستان انجامید.
- (۲) ایران در عهدنامه ترکمانچای متعهد گردید مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه بپردازد.
- (۳) ناتوانی فتحعلی‌شاه در تأمین تدارکات سپاه، از عوامل شکست ایران در دور اول این جنگ‌ها بود.
- (۴) ایران در معاهده ترکمانچای متعهد گردید که به اتباع روسیه حق مصونیت قضایی اعطا کند.

۲۱۸- بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹، چه تأثیری در روند دخالت‌های انگلستان در امور کشور ما داشت؟

- (۱) سرمایه‌گذاری و طمع‌ورزی وسیعی در بخش‌های جنوبی کشورمان انجام گرفت.
- (۲) در پی مقابله جدی با قیام‌های مستقل مردمی مانند قیام شیخ محمد خیابانی برآمدند.
- (۳) مأموران انگلستان تصمیم گرفتند به صورت غیرمستقیم اهداف خود را در ایران پیاده کنند.
- (۴) سرآغازی بر انتشار اندیشه‌های کمونیستی روسیه بود که سخت با منافع انگلیس در تضاد بود.

۲۱۹- محمدرضا پهلوی در پاسخ مساعد به خواسته‌های آمریکا مبنی بر ایجاد فضای باز سیاسی، چه کسی را به مقام نخست‌وزیری منصوب کرد؟

- (۱) غلامرضا ازهاری
- (۲) جمشید آموزگار
- (۳) جعفر شریف‌امامی
- (۴) امیرعباس هویدا

۲۲۰- کدامیک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با عملیات «بیت‌المقدس» صحیح می‌باشد؟

- (۱) اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران بود که آزادی خرمشهر را در پی داشت.
- (۲) این عملیات با فرمان امام خمینی، با هدف شکستن محاصره آبادان رقم خورد.
- (۳) در این عملیات، دریادلان نیروی دریایی ارتش، نیروی دریایی صدام را نابود کردند.
- (۴) در پی تهاجم منافقان به خاک ایران پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸، این عملیات واقع شد.

۲۲۱- با توجه به عبارت زیر کدام پرسش پیرامون آن نمی‌تواند مطرح شود؟

«جغرافیای تاریخی محل دقیق حوادث و رویدادها و تأثیر مداخلات انسان در محیط طبیعی و تأثیر محیط بر زندگی انسان را در گذشته مورد مطالعه قرار می‌دهد.»

- (۱) چرا در دوره ایلخانان مراغه به عنوان پایتخت انتخاب شده است؟
 - (۲) مرزها و حدود و ثغور دولت‌ها در دوره‌های مختلف تاریخی چگونه بوده است؟
 - (۳) مراکز صنعتی، فرهنگی و اقتصادی دوره هخامنشیان در چه مناطقی قرار داشته است؟
 - (۴) جنبه‌های فکری و سیاسی زندگی اجتماعی انسان‌ها در دوره قاجار چگونه بوده است؟
- ۲۲۲- کدام گزینه موارد اشتراک ارزش‌های اقتصادی دشت‌ها و جلگه‌ها را به‌درستی مدون کرده است؟

- (۱) گذران اوقات فراغت، فعالیت‌های کشاورزی، منابع طبیعی و معدنی
 - (۲) ارزش ارتباطی، فعالیت‌های کشاورزی، جاذبه‌های گردشگری
 - (۳) ذخایر آب، جاذبه‌های گردشگری، منابع طبیعی و معدنی
 - (۴) گذران اوقات فراغت، ارزش ارتباطی، فعالیت‌های کشاورزی
- ۲۲۳- کدام گزینه، درباره دریای عمان به‌درستی بیان شده است؟
- الف) تنها دریای آزاد ایران که امکان دسترسی به همه آب‌های آزاد جهان را فراهم کرده است.
 - ب) پیشروی آب اقیانوس هند از طریق خلیج فارس و تنگه هرمز این دریا را به‌وجود آورده است.
 - ج) امکان تجارت در این دریا شرایط ویژه‌ای را برای همکاری‌های جهانی فراهم کرده است.
 - د) عمق این دریا، قابلیت مناسبی را برای عبور کشتی‌های تجاری و نفت‌کش‌های غول‌پیکر فراهم کرده است.
- (۱) الف و ج (۲) ب و ج (۳) الف و د (۴) ب و د

۲۲۴- با توجه به جدول زیر در رابطه با میزان رشد جمعیت ایران، کدام گزینه تحلیل درستی ارائه داده است؟

دوره	۱۳۴۵-۱۳۵۵	۱۳۵۵-۱۳۶۵	۱۳۶۵-۱۳۷۵	۱۳۷۵-۱۳۸۵	۱۳۸۵-۱۳۹۵
میزان رشد	۲/۷	۳/۹	۱/۵	۱/۶	۱/۲۴

- (۱) در آینده رشد مولید و افزایش جمعیت نگران‌کننده خواهد بود.
 - (۲) در ترسیم هرم سنی قسمت بالای هرم شکل باریکی خواهد داشت.
 - (۳) درصد جمعیت جوان و فعال در مقایسه با سال‌های اولیه بیشتر شده است.
 - (۴) جمعیت بزرگسال در قاعده هرم در مقایسه با میانه هرم بالاتر است.
- ۲۲۵- کدام گزینه، به‌ترتیب با شکل سکونتگاهی روستاهای «لیقوان در آذربایجان شرقی» و «آق اولر در تالش گیلان» مطابقت دارد؟
- (۱) خطی - پراکنده (۲) میدانگاهی - خطی (۳) پلکانی - پراکنده (۴) پلکانی - طولی

۲۲۶- کدام گزینه با نقشه مقابل مطابقت دارد؟

- (۱) یک ناحیه انسانی می‌تواند در دو یا چند کشور قرار گیرد.
 - (۲) مرزهای نواحی طبیعی و انسانی لزوماً با مرزهای اداری و سیاسی منطبق هستند.
 - (۳) در هر ناحیه طبیعی یا انسانی یک یا دو کانون وجود دارد.
 - (۴) در مرزهای یک ناحیه تنها یک ناحیه انسانی می‌تواند گسترش یابد.
- ۲۲۷- جبهه قطبی در کدام ناحیه تشکیل می‌شود و ویژگی آن کدام است؟

- (۱) حوالی عرض جغرافیایی ۶۰ درجه، با صعود هوای گرم و سرد شدن آن رطوبت به صورت باران فرو می‌ریزد.
- (۲) در نواحی فوقانی استوا هوای سرد و سنگین فرومی‌نشیند و مراکز فشار زیاد را ایجاد می‌کند.
- (۳) در ناحیه معتدله در اثر صعود هوای گرم استوایی تحت تأثیر هوای سرد و در نتیجه ایجاد منطقه کم‌فشار ایجاد می‌شود.
- (۴) در مناطق قطبی در اثر نزول هوای سرد مناطق پرفشار تشکیل می‌شود.

۲۲۸- تصویر روبه‌رو نتیجه کدامیک از اشکال فرسایش سواحل بوده و یکی دیگر از انواع این ناهمواری‌ها کدام است؟

(۱) تراکمی - ستون‌های سنگی دریایی

(۲) کاوشی - غارها

(۳) تراکمی - طاق‌های دریایی

(۴) کاوشی - دماغه ماسه‌ای

۲۲۹- رابطه نسبت اشتغال در فعالیت‌های اقتصادی با سطح توسعه‌یافتگی به چه ترتیب است و کدامیک جزء اهداف و برنامه‌های مهم همه کشورها محسوب می‌شود؟

(۱) غلبه فعالیت‌های نوع اول و دوم در کشورهای کمتر توسعه‌یافته - نوع چهارم

(۲) غلبه فعالیت‌های نوع اول و دوم در کشورهای توسعه‌یافته - نوع چهارم

(۳) غلبه فعالیت‌های نوع سوم و چهارم در کشورهای کمتر توسعه‌یافته - نوع اول

(۴) غلبه فعالیت‌های نوع سوم و چهارم در کشورهای توسعه‌یافته - نوع اول

۲۳۰- در چه صورتی، امکان قدرتمندی برای کشورهایی که از منابع انرژی و معدنی بهره‌مند هستند، فراهم می‌شود؟

(۱) صادرات این منابع به کشورهای مجاور

(۲) توزیع متناسب با فضای جغرافیایی

(۳) استفاده از منابع در جهت توسعه صنایع

(۴) به‌کارگیری آن در حوزه نظامی و دفاعی

۲۳۱- تبدیل مادرشهرها به منطقه آبرشهری، چه تأثیری بر حومه‌ها می‌گذارد؟

(۱) تبدیل شدن حومه‌های فقیر به حومه‌های مرفه

(۲) از بین رفتن بافت روستایی حومه شهرها

(۳) کاهش رفت‌وآمد حومه‌نشینان به شهرها

(۴) پیوند خوردن حومه‌های مادرشهرها با یکدیگر

۲۳۲- کدام مورد در زمینه مشکلات اقتصادی نواحی روستایی جهان در مقایسه با نواحی شهری درست نیست؟

(۱) همه شهرنشینان در جهان سطح زندگی بالایی دارند.

(۲) در بسیاری از نواحی روستایی جهان میزان فقر بیشتر از نواحی شهری است.

(۳) بین درآمد شهرنشینان و روستانشینان شکاف و نابرابری زیادی وجود دارد.

(۴) نابرابری‌های اقتصادی و رفاهی بین شهر و روستا وجود دارد.

۲۳۳- جغرافیای حمل‌ونقل جزو کدامیک از شاخه‌های جغرافیا است و علت آن چیست؟

(۱) جغرافیای سیاسی؛ زیرا داشتن وسایل و شبکه‌های حمل‌ونقل از عوامل قدرت ملی یک کشور محسوب می‌شود.

(۲) جغرافیای اقتصادی؛ زیرا در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد.

(۳) جغرافیای سیاسی؛ زیرا نقش فعالیت‌های حمل‌ونقل در مشکلات زیست‌محیطی نیازمند چاره‌اندیشی و برنامه‌ریزی است.

(۴) جغرافیای اقتصادی؛ زیرا با نیاز مردم به جابه‌جایی بین محل کار و سکونت و دسترسی آن‌ها به مراکز درمانی و بهداشتی ارتباط دارد.

۲۳۴- اگر آبدی یک رود به‌طور میانگین، سالیانه ۵۰ مترمکعب بر ثانیه باشد، در چه صورتی «سیل خسارت‌بار» رخ داده است؟

(۱) شدت بارش به قدری زیاد باشد که آبدی رود به ۴۰ مترمکعب بر ثانیه برسد و دشت سیلابی اطرافش را فراگیرد.

(۲) جریان آب به ۶۰ مترمکعب بر ثانیه برسد و از بستر سرریز شود.

(۳) با بارش شدید در فصل گرم، آبدی رود به ۳۰ مترمکعب بر ثانیه برسد و به خشکی‌های پیرامون سرازیر شود.

(۴) بیش از یک بار در سال، جریان آب در رود به ۵۰ مترمکعب بر ثانیه برسد.

۲۳۵- کدام گزینه با کاربرد سنجش از دور در پیشگیری از مخاطرات طبیعی مغایرت دارد؟

(۱) اندازه‌گیری جابه‌جایی مواد سطح دامنه‌ها و حرکت توده‌های زمین‌لغزش

(۲) تعیین حدود سیل‌گیر رودخانه‌ها با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای

(۳) شناسایی موقعیت گسل‌های لرزه‌خیز و پایش تغییرات دوره‌ای آن

(۴) مکان‌یابی برای اسکان موقت و استقرار مراکز درمانی در مناطق دور از خطر سیلاب

۲۳۶- اگر یک تصدیق مجهول داشته باشیم ...

- (۱) لزوماً همه تصورات سازنده آن مجهول خواهند بود.
- (۲) امکان دارد تمامی تصورات آن شناخته شده باشند.
- (۳) لزوماً متشکل از تصورات معلوم و مجهول می باشد.
- (۴) حکم قضیه معلوم اما تصورات و اجزاء آن مجهول اند.

۲۳۷- کدام یک از گزاره های زیر می تواند فرد را دچار مغالطه ابهام در مرجع ضمیر کند؟

- (۱) علی در هنگام بازی فوتبال لباسش پاره شد.
- (۲) مادر به فرزندانش گفت که از کیف پولش مراقبت کنند.
- (۳) ساسان: میل دارید با من هندوانه بخورید؟ - کامبیز: نه میل ندارم.
- (۴) من پدرم را هنگام سیگار کشیدن دیدم.

۲۳۸- در کدام گزینه تعداد مفاهیم کلی بیشتری وجود دارد؟

- (۱) این پرنده - عقاب ایرانی - مطالعه مفهومی - ازدهای هفت سر
- (۲) اتوبوس درون شهری - میدان آزادی - مترو - سردر دانشگاه تهران
- (۳) رستم شاهنامه - اردشیر بابکان - لسان الغیب - شیخ اجل شیراز
- (۴) فلسفه یازدهم - کتابخانه من - تنها کتاب منطق من - کنکور انسانی

۲۳۹- کدام گزینه درباره تعریف مفهومی نادرست است؟

- (۱) در آن از مفهوم عام به سمت مفهوم خاص حرکت می کنیم.
- (۲) مفهوم خاص لزوماً مختص به نوعی که مورد تعریف قرار می گیرد نیست.
- (۳) مفهوم عام بیانگر اشتراک آن مفهوم با سایر انواع مشابه است.
- (۴) بین مفهوم تعریف شده با مفهوم خاص همیشه نسبت تساوی برقرار است.

۲۴۰- اگر قضیه صادق «هر ج غیر د است» را ابتدا عکس نماییم، سپس نقیض کنیم و در آخر متضاد آن را بنویسیم، کدام قضیه به دست خواهد

آمد و چه ارزشی خواهد داشت؟

- (۱) هر غیر د ج است - صادق
- (۲) هر د ج است - کاذب
- (۳) بعضی غیر د ج است - نامشخص
- (۴) هر غیر د ج است - نامشخص

۲۴۱- در کدام یک از قیاس های اقترانی زیر دامنه مصادیق موضوع و محمول نتیجه قیاس هر دو علامت منفی دارند؟

- (۱) هر ج ف است. - بعضی ج د نیست.
- (۲) بعضی ج ث است. - بعضی ث ه است.
- (۳) هیچ ت م نیست. - هر الف م است.
- (۴) هر الف ج است. - بعضی د الف است.

۲۴۲- چنانچه در عبارت «الف یا ج است یا د» انفصال از نوع حقیقی باشد کدام عبارت صحیح خواهد بود؟

- (۱) صدق غیر ج نتیجه می دهد صدق غیر د را.
- (۲) صدق د نتیجه می دهد کذب غیر ج را.
- (۳) صدق غیر د نتیجه می دهد صدق ج را.
- (۴) کذب ج نتیجه می دهد صدق غیر د را.

۲۴۳- کدام عبارت درباره واژه فلسفه و ریشه آن درست است؟

- (۱) سوفیسم در یونانی به معنای دانایی بود و توسط سقراط بر سر زبان ها انداخته شد.
- (۲) علت اصلی اینکه سقراط خود را سوفیست نمی نامید، هم ردیف نشدن با سوفیست ها بود.
- (۳) دلالت ثانویه فیلسوفوس با دلالت اولیه سوفیست در یونانی وحدت معنایی دارد.
- (۴) پیش از ظهور سقراط نیز واژه فلسفه دلالت بر دانشی خاص داشت.

۲۴۴- هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از آثار زندگی بر پایه فهم فلسفی است؟

- ناظر بر رسیدن به حقایق درست و انتقال آن‌ها به دیگران است.
- ناظر بر روش متفاوت فلاسفه در پرداختن به مسائل بنیادین زندگی است.
- ناظر بر نقد و ارزیابی عقاید رایج و حاکم در میان مردم یک جامعه می‌باشد.

- (۱) دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه - رهایی از عادات غیرمنطقی
- (۲) رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها
- (۳) استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادات غیرمنطقی
- (۴) دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه

۲۴۵- کدام یک از گزینه‌های زیر درست می‌باشد؟

- (۱) شناخت حسی اختصاص به نوع انسان دارد.
- (۲) مبانی علوم طبیعی با شناخت تجربی به دست آمده است.
- (۳) داشتن ایمان قوی و نفس متعالی حاصل شناخت شهودی است.
- (۴) عقل می‌تواند امور مادی، محسوس و طبیعی را هم درک کند.

۲۴۶- عبارت زیر با نظر کدام یک از فیلسوفان ذکر شده تناسب و شباهت بیشتری دارد؟

«از نظر سهروردی نفس انسان حقیقت و ذاتی نورانی دارد، هر ذات نورانی خود را بی‌واسطه ادراک می‌کند و درمی‌یابد و این عبارت است از اینکه نفس موجودی زنده و دارای حیات است.»

- (۱) افلاطون
- (۲) دکارت
- (۳) داروین
- (۴) ملاصدرا

۲۴۷- کدام گزینه درباره رابطه روح و بدن مورد توافق ابن سینا و ملاصدرا است؟

- (۱) روح و بدن آدمی وحدتی حقیقی دارند.
- (۲) روح همان کارکرد جسم و بدن است.
- (۳) نمی‌توان گفت روح درون بدن است.
- (۴) روح نتیجه رشد و تکامل جسم است.

۲۴۸- به ترتیب حالت افراط سه قوه «عقل، غضب و شهوت» از نظر ارسطو چیست؟

- (۱) تهور - شره - جریزه
- (۲) جریزه - تهور - شره
- (۳) شره - جریزه - تهور
- (۴) جریزه - شره - تهور

۲۴۹- کدام یک از حمل‌های زیر حمل اولی ذاتی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) حمل تعریف مفهومی صحیح بر ذات
- (۲) حمل یک مفهوم ذاتی بر ذات
- (۳) حمل ذاتیات یک شیء بر یکدیگر
- (۴) حمل یک ماهیت و ذات بر خودش

۲۵۰- کدام گزینه در تکمیل جای خالی زیر صحیح است؟

«می‌توان گفت ... برخلاف ... ، ...»

- (۱) واجب‌الوجود - ممکن‌الوجود - وجود برایش واجب شده است.
- (۲) ممتنع‌الوجود - واجب‌الوجود - اقتضایی به هستی و بودن ندارد.
- (۳) ممکن‌الوجود - ممتنع‌الوجود - اقتضای وجود و هستی دارد.
- (۴) واجب‌الوجود بالذات - واجب‌الوجود بالغیر - وجوب فی‌نفسه دارد.

۲۵۱- کدام گزینه بیانگر اشتراک نظر هیوم و ابن سینا پیرامون ادراک رابطه علیت می‌باشد؟

- (۱) مبنای شناخت‌های یقینی ما حس و تجربه است.
- (۲) اصل علیت حاصل عادت و تداعی ذهنی ناشی از تکرار پدیده‌هاست.
- (۳) آنچه در حس و تجربه یافت می‌شود تعاقب و توالی حوادث است، نه رابطه علیت.
- (۴) برای تبیین اصل علیت باید بر عقل و برای تشخیص مصادیق آن باید بر تجربه تکیه کنیم.

۲۵۲- کدام گزینه درباره رابطه بین خدا و فعل اخلاقی در فلسفه کانت مناسب‌تر است؟

- (۱) خداوند عامل تحقق سعادت و فضیلتی است که اعمال اخلاقی بر آن استوارند.
- (۲) خداوند و فرامین او معیار و سنجۀ ارزش‌گذاری اعمال اخلاقی انسان‌ها هستند.
- (۳) تحقق اخلاق وابسته به عوامل بیرونی نظیر وجود خداوند و جهان دیگر نمی‌باشد.
- (۴) قانون و معیار فعل اخلاقی بر حسب وظیفه تعیین می‌شود، نه دستورات خداوند.

۲۵۳- کدام گزینه بیانگر دلیل فارابی برای محال‌بودن تسلسل علل نامتناهی می‌باشد؟

- (۱) ادامه یافتن سلسله علت‌ها تا بی‌نهایت به نقض اصل علیت می‌انجامد.
- (۲) از نظر او فرض وجود و هستی بی‌نهایت پدیده، امری محال و غیرممکن است.
- (۳) اگر سلسله علت‌ها تا بی‌نهایت ادامه یابد، نوبت به علتی که منشأ آن است نخواهد رسید.
- (۴) موجودات جهان در پیدایش خود نیازمند علتی هستند و نمی‌توانند خود به خود ایجاد گردند.

۲۵۴- کدام گزینه درباره طبیعت‌شناسی ابن‌سینا نادرست است؟

- (۱) مقصد عالم طبیعت در نظام طبیعت‌شناسی ابن‌سینا خارج از ذات آن نیست.
- (۲) نظام احسن و ترکیب و تألیف اجزای آن بدون عنایت الهی ممکن نمی‌شود.
- (۳) ماهیت علوم طبیعی عبارت است از کشف رابطه طبیعت با ماوراءطبیعت.
- (۴) از دیدگاه ابن‌سینا، هیچ امری در جهان به لحاظ ذات و نفس خود شر نیست.

۲۵۵- چند مورد از گزاره‌های زیر در مورد ملاصدرا درست است؟

- همه مبانی و اصول مابعدالطبیعی ملاصدرا ابتکار خود وی بوده است.
- ملاصدرا از شهود و وحی الهی به‌عنوان پایه استدلال‌های فلسفی خود استفاده می‌کرد.
- ملاصدرا به پیشنهاد استاد خود میرداماد به شاگردی شیخ بهایی درآمد.
- به دلیل تأثیر اصل «اصالت وجود» بر دیگر اصل‌های فلسفی ملاصدرا فلسفه او را گاهی «فلسفه اصالت وجودی» می‌نامند.

(۴) یک

(۳) دو

(۲) سه

(۱) چهار

۲۵۶- در کدام گزینه ویژگی‌های روش علمی به‌درستی آورده شده است؟

- (۱) تعریف عملیاتی و تکرارپذیری
(۲) تعریف عملیاتی و اندازه‌گیری
(۳) کنترل و تکرارپذیری
(۴) مشاهده و تجربه

۲۵۷- کدام عبارت مربوط به هدف «پیش‌بینی» در علم روان‌شناسی است؟

- (۱) حتی کسی که می‌گوید دیگر انگیزه خود را از دست داده و قصد دارد خودکشی کند، برای خودکشی به عنوان یک رفتار انگیزه دارد.
(۲) با استفاده از روش کنترل حرکات چشم، می‌توان تجارب آسیب‌زای افراد مبتلا به اختلال استرس پس از سانحه را بهبود بخشید.
(۳) انگیزه باعث می‌شود که رفتارهای فرد دارای جهت و هدف مشخص باشد.
(۴) حافظه کاری اجازه دست‌کاری اطلاعات ذخیره‌شده را می‌دهد، درحالی‌که حافظه کوتاه‌مدت تنها به ذخیره‌سازی کوتاه‌مدت اطلاعات اشاره می‌کند.

۲۵۸- عبارت زیر به کدام یک از اهداف علم روان‌شناسی اشاره دارد؟

«می‌دانیم که تکرار کردن باعث تثبیت مطالب در حافظه می‌شود؛ پس دانش‌آموزان با تکرار مطالب می‌توانند به حافظه بهتری دست پیدا کنند.»

- (۱) توصیف (۲) تبیین (۳) پیش‌بینی (۴) کنترل

۲۵۹- کدام گزاره پیرامون موقعیت نامعین کاملاً صحیح است؟

- (۱) مهم‌ترین تفاوت دانشمند با فرد عادی این است که دانشمند به دنبال ابهام‌زدایی و روشن‌سازی است.
(۲) یافته‌های به‌دست آمده از روش علمی، شخصی نیست و با رعایت ضوابط علمی در موقعیت‌های دیگر نیز قابل اجرا است.
(۳) در همه موقعیت‌های علمی، متغیرها باید به‌طور مشخص و شفاف اندازه‌گیری شده و قابل بیان با اعداد باشند.
(۴) دانشمند با طرح مسئله موقعیت‌های مجهول را شناسایی کرده و با روش‌های تجربی این موقعیت‌ها را شفاف می‌سازد.

۲۶۰- ویژگی‌های «ترجیح هدیه بزرگ کم‌ارزش به هدیه کوچک پرارزش - یادگیری حرکات ظریف - بازی با هم‌جنس‌ها - حساسیت نسبت به

انتقاد دیگران» به ترتیب مربوط به کدام دوره و حیطه رشدی هستند؟

- (۱) شناختی کودکی - جسمانی نوجوانی - هیجانی کودکی - هیجانی نوجوانی
(۲) شناختی نوجوانی - شناختی کودکی - اجتماعی کودکی - هیجانی کودکی
(۳) شناختی کودکی - جسمانی کودکی - اجتماعی کودکی - شناختی نوجوانی
(۴) شناختی نوجوانی - جسمانی نوجوانی - هیجانی کودکی - شناختی کودکی

۲۶۱- کدام گزینه درباره تغییرات دوره نوجوانی صحیح است؟

- (۱) رویاپردازی فی‌نفسه طبیعی است و فاصله خود آرمانی و واقعی را کاهش می‌دهد.
(۲) نظام ارزش‌های فرد، دربرگیرنده رفتارهای اخلاقی شخص است.
(۳) رفتارهای مختص هر جنس، مربوط به بُعد جنسی هویت است.
(۴) یکی از توصیه‌ها به نوجوان، این است که نگرش یک‌طرفه داشته و تنها خوبی‌ها را ببیند.

۲۶۲- منظور از شرایط محرومیت حسی چیست و نتیجه آزمایش‌های این پدیده چه بود؟

- (۱) حالتی که بعضی گیرنده‌های حسی تحریک نمی‌شوند - محرومیت کامل حسی به هیچ وجه امکان‌پذیر نیست.
- (۲) حالتی که بعضی گیرنده‌های حسی تحریک نمی‌شوند - موجودات زنده نیاز به احساس کردن دارند.
- (۳) حالتی که هیچ محرک بیرونی‌ای گیرنده‌های حسی را تحریک نکند - محرومیت کامل حسی به هیچ وجه امکان‌پذیر نیست.
- (۴) حالتی که هیچ محرک بیرونی‌ای گیرنده‌های حسی را تحریک نکند - موجودات زنده نیاز به احساس کردن دارند.

۲۶۳- کدام عبارت در ارتباط با «حافظه حسی» درست است؟

- (۱) زمان بازیابی اطلاعات از حافظه حسی چیزی در حدود نیم دقیقه است.
 - (۲) حجم اطلاعات ذخیره شده در حافظه حسی زیاد و نامحدود است.
 - (۳) رمزگردانی در حافظه حسی به صورت معنایی اتفاق می‌افتد.
 - (۴) اطلاعات موجود در حافظه حسی در صورت تمرین و تکرار به حافظه کوتاه‌مدت می‌روند.
- ۲۶۴- در صورت یکسان بودن اثر گذشت زمان کدام عامل بیش از سایر موارد باعث کاهش عملکرد حافظه کوتاه‌مدت می‌شود؟

- (۱) عدم رمزگردانی
 - (۲) حسی بودن نشانه‌های بازیابی
 - (۳) تداخل اطلاعات
 - (۴) یادگیری بدون استراحت
- ۲۶۵- عمده‌ترین دلیلی که اغلب افراد قادر به تفکیک دو مفهوم توجه و تمرکز نیستند، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) امکان مواجه شدن با مشکل در هر دو مفهوم
- (۲) نادیده گرفتن تفاوت‌های موجود در این مفاهیم
- (۳) ارتباط نزدیک میان این دو مفهوم
- (۴) فاصله زمانی سریع بین این مفاهیم

۲۶۶- گزاره بیان شده در کدام گزینه با سایر موارد تفاوت دارد؟

- (۱) پر کردن چاله‌های ایجاد شده
- (۲) تحریف خاطرات
- (۳) یادآوری غیرواقعی رویدادها
- (۴) ناتوانی در یادآوری اطلاعات

۲۶۷- «در مسئله‌ای، برای رسیدن به راه‌حل، شخص بایستی استفاده‌های معمول خود از وسایل را فراموش کند و از هر وسیله، استفاده تازه‌ای

بکند.» کدام عبارت با این شرایط ارتباط بیشتری دارد؟

- (۱) پدیده انتقال، همیشه بر روند حل مسئله تأثیر مثبت ندارد بلکه می‌تواند مانع حل مسئله هم بشود.
- (۲) پیروی صرف از تجربه گذشته می‌تواند مانع بازیابی راه‌حل مسائل توسط شخص باشد.
- (۳) راه خروج از بن‌بست در حل مسئله، تغییر نگاه فرد و تغییر بازنمایی آن مسئله است.
- (۴) در پدیده اثر نهفتگی، هنگام مراجعه مجدد به مسئله، عواملی که مانع حل مسئله می‌شدند فراموش می‌شوند.

۲۶۸- در کدام یک از موارد زیر موانع پیش‌رو شفاف‌تر از باقی موارد هستند؟

- (۱) علت ابتلای کمتر مردان به بیماری ام.اس چیست؟
- (۲) چرا بین زندگی افراد اروپایی تبار و آفریقایی تبار در یک شهر واحد تفاوت فاحشی وجود دارد؟
- (۳) چرا در ۷۰ درصد موارد، افراد معتاد پس از ترک، به مصرف مواد برمی‌گردند؟
- (۴) در چه کشورهایی امکان ایجاد جنبش‌ها و انقلاب‌ها بیشتر است؟

۲۶۹- به ترتیب پرخاشگری ... ناکامی و ناتوانی در حل مسئله ... فشار روانی است.

- (۱) معلول - معلول (۲) علت - علت (۳) معلول - علت (۴) علت - معلول

۲۷۰- عبارت زیر بر کدام نوع تصمیم‌گیری دلالت دارد؟

«هستی رتبه کنکور خوبی آورده و می‌تواند تقریباً هر رشته‌ای را انتخاب کند. او میان حقوق و روان‌شناسی مردد است.»

- (۱) معمولی ساده (۲) مهم پیچیده (۳) مهم ساده (۴) معمولی پیچیده

۲۷۱- «هستی برای انتخاب رشته دانشگاهی خود مردد شده است و هر روز مشغول تحقیق کردن و مشورت با افراد مختلف برای انتخاب بهترین

رشته دانشگاهی برای خود است. هستی در میان روند تحقیق خود متوجه می‌شود که رشته حقوق پرمقتضی‌ترین رشته علوم انسانی است و

به همین سبب او هم تصمیم می‌گیرد تا رشته حقوق را انتخاب کند.» هستی از کدام یک از روش‌های تصمیم‌گیری استفاده کرده است؟

- (۱) تکنیکی (۲) وابسته (۳) احساسی (۴) اجتنابی

۲۷۲- «هستی برای انتخاب رشته تحصیلی خود، در حال بررسی امنیت شغلی و بازار کار رشته‌های مختلف است.» او در کدام یک از مراحل

تصمیم‌گیری قرار دارد؟

- (۱) بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت (۲) ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت
(۳) شناسایی و تعریف تصمیم مورد نظر (۴) بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر

۲۷۳- سؤال مطرح‌شده در کدام گزینه در رابطه با عوامل انگیزشی رفتار نمی‌باشد؟

- (۱) چرا برخی افراد با وجود عدم نیاز مالی و برای کسب استقلال شروع به کار می‌کنند؟
(۲) چه چیزی موجب حرکت انسان و حیوان به سمت آب می‌شود؟
(۳) چرا برخی افراد تنها به رفاه و آسایش خود فکر می‌کنند؟
(۴) چرا برخی افراد بسیار شاداب و پرانرژی و برخی دیگر بی‌حوصله هستند؟

۲۷۴- هماهنگ نبودن رفتار و باور در یک فرد موجب بروز چه پیامدی می‌شود؟

- (۱) ناهماهنگی بعد از تصمیم (۲) ضعف در هدفمندی
(۳) تعارض (۴) ناهماهنگی شناختی

۲۷۵- کدام یک از موارد زیر از مشخصه‌های عامل نگرشی ادراک کنترل نمی‌باشد؟

- (۱) دارا بودن دانش و مهارت لازم (۲) در کنترل گرفتن محیط
(۳) مطابقت شرایط با نظرات ما (۴) دور کردن پیامدهای ناگوار

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۳ تیر ۱۴۰۱ (جامع سوم)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، حسین پرهیزگار، علیرضا جعفری، هامون سبطی، عرفان شفاعتی، محسن فدایی، فرهاد فروزان کیا، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری
زبان عربی	نوید امساکی، ولی برجی، اسماعیل علی پور، کاظم غلامی، سیدمحمدعلی مرتضوی، علی محسن زاده، الهه مسیح خواه، سیده محیا مؤمنی
فرهنگ و معارف اسلامی	محبوبه ابتسام، حسین ابراهیمی، امین اسدیان پور، محمد رضایی بقا، عباس سیدشبستری، محمدرضا فرهنگیان، مجید فرهنگیان، مرتضی محسنی کیسر، فیروز نژادنجف، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی	محمدجواد آقایی، رحمت اله استیری، سپهر برومندپور، تیمور رحمتی، حسن روحی، محمد طاهری، سعید کاویانی، عقیل محمدی روش، محدثه مرآتی

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم تونزنده جانی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، سعید عزیزخانی، جواد زنگنه قاسم آبادی، علیرضا عبدی، امیر محمودیان
اقتصاد	نسرين جعفری، فاطمه حیاتی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی
زبان و ادبیات فارسی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، علیرضا جعفری، پوریا حسین پور، کمال رسولیان، مجتبی فرهادی، هومن نمازی، رضا نوروزی بیگی
زبان عربی	نوید امساکی، ولی برجی، منیژه خسروی، سیدمحمدعلی مرتضوی، خالد مشیرپناهی
تاریخ	علی محمد کریمی، سیدعلیرضا علویان، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار
جغرافیا	زهره دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی
علوم اجتماعی	آریتا بیدقی، علیرضا حیدری، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی
فلسفه و منطق	نیما جواهری، حسن صدری، حسین آخوندی راهنماچی
روان شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
زبان و ادبیات فارسی	مرتضی منشاری	سید علیرضا احمدی	محمدحسین اسلامی، محسن اصغری، امیرمحمد دهقان، کاظم کاظمی	فریبا رثوفی
زبان عربی (عمومی)	نوید امساکی	نوید امساکی	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی پور، آیدین مصطفی زاده	لیلا ایزدی
فرهنگ و معارف اسلامی	امین اسدیان پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی بقا	محسن رحمانی، سکینه گلشنی	زهره قموشی
فرهنگ و معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	-
زبان انگلیسی	محدثه مرآتی	محدثه مرآتی	سعید آقچهلو، رحمت اله استیری، محمدحسین مرتضوی، فاطمه نقدی	مهریار لسانی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الهه شهبازی
اقتصاد	سارا شریفی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهره قموشی
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان، سیدعلیرضا علویان	فریبا رثوفی
زبان عربی (اختصاصی)	سید محمدعلی مرتضوی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار	خدیجه
جغرافیا	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار	جنت علی پور
علوم اجتماعی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	زهره قموشی
فلسفه و منطق	نیما جواهری	نیما جواهری	فرهاد علی نژاد، امیرکیا باقری	
روان شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، فریبا رثوفی (عمومی)
حروف چین و صفحه آرا	مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهره تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	حمید عباسی

زبان و ادبیات فارسی

۱- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

در بیت گزینه «۱»: هیچ واژه‌ای دارای مترادف نیست و کلمه «باره» نیز به معنای اسب آمده است و هم‌معنای «حصار» نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: واژه‌های «همت»، «عزم» و «قصد» مترادف‌اند.
توجه: واژه «همت» در معنای «دعای پیر در حق سالک» نیز کاربرد دارد. (رجوع کنید به سؤال ۱ قلمروی زبانی صفحه ۲۸ فارسی ۳)
گزینه «۳»: واژه‌های «فضل» و «دانش» مترادف‌اند.
توجه: واژه «فضل» در معنای بخشش نیز کاربرد دارد. (رجوع کنید به سؤال ۱ قلمروی زبانی صفحه ۶۱ فارسی ۱)
گزینه «۴»: واژه‌های طاق و سقف مترادف‌اند.
توجه: واژه «طاق» در معنای تک، تنها و یگانه نیز کاربرد دارد. (رجوع کنید به سؤال ۱ قلمروی زبانی صفحه ۶۵ فارسی ۳)

(فارسی، لغت، ترکیبی)

۲- گزینه «۳»

(هسین پرهیزگار - سبزوار)

در گزینه «۱»: شیدایی، / در گزینه «۲»: شیفتگی و هرزه / در گزینه «۴»: عاشقی با کلمات مذکور در صورت سؤال ارتباطی ندارد.
معنای واژه‌ها:

برازندگی: شایستگی، لیاقت / خودروی: لجوج / محال: بی‌اصل، ناممکن، اندیشه باطل / بسنده: سزاوار، شایسته، کافی، کامل / ورطه: گرداب، گودال، گرفتاری / سودایی: عاشق، شیفته، شیدا

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۳- گزینه «۱»

(عرفان شفاعتی)

معنای درست واژه‌ها:

مقرون: پیوسته، همراه

سرشت: آفرینش، فطرت، طبع

زبونی: فرومایگی

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۴- گزینه «۲»

(علیرضا پعفری)

الف) آن که مشغول تو شد دارد فراغ (آسایش از چیزی داشتن، فراق نادرست است) از دیگران

ب) یکی ز بهر ثواب (متضاد وبال: صواب نادرست است) و یکی ز بیم وبال

ج) گر نشد اشتیاق او غالب (چیره و مسلط: درست است) صبر و عقل من

د) این دور بی‌وفایان ز ایشان چه خواست (طلب کرد: درست است) گویی

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۵- گزینه «۳»

(فرهاد فروزان‌کیا - مشهد)

در متن واژگان «صواب، سورت، آرم، ثنا، محظوظ، مستور، غایت القصوی» نادرستی املائی دارد. با توجه به گزاره معنایی آن به صورت املائی «صواب» درست است که معنای «درست و بی‌خطا» دارد. با توجه به گزاره معنایی «اطفا» (خاموش کردن) آتش خشم، صورت املائی «سورت» درست است که معنای «شدت و تند و تیزی» دارد.

توجه داشته باشید که معادل معنایی «حیا و نجابت» آرم است و آذرم به معنای «نمد زین اسب» هیچ هماهنگی با این عبارت ندارد.

«حلیه ثنا» اضافه تشبیهی به معنای زیور ستایش است و «سنا» به معنای «روشنی کم‌تر از نور» با این عبارت هماهنگی ندارد.

«محظوظ» گشتن به معنای بهره‌ور گشتن صحیح است و «محضوض» (تحریک شدن برای جنگ) نادرستی املائی دارد.

با توجه به گزاره «دامن عفو الهی» صورت املائی «مستور» درست است که معنای «پنهان و پوشیده» دارد و «مسطور» به معنای «مکتوب» نوشته شده، هماهنگی با این عبارت ندارد.

واژه «غایت‌القصوی» به معنای «کمال مطلوب و حد نهایی هر چیز» تنها به همین شکل املائی صحیح است.

(فارسی، املا، ترکیبی)

۶- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

در گزینه «۳»، یک غلط املائی وجود دارد و املائی درست آن به شکل زیر است: صور ← سور (جشن و شادی)

اما در هر کدام از گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» دو غلط املائی وجود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قدر ← غدر (حیله و نیرنگ) / فراغ ← فراق (دوری)

گزینه «۲»: تبع ← طبع (سرشت، فطرت) / ثواب ← صواب (مصلحت، درست)

گزینه «۴»: امارت ← عمارت (آبادانی، ساختمان) / مرحم ← مرهم (هر دارویی که روی زخم گذارند، التیام‌بخش)

(فارسی، املا، ترکیبی)

۷- گزینه «۳»

(عرفان شفاعتی)

«فیه‌مافیه» از آثار منثور می‌باشد.

(فارسی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۸- گزینه «۱»

(کاظم کاظمی)

بیت «ج»: مجاز: پیمانه ← شراب

بیت «د»: جناس: تیغ و تیز

بیت «ه»: تشخیص: آغوش بهار (اضافه استعاری و تشخیص)

بیت «الف»: حس‌آمیزی: چاشنی (مزه) داشتن جفا

بیت «ب»: پارادوکس: طهارت کردن با خون

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۹- گزینه «۴»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

تشبیه (اضافه تشبیهی): لعل لب و تشبیه مرجح لب به شراب (برتری لب بر شراب)
ایهام‌تناسب: «دور»: ۱-دوره، زمان، ۲-گردش جام» که در این معنی با «ساقی» و «پیاله» تناسب دارد.

مجاز: «پیاله» مجاز از باده و شراب

جناس: «شب و لب»، «چه، به»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۰- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

گزینه «۴»: «مه» استعاره از معشوق، «عقرب» از «زلف»، «زهره» استعاره از چهره و «شب‌نقاب» استعاره از زلف

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لعل» استعاره از لب، «هندو» استعاره از خال یا مو، «قند» استعاره از لب
گزینه «۲»: بیت فاقد استعاره است. «پسته‌دهان» صفت جانشین اسم است و
نمی‌توان آن را استعاره در نظر گرفت. هم‌چنین شاعر «لب» را به «حلوای نبات»
تشبیه کرده است و معتقد است در باغ (مجاز از طبیعت) گلی مانند رخسار یار
نیست. (تشبیه مرجح)
گزینه «۳»: «سنبل» استعاره از گیسو، «نسرین» استعاره از چهره و «لاله‌زار»
استعاره از گونه‌های سرخ

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۱- گزینه «۳»

(هامون سبطی)

گزینه «۱»: «آفاق» مجاز از کل زمین است.
گزینه «۲»: «عقل» و «دل» هر دو انسان پنداشته شده و تشخیص دارند. «باغ
عشق» و «شاخ وفا» هر دو اضافه تشبیهی هستند.
گزینه «۳»: «یاد سرد» استعاره از آه حسرت است، اما حس‌آمیزی ندارد، زیرا دمای
باد (آه) حس می‌شود.
گزینه «۴»: «چرخ» تکرار شده است و در هر دو مورد استعاره از آسمان‌ها و روزگار
است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۲- گزینه «۳»

(هامون سبطی)

گزینه «۱»: «دل‌داری» و «باری» هر دو نقش دستوری نهاد را دارند.
گزینه «۲»: گل در هر گلزار عشق نماد، راستی (صداقت) باید (بایسته و لازم است).
نه گل [بلکه] خاری هم نماد (نه تنها گلی نماد بلکه خاری هم نماد است).
گزینه «۳»: با توجه به معنا مشخص می‌شود که دو مصرع بیت چهارم به همراه
مصرع نخست بیت پنجم روی هم یک جمله‌ی مستقل مرکب را تشکیل داده‌اند.
عقل به دل گفت: «اگرچه اندر باغ عشق بر شاخ وفا باری نماد، یادگاری هم آخر از
آن نمادند؟»

گزینه «۴»: «یادگار» یادگار و «آشنا» آشنا واژه‌های دوتلفظی هستند.

(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۱۳- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

الگوی جمله در مصرع اول گزینه‌های «۱، ۲ و ۳»: نهاد + مفعول + مسند + فعل
است، اما در گزینه «۴» جمله سه جزئی با مفعول است.

(فارسی ۳، دستور، صنفه‌های ۵۴ و ۵۵)

۱۴- گزینه «۴»

(فسین پرهیزگلر - سبزواری)

ترکیب‌های اضافی:

بیت ۱: نایب تو / روز قضا، «م» در آخر بیت متمم: «برای من»

بیت ۲: محبوب جهان / خلق خدا، «م» در غیرتم مفعول است.

بیت ۳: مقام ما / گوشه خرابات

بیت ۴: دل من / غم عشق / عشق تو

(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۴»

(کاظم کاظمی)

در بیت گزینه «۴»، واژه «مستور: پوشیده» با واژه «مسطور: نوشته شده» هم‌آوا است
و حذف فعل به قرینه لفظی نیز صورت نگرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این بیت حذف فعل به قرینه لفظی صورت نگرفته است اما واژه
«هلال» هم‌آوا ندارد.

گزینه «۲»: در این بیت حذف فعل به قرینه لفظی صورت نگرفته است اما واژه‌های
«عزل» و «تصب» هم‌آوا ندارند.

گزینه «۳»: در این بیت، با وجود هم‌آوا بودن واژه «غریب: ناآشنا» با «قریب:
نزدیک»، حذف فعل «هست» به قرینه لفظی در پایان بیت اتفاق افتاده است. خون
غریبان مباح است و مال، سبیل (روا) [هست]

(فارسی ۱، دستور، ترکیبی)

۱۶- گزینه «۴»

(مفسن اصغری)

وابسته‌های وابسته: «ش» در «زلفش» مضاف‌الیه مضاف‌الیه / صبا: مضاف‌الیه
مضاف‌الیه
صد: صفت مضاف‌الیه / یک: صفت مضاف‌الیه (چهار مورد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وابسته‌های وابسته: آن و سیه: صفت مضاف‌الیه (سایه آن زلف سیه)
گزینه «۲»: وابسته‌های وابسته: صد (در هر دو مصراع): صفت مضاف‌الیه / خم: ممیز
گزینه «۳»: وابسته‌های وابسته: تحقیق در «کعبه ارباب تحقیق» و ما: مضاف‌الیه
مضاف‌الیه

(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۱۷- گزینه «۲»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات «ب، ج»: (راز دیگران را نزد خود نگاه‌دار و افشا نکن)

تشریح سایر ابیات:

بیت الف) ناممکن بودن پنهان کردن راز عشق

بیت د) کسی را محرم اسرار خود قرار نده

(فارسی ۳، مقوم، صنفه ۵۰)

۱۸- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

عبارت صورت سؤال و بیت گزینه «۴» هر دو به ارتباط و هماهنگی ظاهر و باطن
افراد اشاره دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ناکارآمد بودن زبان در از میان بردن غم
گزینه «۲»: زیبایی یار عاشق را به زحمت انداخته است و ادعا می‌کند خون‌خوردنش
از چهره زیبایی یار معلوم می‌شود.

گزینه «۳»: اسرار الهی چون دریایی در دل عارف نمی‌گنجد. (دل جای اسرار الهی
است، و گنجایش این اسرار را دارد، اما با هزاران سختی و تپش).

(فارسی ۱، مقوم، صنفه ۱۱۷)

۱۹- گزینه «۲»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

مفهوم مشترک ابیات «الف، ب، د»: بعضی چیزها شباهت ظاهری دارند اما در معنی و
باطن با هم متفاوت هستند. در بیت «ج» می‌گوید: این‌گونه نیست که از همه تخم‌ها
درخت راست بروید و از همه رودها (رود نوعی ساز است) نغمه راست بیرون آید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

بیت «الف»: زر قلبی و زر خالص در ظاهر یکسان هستند، اما محک آن‌ها را از هم
جدا می‌کند.

بیت «ب»: نی‌شکر و نی معمولی در ظاهر یکسان هستند و از یک محل آب
می‌خورند، اما یکی پر از شکر است و آن دیگری خالی از شکر.

بیت «د»: آب تلخ و آب شیرین ظاهری صاف و زلال دارند اما یکی تلخ است و آن
دیگری شیرین.

(فارسی ۱، مقوم، صنفه ۱۱۴)

زبان عربی

۲۰- گزینه «۳»

(مفسر خدایی - شیراز)

مفهوم مشترک: ایشار و از خودگذشتگی

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱ و ۲»: در ستایش خاموشی

گزینه «۴»: تأکید ترک خوش‌گذرانی و در ستایش کشتن هوای نفس و توجه نکردن به جسم

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۲۲)

۲۱- گزینه «۲»

(کلام کلامی)

مفهوم مشترک آیه صورت سؤال و ابیات «ب، د» توصیه به فروتنی، مدارا و ملایمت در برابر دشمن است.

مفاهیم سایر ابیات:

الف و ج) پرهیز از نرمی و ملایمت در برابر دشمن

ه) ضرورت رعایت حال ضعیفان از جانب قدرتمندان

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۷۳)

۲۲- گزینه «۱»

(مفسر خدایی - شیراز)

مفهوم ابیات گزینه‌های «۲، ۳ و ۴»: تقابل عقل و عشق است، ولی مفهوم بیت گزینه «۱» عشق، عامل بینایی و بصیرت است.

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۵۳)

۲۳- گزینه «۴»

(کلام کلامی)

بیت گزینه «۴»: تصویرگر فرارسیدن صبح و نمایان شدن آفتاب از پس تاریکی شب است، اما سایر ابیات مجسم‌کننده چهره زیبا و درخشان یار در پس گیسوان تیره اوست.

(فارسی ۱، مفهوم، ترکیبی)

۲۴- گزینه «۴»

(علیرضا معفری)

حتی زهد و تقوا پیشه کردن هم نمی‌تواند مانع از عاشق شدن و شیفتگی نسبت به دلبران زیباروی شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اشاره‌ای به زیبایی یار نشده است (نگاه یار باعث شکستگی و نقص و ضعف عاشق شده است، به عبارتی، با دیدن یار، بدر وجودش، مانند هلال باریک شده است).

گزینه «۲»: شاعر معتقد است کم پیش می‌آید که کسی به وصال یار برسد و پشیمان نشود (پشیمانی از رسیدن به وصال است نه ترک عشق)

گزینه «۳»: با وجود این همه علاقه بعید است که کسی بخواهد یار را ترک کند. (شاعر نگفته که عاشقان بی‌اختیارند.)

(فارسی ۱، مفهوم، ترکیبی)

۲۵- گزینه «۳»

(مفسر اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ارزشمند بودن قناعت و بی‌نیازی آدمی

مفهوم بیت گزینه «۳»: اهل معنا توجه به ظواهر ندارند. (بی‌نیازی عارفان از دنیا و آخرت)

(فارسی ۱، مفهوم، ترکیبی)

۲۶- گزینه «۴»

(علی مفسر زاده)

«جادل»: بحث کن، ستیز کن (رد گزینه ۱) / «أحسن»: بهتر، نیکوتر (رد گزینه ۲) / «رَبَّكَ»: پروردگارت (رد گزینه ۳) / «أَعْلَمُ»: آگاه‌تر، داناتر (رد گزینه ۲) / «ضَلَّ»: گمراه شد، گمراه گشته است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «عَن سَبِيلِهِ»: از راه او (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۲۷- گزینه «۲»

(سیره مهیا مؤمنی)

«لو أعطيت ما فعلت»: اگر داده می‌شد انجام نمی‌دادم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «الْأَقَالِيمُ السَّبْعَةُ»: سرزمین‌های هفت‌گانه (رد گزینه ۱) / «أَفْلَاكُهَا»: آسمان‌هایش (رد گزینه ۴) / «بِهَا»: با آنچه (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۲۸- گزینه «۴»

(ولی برپی - ابر)

«كان لي»: داشت (رد گزینه ۳) / «أَيْتُ»: دیدم (رد گزینه ۲) / «يَفْتَحُهَا كَالْمِظَلَّةِ»: آن را مانند چتر باز می‌کرد، می‌گشود (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لَكِي يَسْتَطِيعُ»: تا بتواند، تا قادر باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۲۹- گزینه «۳»

(اسماعیل علی‌پور)

«كان الناس يظنون»: مردم گمان می‌کردند، فکر می‌کردند (رد سایر گزینه‌ها) / «في الماضي»: در گذشته / «أَنْ»: که / «الشمس»: خورشید / «تدور»: می‌گردد، می‌چرخد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «حول الأرض»: دور زمین / «لا يمكن»: ممکن نیست (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «دوران الأرض»: چرخش (گردش) زمین.

(ترجمه)

۳۰- گزینه «۳»

(کلام غلامی)

«لِيَجْهَرُ»: باید مجهر شوند (فعل مجهول است) (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «آلات الزَّراعة الحديثة»: ابزارهای جدید کشاورزی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «حَتَّى يُقْتَلَ»: تا کاهش بیابد (فعل مجهول است) (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أَهْمُ دَوْرٍ»: مهم‌ترین نقش (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۳۱- گزینه «۲»

(سیره مهیا مؤمنی)

«قَدْ تَوَجَّدَ»: گاهی به وجود می‌آورند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «الأعاصير القوية»: گردبادهای قوی (ترکیب وصفی معرفه) (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «تِيارات بحرية»: جریان‌های دریایی، جریان‌هایی دریایی (ترکیب وصفی جمع و نکره) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «المحيطات»: اقیانوس‌ها (رد گزینه ۴) / «هذه الأعاصير»: این گردبادها (رد گزینه ۴) / «به راحتی» در گزینه ۴ اضافی است.

(ترجمه)

۳۲- گزینه «۱»

(ولی برپی - ابر)

«لا نستطيع»: نمی‌توانیم، قادر نیستیم / «أَنْ نَجِدَ»: بیابیم، پیدا کنیم / «بدون كلمات»: بدون کلماتی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «فلتتبادل»: پس باید مبادله شود (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «لَتُصْبِحَ»: تا شود، تا گردد (رد گزینه ۲) / «بين اللغات»: بین زبان‌ها (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وزش بادها در قطب جنوب شدیدتر از قطب شمال است!
گزینه «۲»: در قطب جنوب، بر عکس قطب شمال، نهنگ‌ها یافت می‌شوند!
گزینه «۳»: قطب جنوب همه‌اش پوشیده از یخ است اما قطب شمال این چنین نیست!

(درک مطلب)

۳۸- گزینه «۱»

(اللهه مسیح فواه)
تنها حالتی که در آن بین دو قطب در متن مقایسه انجام شده، این است که: «قطب جنوب سردتر از همتای شمالی‌اش است!»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: در این دو قطب، هیچ گیاه یا درختی نمی‌روید!
گزینه «۳»: هوا در قطب شمالی بهتر از جنوبی است!
گزینه «۴»: میانگین ریزش باران‌ها در هر دو قاره بسیار زیاد است!

(درک مطلب)

۳۹- گزینه «۳»

(اللهه مسیح فواه)
مطابق متن، عبارت «قطب جنوب فقط چند متر (به میزان کمی) از سطح دریا بالاتر است!» نادرست است؛ زیرا در متن اشاره شده است که «سطح قاره قطب جنوبی حدود ۳ کیلومتر بالای سطح دریا است»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شدت سرما در دو قطب زیاد است ولی در قطب جنوبی بیشتر است!
گزینه «۲»: بادهای شدید یکی از دشواری‌ها در قطب جنوبی به شمار می‌رود!
گزینه «۴»: به دلیل عوامل جوی، فقط گونه‌های خاصی از حیوانات در قطب جنوبی زندگی می‌کنند!

(درک مطلب)

۴۰- گزینه «۳»

(اللهه مسیح فواه)
در گزینه «۳»، «فعل و مع فاعله جمله فعلیه» نادرست است. وقتی فعلی مجهول است، فاعل ندارد و ذکر فاعل برای آن نادرست است.

(تحلیل صرفی و ملل اعرابی)

۴۱- گزینه «۲»

(اللهه مسیح فواه)
در گزینه «۲»، «للمخاطب» نادرست است. فعل مضارع «تشمّل» مفرد مؤنث غایب است، نه مخاطب.
همچنین دقت کنید فعلی که مخاطب باشد، فاعل آن به صورت یک اسم نمی‌آید، با توجه به این نکته هم می‌توانستیم به سؤال پاسخ دهیم.

(تحلیل صرفی و ملل اعرابی)

۴۲- گزینه «۳»

(اللهه مسیح فواه)
در گزینه «۳»، «اسم فاعل» نادرست است. با توجه به متن، کلمه داده شده، «العالم» به معنی «دنیا» است، نه «العالم» به معنی «دانشمند»؛ بنابراین اسم فاعل نیست.

(تحلیل صرفی و ملل اعرابی)

۴۳- گزینه «۲»

(سیرمعمدعلی مرتضوی)
«ینقذوه» از باب افعال بوده و عین الفعل (حرف دوم ریشه) آن کسره دارد، بنابراین به صورت «ینقذوه» صحیح است. همچنین «عرق» با فتحه روی حرف «ر» صحیح است.

(ضبط مرکبات)

۳۳- گزینه «۳»

(کافم غلامی)
ترجمه صحیح این عبارت: «وقتی انسانی را از گمراهی نجات دهی مثل این است که جامعه را نجات داده‌ای.»

(ترجمه)

۳۴- گزینه «۳»

(ولی برهی - ابهر)
در گزینه «۱»، «قد بلغنی» مفرد مذکر و به معنای (به من رسیده است) می‌باشد. در گزینه «۲»، «قطعاً» در ترجمه نباید به کار رود چون در عبارت، مفعول مطلق نوعی به کار رفته است نه تأکید. در گزینه «۳»، «هذه» به صورت جمع ترجمه می‌شود چون پس از آن اسم بدون «ال» و جمع به کار رفته است و «التزام» نیز مصدر است که می‌توان مصدر را در وسط عبارات بنا به شرایط جمله به صورت مضارع التزامی ترجمه کرد. در گزینه «۴»، «لا تَکُونِ» مفرد مؤنث مخاطب است که جمع ترجمه شده است و نادرست است.

(ترجمه)

۳۵- گزینه «۲»

(نویز امساکلی)
«پدیده باران ماهی»: ظاهرة مطر السمک (رد گزینه ۱) / «سال‌های طولانی»: سنوات طويلة (رد سایر گزینه‌ها) / «شگفت‌زده خواهد کرد»: ستحیر، سوف تحیر (رد گزینه ۳) (ترجمه)

ترجمه متن:

مجموعه‌ای از زیباترین مکان‌ها اطراف جهان وجود دارد که در زیبایی‌شان اختلاف نظری وجود ندارد، مانند برخی قله‌ها، یا بعضی آبشارها یا جزیره‌ها. یکی از مکان‌هایی که از زیباترین عجایب طبیعی دنیا بر شمرده می‌شود، قطب جنوب است. قاره قطب جنوبی سردتر، خشک‌تر و دارای بادهایی قوی‌تر در سیاره زمین است، چنان‌که بالاترین میانگین ارتفاع در همه قاره‌ها در آن است. با وجود اینکه حدود ۹۸ درصد از مساحت قاره قطب جنوبی پر از یخ است، اما ریزش باران‌ها و برف‌ها در آن بسیار اندک است. قاره قطب جنوبی سردتر از همتای شمالی خود است و آن به این علت است که سطح قاره قطب جنوبی حدود ۳ کیلومتر بالای سطح دریا است و زندگی در قطب جنوب، حیواناتی همچون پنگوئن‌ها، نهنگ‌های آبی، دلفین‌ها و... را شامل می‌شود.

۳۶- گزینه «۳»

(اللهه مسیح فواه)
مطابق متن، عبارت «بلندترین بلندی بر روی زمین، در قطب جنوب قرار دارد» نادرست است، چرا که در متن می‌گوید «میانگین ارتفاع از سطح دریا» در این قاره از همه‌جا بیشتر است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: با وجود هوای خشنش، از زیبایی تهی نیست! (صحیح)
گزینه «۲»: ترجمه عبارت: مکانی سردتر از آن روی کره زمین وجود ندارد! (صحیح)
گزینه «۴»: ترجمه عبارت: میانگین ریزش باران و برف در آن بسیار کمتر از قاره‌های دیگر است! (صحیح)

(درک مطلب)

۳۷- گزینه «۴»

(اللهه مسیح فواه)
ترجمه عبارت صورت سؤال: فرقی که متن بین دو قطب جنوبی و شمالی، به آن اشاره کرده است، چیست؟

ارتفاع قطب شمال از سطح دریا، کمتر از قطب جنوب است. در متن، در مورد تفاوت دو قطب بیان شده است که ارتفاع قطب جنوب از سطح دریا ۳ هزار متر بیشتر از قطب شمال است و بنابراین سردتر است. به بیان دیگر، قطب شمال در مقایسه با قطب جنوب، در ارتفاع کمتری نسبت به سطح دریا قرار دارد.

۴۴- گزینه ۳»

«مزدور ≠ کسی که برای مصلحت دولت کار می‌کند و به مردم سود می‌رساند.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «جاری شد: به راه افتاد و از جایی به جایی دیگر حرکت کرد.»
گزینه ۲: «سوارکاران: جماعتی که (سوار) بر چهارپایان به مکان‌هایی مختلف سفر می‌کنند.»
گزینه ۴: «یجاد کرد: بنایی را که از پیش نبود، ساخت و مترادفش «به وجود آورد» است»

(واژگان)

۴۵- گزینه ۲»

در گزینه ۲ «واژه‌های «اوقات» جمع مکسر واژه «وقت»، «دروس» جمع مکسر واژه «درس» و «تیام» جمع واژه «تائم» می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «قوانین» و «الطلّاب» جمع مکسر هستند.
گزینه ۳: «سُکّان» و «سُیّاح» جمع مکسر هستند.
گزینه ۴: «أمراض» و «أسباب» جمع مکسر هستند.

(واژگان)

۴۶- گزینه ۱»

در این گزینه «هذه» با جمع مکسری که «ال» ندارد، آمده پس معنای جمع دارد: «این‌ها». اما در سایر گزینه‌ها اسم اشاره به صورت مفرد ترجمه می‌شود:

گزینه ۱: این‌ها ستارگانی هستند که مانند مرواریدهای پخش شده آسمان شب را آراسته‌اند.
گزینه ۲: این پرستاران برای درمان دچارشدگان به کرونا بسیار کوشیده‌اند.
گزینه ۳: این پرتوهای خورشیدی ممکن است ما را به بیماری‌های پوستی دچار کند.
گزینه ۴: این هموطنان احساس مسؤولیت می‌کنند پس به تکالیف خود عمل می‌کنند.

(قواعد اسم)

۴۷- گزینه ۴»

«دوازده درهم داشتم و ساعت ده صبح به بازار رفتم و یک لباس خریدم و برای آن سه درهم پرداختم و بعد از چهار ساعت به خانه بازگشتم. هنگام بازگشت (نه) درهم داشتم و ساعت (دو) بود.»

(عذر)

۴۸- گزینه ۲»

«مکّة» در گزینه ۲ نام شهر است پس اسم علم می‌باشد.
در سایر گزینه‌ها اسم علم نداریم («البرازیلی: برزیلی»، «المشهد: صحنه» و «حميدة: ستوده» اسم علم نیستند).

(قواعد اسم)

۴۹- گزینه ۳»

در گزینه ۱ «یُصبِحُوا» از افعال ناقصه است، در این گزینه نباید «سار» را با فعل ناقص «صار» اشتباه گرفت. در گزینه ۲ «تَصیر» از افعال ناقصه است. در گزینه ۳ فعل ناقص وجود ندارد و نباید «یُصیر» (باب تفعیل است) به معنای (می‌گرداند، می‌سازد) را با افعال ناقصه اشتباه گرفت. در گزینه ۴ «تَکُن» از افعال ناقصه می‌باشد.

(انواع جملات)

۵۰- گزینه ۳»

«أَحَدٌ» فاعل و مستثنی منه می‌باشد.
«أحدی در دنیا شیرینی را نچشیده است، مگر کسی که برای رسیدن به اهدافش تلاش می‌کند.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «مستثنی منه وجود ندارد و ساختار جمله، ساختار «حصر» است.
گزینه ۲: «أحداً» مستثنی منه و مفعول است.
گزینه ۴: «أحدٌ» مستثنی منه و نائب فاعل است.

(استثناء)

فرهنگ و معارف اسلامی

۵۱- گزینه ۱»

گروهی وجود جهان پس از مرگ را انکار می‌کنند و با فرا رسیدن مرگ انسان و متلاشی شدن جسم او، پرونده او را برای همیشه می‌بندند. در این دیدگاه، مرگ پایان زندگی است و هر انسانی پس از مدتی زندگی در دنیا، دفتر عمرش بسته می‌شود و حیات او پایان می‌یابد و رهسپار نیستی می‌گردد. آیه ۲۴ سوره جاثیه که می‌فرماید: «و قالوا ما هی الا حیاتنا الدنیا نموت و نحیی و ما یهلکنا الا الدهر و ما لهنم بذلک من علم ان هم الا یظنون»، بیانگر کسانی است که می‌پندارند تنها گذشت روزگار است که آنان را نابود می‌کند.

(دین و زندگی، درس ۳، صفحه ۳۲)

۵۲- گزینه ۳»

انسان، مانند موجودات دیگر، از قاعده کلی هدفمندی جدا نیست و قطعاً هدفی از آفرینش او وجود داشته است. قاعده کلی هدفمندی در آیه «و ما خلقتنا السّماوات و الارض و ما بینهما لالعین ...» و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آن‌هاست را به بازیچه نیافریدیم، آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم، ترسیم شده است.

(دین و زندگی، درس ۵، صفحه ۵)

۵۳- گزینه ۴»

بدکاران با دیدن نامه اعمال (تجسم اعمال: صورت‌های وحشت‌زا) به انکار اعمال ناشایست خود روی می‌آورند تا جایی که برای نجات از مهلکه، به دروغ سوگند می‌خورند. در این هنگام خداوند شاهدان و گواهانی را حاضر می‌کند که با وجود آن‌ها دیگر انکار کردن میسر نیست. هر دو آیه درباره حضور شاهدان است اما اعضای بدن گزینه بهتری است و با خواسته صورت سؤال در ارتباط است.

(دین و زندگی، درس ۷، صفحه‌های ۷۳ و ۷۵)

۵۴- گزینه ۴»

قرآن کریم می‌فرماید: «شتاب کنید برای رسیدن به آموزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین است و برای متقیان آماده شده است. همان‌ها که در زمان توانگری و تنگدستی اتفاق می‌کنند و خشم خود را فرو می‌برند و از خطای مردم می‌گذرند و خدا نیکوکاران را دوست دارد. و آن‌ها که وقتی مرتکب عمل زشتی می‌شوند، یا به خود ستم می‌کنند، به یاد خدا می‌افتند و برای گناهان خود طلب آموزش می‌کنند.»

(دین و زندگی، درس ۸، صفحه ۸۳)

۵۵- گزینه ۳»

تصمیم و عزم برای حرکت: لقمان حکیم بعد از سفارش‌هایی که به فرزندش می‌کند و راه و رسم زندگی را به او نشان می‌دهد به وی می‌گوید: «و اصبر علی ما اصابک انّ ذلک من عزم الامور».

(دین و زندگی، درس ۹، صفحه ۹۷)

۵۶- گزینه «۴»

(مهمبرضا فرهنگیان)

امام سجاد (ع) در مناجات خود می‌فرماید: «آن‌کس که با خدا انس گیرد لحظه‌ای از خداوند رویگردان نمی‌شود.» و طبق فرمایش امام صادق (ع): «کسی که از فرمان خداوند سرپیچی می‌کند، او را (او خدا را) دوست ندارد.»

(دین و زندگی، درس ۱۱، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۲۰)

۵۷- گزینه «۲»

(مهمبرضا فرهنگیان)

اگر مسافر پیش از ظهر به وطنش یا به جایی که می‌خواهد ده روز در آن‌جا بماند، برسد اگر کاری که روزه را باطل می‌کند انجام نداده باید آن روز را روزه بگیرد ولی اگر کاری که روزه را باطل می‌کند انجام داده است فقط مکلف به قضای آن روز می‌باشد و اگر تا سال آینده قضا را به‌جا نیاورد باید یک مد طعام هم به فقیر یا مستحق بدهد.

(دین و زندگی، درس ۱۲، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

۵۸- گزینه «۱»

(مهمبرضا فرهنگیان)

چون زنان در قبال نعمت زیبایی مسئولیت بیشتری دارند، بین پوشش زنان و مردان تفاوت ایجاد شده است. پس زمینه‌ساز مسئولیت، برآمده از برخورداری از نعمت بیش‌تر زیبایی است. پوشش و حجاب زنان در ایران باستان چنان برجسته بود که حتی برخی از مورخان غربی بر این باورند که می‌توان ایران باستان را منشأ اصلی گسترش حجاب در جهان دانست.

(دین و زندگی، درس‌های ۱۳ و ۱۴، ترکیبی)

۵۹- گزینه «۳»

(امین اسدیان‌پور)

فرمایش امام سجاد (ع) که: «خدا یا ایام زندگی مرا به آن چیزی اختصاص بده که ...» بیانگر آن است که انسان می‌خواهد بداند: «برای چه زندگی می‌کند؟»

(دین و زندگی، درس ۲، صفحه ۷)

۶۰- گزینه «۴»

(فیروز نژادنیف)

تشخیص زمان ختم نبوت در حیطه علم الهی است. قرآن کریم در مورد زیانکاری در آخرت می‌فرماید: «وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ»

(دین و زندگی، درس ۳، صفحه‌های ۲۹ و ۳۳)

۶۱- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف)

مطابق آیات سوره نساء: «أَلَمْ تَر إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنزَلَ مِنْ قَبْلِكَ يَرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا»

(دین و زندگی، درس ۵، صفحه ۵۹)

۶۲- گزینه «۴»

(عباس سیرشبستری)

بعد از این‌که آیه شریفه «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل إلّیک ...» بر رسول اسلام نازل شد و ایشان دستور توقف به حجاج را دادند در قسمتی از سخنانی از مردم پرسید: «ایها الناس من ...»: «ای مردم چه کسی به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؟ گفتند: خدا و پیامبرش بر ما ولایت و سرپرستی دارند.» سپس حدیث غدیر را بیان فرمود.

بعد از این‌که فرمان «انذار» از جانب خدا برای پیامبر آمد، ایشان بعد از مراسمی که حضرت علی (ع) دعوت پیامبر (ص) را قبول کرد، دست آن حضرت را در دست گرفت و بیعت ایشان را پذیرفت.

(دین و زندگی، درس ۷، صفحه‌های ۸۳، ۸۸ و ۸۹)

۶۳- گزینه «۲»

(میر فرهنگیان)

امام علی (ع)، در سخنانی‌های متعدد، بارها مسلمانان را نسبت به ضعف و سستی‌شان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه، بیم می‌داد و می‌فرمود: «سوگند به خداوندی که جانم به‌دست قدرت اوست، آن مردم (شامیان) بر شما پیروز خواهند شد؛ نه از آن جهت که آنان به حق نزدیک‌ترند، بلکه به این جهت که آنان در راه باطلی که زمامدارشان می‌رود شتابان فرمان او را می‌برند ...» اگر تحول معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص) و دو میراث گرانقدر آن حضرت یعنی «قرآن کریم و ائمه اطهار» نبودند، جز نامی از اسلام باقی نمی‌ماند (صحیح بودن قسمت دوم همه گزینه‌ها)

(دین و زندگی، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۶۴- گزینه «۳»

(مهمبرضا یق)

توکل کردن فقط به معنای گفتن جمله «خدایا، بر تو توکل می‌کنم» نیست؛ بلکه انسان باید در قلب خود بر خدا توکل کند و واقعاً او را تکیه‌گاه خود ببیند. اگر این‌گونه باشیم، خداوند کارهای ما را به بهترین وجه چاره خواهد کرد و آن چیزی را که حقیقتاً به نفع ما است پیش خواهد آورد. دلیل نادرستی گزینه‌های «۱» و «۲»: برگزیدن بهترین راه ممکن پس از مشورت و اندیشه، وظیفه انسان است، نه حمایت خدا.

(دین و زندگی، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۱ و ۱۱)

۶۵- گزینه «۲»

(مهمبرضا یق)

منظور از خود حقیقی انسان، بُعد روحانی اوست که تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد و حتی بعد از مرگ، آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد؛ البته بُعد روحانی، تغییرپذیر است و حالات گوناگون دارد. (نادرستی گزینه‌های ۱ و ۴) قوانین و مقررات جامعه و روابط بین افراد بر پایه پذیرش «من» ثابت بنا شده‌اند.

(دین و زندگی، درس ۳، صفحه‌های ۳۱، ۳۲ و ۳۴)

۶۶- گزینه «۱»

(مهمبرضا فرهنگیان)

نوجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلاتی است که عزت نفس را ضعیف می‌کند. انسانی که در این دوره سنی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است و به تعبیر پیامبر اکرم (ص) چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است.

(دین و زندگی، درس ۱۴، صفحه ۲۱)

۶۷- گزینه «۴»

(مهمبرضا یق)

انسان به چیزی حرص می‌ورزد که نسبت به آن تحریک شود. احکام الهی انسان را از توجه به امیال مادی منع نمی‌کند؛ بلکه توصیه به استفاده معتدل از آن‌ها می‌نماید.

(دین و زندگی، درس ۷، صفحه ۸۵)

۶۸- گزینه «۲»

(محبوبه ایتام)

مخاطب عبارت مذکور «بگو آیا غیر از او (خدا) سرپرستانی گرفته‌اید؟» کوردلان هستند (قل افتخدت...) چون مالک سود و ضرر خود نیستند، نباید ولی باشند و آنان را سرپرست خود قرار داد.

(دین و زندگی، درس ۳، صفحه ۲۲)

۶۹- گزینه ۴

برخی انسان‌ها در برابر هر خیر و شری که به آن‌ها می‌رسد دو روش متفاوت پیش می‌گیرند که عبارت شریفه «... و این اصابته فتنة ...» نیز به این انسان‌های سست ایمانی که پرستششان از روی تردید است، اشاره دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۳۴)

۷۰- گزینه ۱

مطابق با مفهوم آیه «فاستجاب له ربه فصرف ...» خداوند یوسف (ع) را تنها نگذاشت و لطف حق به یاری او شتافت و پروردگارش دعای خالصانه او را اجابت کرد و مکر و نقشه آن‌ها را از او برگرداند.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۳۴۹)

۷۱- گزینه ۳

خداوند قدرت اختیار و اراده را به ما عطا کرده و از ما خواسته است با استفاده از آن برای زندگی خود برنامه‌ریزی کنیم. وقتی از تقدیر جهان به وسیله خداوند سخن می‌گوییم، منظورمان فقط تعیین طول، عرض، حجم، مکان و زمان یک موجود نیست. اینها ساده‌ترین و آشکارترین تقدیرها هستند.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۷ و ۵۹)

۷۲- گزینه ۴

پیامبر اسلام می‌فرماید: «هرکس چهل روز کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد چشمه‌های حکمت از قلبش بر زبانش جاری خواهد شد.» یعنی خاستگاه جاری شدن چشمه‌های حکمت از قلب به زبان، انجام خالصانه چهل روزه کارها می‌باشد و این موضوع در واژه‌های «فینا» به معنای «در راه» یعنی اخلاص و «لنهدینهم» «قطعیت هدایت الهی» در آیه شریفه «و الذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا ان الله لمع المحسنین» «و کسانی که در راه ما جهاد [و تلاش] کنند حتماً آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم و در حقیقت خداوند با نیکوکاران است.» می‌باشد.

(دین و زندگی ۳، درس‌های ۳ و ۶، ترکیبی)

۷۳- گزینه ۲

شیطان ابتدا انسان را با این وعده که «گناه کن و بعد توبه کن» به سوی گناه می‌کشاند و وقتی آلوده شد، از رحمت الهی مأیوس می‌سازد. در این حالت انسان با خود می‌گوید: «دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست.» و با توجه به آیه «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ» تکرار توبه باعث می‌شود که انسان مورد محبت خدا واقع گردد.

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه‌های ۹۷ و ۹۹)

۷۴- گزینه ۴

تولید، توزیع و تبلیغ فیلم برای گسترش فرهنگ اسلامی از مصادیق عمل صالح و از واجبات کفایی و دارای پاداش اخروی بزرگ است. ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و ... به منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی مستحب است و در مواردی واجب کفایی. شرکت در مجالس شادی جایز است و اگر موجب تقویت صلّه رحم شود، مستحب است.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۶)

۷۵- گزینه ۴

وقتی مسلمانان شنیدند که پیامبر اسلام (ص) به دستور خداوند این دو عمل را حرام کرده است نزد پیامبر (ص) آمدند و در این باره سؤال کردند، خداوند نیز این آیه را نازل کرد: «یَسْئَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَأَثْمُهَا

زبان انگلیسی

۷۶- گزینه ۱

(حسن رومی)

ترجمه جمله: «این که هنگام صحبت کردن با یک فرد چه قدر نزدیک به او می‌ایستم، نه تنها به رابطه من با ایشان، بلکه به فرهنگ من نیز بستگی دارد.»

نکته مهم درسی:

در این جمله‌واره اسمی "How close I stand to someone" نقش فاعل را دارد؛ بنابراین، جمله نیاز به فعل اصلی دارد. استفاده از "it" قبل از فعل نادرست است، چون جمله فاعل دارد (رد گزینه ۲). برای استفاده از ضمیر موصولی باید قبل از آن اسمی برای توصیف کردن داشته باشیم، اما در این جا اسمی نیست (رد گزینه ۳). فعل جمله باید زمان‌دار باشد و مصدر نمی‌تواند نقش فعل اصلی را داشته باشد (رد گزینه ۴).

(گرامر)

۷۷- گزینه ۴

(سعید کلوپانی)

ترجمه جمله: «اگر این محصول نیازهای بازار را برآورده نکند، ممکن است شرکت مجبور شود به همه مصرف‌کنندگانی که [این محصول] به آن‌ها فروخته شده است، اطلاع دهد که می‌توانند درخواست بازپرداخت کنند.»

نکته مهم درسی:

جمله‌واره وصفی، اسم "consumers" را که به انسان اشاره دارد توصیف می‌کند (رد گزینه ۲). با توجه به این که این کلمه نقش مفعولی در جمله‌واره وصفی دارد، جمله‌واره باید دارای ساختار مجهول باشد (رد گزینه ۱). از طرفی، فعل "sold" نیازمند حرف اضافه "to" می‌باشد (رد گزینه ۲). بنابراین، تنها گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

(گرامر)

۷۸- گزینه ۴

(عقیل ممدی‌روش)

ترجمه جمله: «اگر دانشجویان با قوانین جدید مخالف است، آن‌ها می‌توانند مراتب نگرانی خود را طی نامه‌ای به مدیر دوره اعلام نمایند.»

نکته مهم درسی:

با توجه به فعل کمکی "should" در جواب شرط، پی می‌بریم که جمله شرطی از نوع اول است و فعل جمله شرط باید به زمان حال ساده باشد.

(گرامر)

۷۹- گزینه ۲

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «این چهارمین باری بود که پدر بزرگم خودش تلاش کرد تا ماشین قدیمی‌اش را تعمیر کند و برایم تعجبی نداشت که موفقیت چندانی به دست نیاورد.»

نکته مهم درسی:

با توجه به ساختار "It was the fourth time"، در جای خالی نمی‌توان از زمان حال کامل استفاده کرد، چرا که جمله هیچ ارتباطی با زمان حال ندارد (رد گزینه‌های ۳ و ۴). از سوی دیگر، برای تأکید بر انجام فعل توسط فاعل می‌توان از ضمائر انعکاسی بلافاصله بعد از فاعل استفاده کنیم (رد گزینه ۱).

(گرامر)

۸۰- گزینه ۳»

(مفرد مرآت)

ترجمه جمله: «نظرسنجی اخیر که در بریتانیا انجام شد، نشان داد که تعدادی از پاسخ‌دهندگان قصد داشتند به کار کردن ادامه دهند، زیرا نگرانی‌هایی در مورد بی‌حوصله شدن در صورت بازنشستگی داشتند.»

- (۱) رها کردن
(۲) کنار گذاشتن
(۳) ادامه دادن
(۴) رنج بردن از

(واژگان)

۸۱- گزینه ۳»

(تیمور رمعی)

ترجمه جمله: «متن واقعاً نامفهوم و خواندش نیز دشوار بود، عمدتاً به‌خاطر تعداد زیاد کلماتی که از قلم افتاده بودند.»

- (۱) پیشرفته
(۲) کامل
(۳) نامفهوم
(۴) ناراحت

(واژگان)

۸۲- گزینه ۳»

(مفرد طاهری)

ترجمه جمله: «با افزایش جمعیت جهان و کاهش دسترسی به زمین‌های قابل کشت جدید، تأمین غذای کافی برای جمعیت انسانی جهان به‌طور فزاینده‌ای در حال دشوار شدن است.»

- (۱) فوراً، بلافاصله
(۲) صبورانه، با شکیبایی
(۳) به‌طور فزاینده، به‌طور روزافزون
(۴) به‌طور تصادفی

(واژگان)

۸۳- گزینه ۴»

(مفرد مرآت)

ترجمه جمله: «اگرچه از جک خواستم آهسته‌تر رانندگی کند، اما او توجهی نکرد و پلیس او را به‌دلیل سرعت غیرمجاز ۷۵ دلار جریمه کرد.»

- (۱) توجه
(۲) لذت
(۳) علاقه
(۴) توجه

نکته مهم درسی:

به عبارت "take notice of sth" به‌معنای «توجه کردن به چیزی» دقت کنید.

(واژگان)

۸۴- گزینه ۱»

(سبیر کویانی)

ترجمه جمله: «داده‌های دو سال گذشته نشان می‌دهد که بهترین زمان برای رزرو پرواز داخلی برای فصل تعطیلات ۲۰۲۳، بین نوامبر و دسامبر خواهد بود.»

- (۱) داخلی
(۲) بی‌شمار
(۳) نامرئی
(۴) پیچیده

(واژگان)

۸۵- گزینه ۳»

(مفرد پرواز آقایی)

ترجمه جمله: «روانشناسان باتجربه معتقدند که درمان بیماران جوان مبتلا به اختلالات شدید شخصیت در یک دوره کوتاه ممکن است بسیار دشوار باشد.»

- (۱) منبع
(۲) تقاضا، درخواست
(۳) اختلال، بی‌نظمی
(۴) رویداد

(واژگان)

۸۶- گزینه ۲»

(مفرد مرآت)

ترجمه جمله: «بعد از این که کودک خردسال [مدتی] به دنبال کتابی در کتابخانه گشت، کتابدار تصمیم گرفت که کتاب مورد علاقه خودش را [به او] پیشنهاد کند.»

- (۱) منتشر کردن
(۲) پیشنهاد کردن
(۳) قرض گرفتن
(۴) گردآوری کردن

(واژگان)

۸۷- گزینه ۲»

(سبیر برومندپور)

ترجمه جمله: «جین یک بار وقتی مادرش او را به مرکز شهر برده بود، گم شد. اما مار گزیده از ریسمان سیاه و سفید می‌ترسد. بنابراین، جین الان هر موقع که در مرکز شهر هستند، نزدیک مادرش می‌ماند.»

- (۱) دور باش، عزیز باش
(۲) مار گزیده از ریسمان سیاه و سفید می‌ترسد
(۳) یادآورده را یاد می‌برد
(۴) از دل برود هر آن که از دیده برفت

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

کوسه‌ها مخوف‌ترین شکارچیان اقیانوس بوده‌اند. آن‌ها از زمان دایناسورها وجود داشته‌اند. آن‌ها را می‌توان در اقیانوس‌های سراسر جهان و همچنین در برخی از رودخانه‌ها و دریاچه‌ها یافت. یک تفاوت بین بیشتر ماهی‌های دیگر و کوسه این است که بیشتر ماهی‌ها استخوان دارند، اما کوسه غضروف دارد. غضروف سفت است، اما به اندازه استخوان قوی نیست. تفاوت دیگر این است که کوسه فقط می‌تواند رویه جلو شنا کند، در حالی که بیشتر ماهی‌ها می‌توانند به جلو و عقب شنا کنند. ماهی‌ها نیز به‌طور کلی فلس‌های لغزنده دارند، در حالی که کوسه فلس‌های زیر دارد که شبیه کاغذ سنباده است.

۸۸- گزینه ۲»

(عقیل ممدی، روش)

نکته مهم درسی:

برای اشاره به مبدأ زمان از "since" استفاده می‌کنیم.

(کلوزتست)

۸۹- گزینه ۱»

(عقیل ممدی، روش)

نکته مهم درسی:

با توجه به معنی جمله و نقش مفعولی "They"، پی می‌بریم که ساختار جمله مجهول است.

(کلوزتست)

۹۰- گزینه ۴»

(عقیل ممدی، روش)

نکته مهم درسی:

با توجه به مفهوم جمله و این که بین دو چیز مقایسه صورت گرفته است، نمی‌توانیم از صفت ساده و صفت عالی استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۱» و «۲»). از طرفی، در صفت برتری بعد از صفت نیاز به حرف اضافه "than" داریم (رد گزینه «۳»).

(کلوزتست)

۹۱- گزینه ۲»

(عقیل ممدی، روش)

- (۱) بی‌نظیر
(۲) توانا
(۳) آرام
(۴) موجود

(کلوزتست)

۹۲- گزینه «۳»

(عقيل ممبرى/روشن)

(۲) به صورت روان و سلیس

(۴) احتمالاً

(۱) مکرراً

(۳) به طور کلی

(کلوز تست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

[رویداد] ساعت زمین توسط صندوق جهانی طبیعت (WWF) سازماندهی می شود و رویدادی بزرگ معمولاً در پایان ماه مارس هر سال است. در این شب، مردم در سراسر دنیا «در تاریکی فرو می روند» - یعنی چراغ های خانه ها، مدارس و مشاغل خود را هم زمان به مدت یک ساعت خاموش می کنند.

[رویداد] ساعت زمین در استرالیا در سال ۲۰۰۷ آغاز شد، زمانی که ۲٫۲ میلیون نفر در سیدنی تمام چراغ های غیر ضروری را به مدت یک ساعت خاموش کردند. از آن زمان به بعد به یک رویداد بین المللی تبدیل شد و بسیاری از کشورهای جهان در آن شرکت کردند. بسیاری از ساختمان های معروف مانند برج ایفل در پاریس و ساختمان امپایر استیت در نیویورک برای [رویداد] ساعت زمین خاموش شده اند. حتی فضانوردان در ایستگاه فضایی بین المللی نیز با کاهش مصرف انرژی خود در این ایستگاه مشارکت داشته اند.

ایده [ساعت زمین] افزایش آگاهی در مورد مسائل زیست محیطی و فراخوان برای اقدام برای حفاظت از طبیعت است تا انسان ها از زندگی سالم، شاد و پایدار در حال حاضر و آینده برخوردار شوند. درست است که خاموش کردن لامپ ها فقط برای یک ساعت باعث صرفه جویی اندکی در مصرف برق می شود. اما این تنها شروع [کار] است. پیوستن به [رویداد] ساعت زمین باعث می شود مردم در مورد مشکل تغییرات آب و هوا و آن چه می توانند در زندگی روزمره خود برای حفاظت از طبیعت انجام دهند، فکر کنند.

۹۳- گزینه «۱»

(ممبر طاهری)

ترجمه جمله: «هدف اصلی متن چیست؟»

«معرفی کردن یک رویداد بین المللی»

(درک مطلب)

۹۴- گزینه «۴»

(ممبر طاهری)

ترجمه جمله: «نویسنده تمام موارد زیر را در رابطه با ساعت زمین ارائه کرده است به جز ... آن.»

«نتایج منفی»

(درک مطلب)

۹۵- گزینه «۱»

(ممبر طاهری)

ترجمه جمله: «کلمه "awareness" (آگاهی) در پاراگراف «۳» از نظر معنایی به ... نزدیک ترین است.»

«knowledge» (دانش)

(درک مطلب)

۹۶- گزینه «۲»

(ممبر طاهری)

ترجمه جمله: «از متن می توان نتیجه گرفت که شرکت کردن در [رویداد] ساعت زمین ...»

«می تواند گام کوچک اما مثبتی در جهت برخوردار شدن از زندگی شاد و پایدار تلقی شود.»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب ۲:

اگر رزرو شما خیلی زودتر از موعد انجام شده باشد، ممکن است شرکت هواپیمایی پیشنهاد دهد که بلیت هایتان را برای شما پست کند. با این حال، اگر بلیت ها را دریافت نکنید و سابق شرکت هواپیمایی نشان دهد که آن ها بلیت ها را پست کرده اند، ممکن است مجبور شوید برای دریافت بلیت های خود مراحل دشواری را طی کنید تا بلیت های گم شده خود را بگیرید. بهتر است به آژانس مسافرتی محلی یا دفتر فروش بلیط هواپیما مراجعه و بلیت های خود را از آن جا خریداری کنید.

به محض دریافت بلیت، از صحت تمامی اطلاعات موجود در آن مطمئن شوید، به خصوص فرودگاه ها (اگر هر یک از شهرها بیش از یک مورد دارند)، تاریخ پرواز و اطلاعات شخصی شما. هر گونه اصلاحات لازم را فوراً درخواست دهید تا انجام دهند. همچنین، مهم است که به خاطر داشته باشید که اکثر خطوط هوایی اجازه فروش یا دادن بلیت به شخص دیگری را نمی دهند. مسافری که نامش در بلیت درج شده است تنها کسی است که شرکت های هواپیمایی به او اجازه استفاده از آن بلیت را می دهند.

ایده خوبی است که قبل از شروع سفر، رزرو خود را مجدداً تأیید کنید، زیرا برنامه پرواز گاهی اوقات تغییر می کند. در سفرهای بین المللی، بیشتر خطوط هوایی از شما می خواهند که رزرو قبلی خود را حداقل ۷۲ ساعت قبل از هر پرواز مجدداً تأیید کنید. اگر این کار را نکنید، رزرو شما ممکن است لغو شود.

۹۷- گزینه «۴»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «نتیجه احتمالی عدم رعایت توصیه های ارائه شده در جمله اول

پاراگراف «۲» چیست؟»

«هریک از موارد فوق ممکن است در نتیجه عدم رعایت توصیه ها رخ دهد.»

(درک مطلب)

۹۸- گزینه «۳»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «کلمه "them" (آنها) در پاراگراف «۲» به ... اشاره دارد.»

«بلیت ها»

(درک مطلب)

۹۹- گزینه «۳»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «کدام نوع خواننده از خواندن این مقاله بیشترین سود را می برد؟»

«مسافری که برای بار اول از خطوط هوایی استفاده می کند.»

(درک مطلب)

۱۰۰- گزینه «۳»

(سپهر برومنرپور)

ترجمه جمله: «در جمله پایانی متن، نویسنده ...»

«هشدار می دهد که اگر خوانندگان توصیه های ارائه شده در همان پاراگراف را رعایت

نکنند، چه اتفاقی ممکن است بیفتد.»

(درک مطلب)

ریاضی

۱۰۱- گزینهٔ «۳»

(امیر محمودیان)

طول ضلع اول مثلث را x در نظر می‌گیریم. طبق صورت سؤال، ضلع دوم $2x-3$ متر می‌شود.

طول ضلع دوم از نصف طول ضلع سوم $1/5$ متر بیشتر است. پس اگر $1/5$ متر از طول ضلع دوم کم کنیم، برابر با نصف طول ضلع سوم می‌شود. یعنی:

$$2x-3-1/5=2x-4/5$$

پس نصف طول ضلع سوم، $2x-4/5$ متر است. پس طول ضلع سوم دو برابر این مقدار است. یعنی:

$$2(2x-4/5)=4x-9$$

محیط مثلث ۲۳ متر است.

$$x+2x-3+4x-9=23 \Rightarrow 7x=25 \Rightarrow x=5$$

$$4x-9=4 \times 5-9=11, 2x-3=2 \times 5-3=7$$

طول اضلاع مثلث ۵، ۷ و ۱۱ متر است. بنابراین طول ضلع کوچکتر ۵ متر است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادلهٔ درجهٔ دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۸)

۱۰۲- گزینهٔ «۱»

(سعید عزیزقانی)

در سمت چپ تساوی مخرج مشترک گرفته و تبدیل به یک کسر واحد می‌کنیم.

$$\frac{x-2-x}{x(x-2)} = \frac{ax^2+(a+2)x \neq 2,0}{x^2-2x} \rightarrow ax^2+(a+2)x+2=0$$

برای این‌که این معادله یک ریشه داشته باشد، سه حالت داریم:

حالت اول: معادلهٔ درجهٔ دوم یک ریشهٔ مضاعف داشته باشد:

$$\Delta=0 \Rightarrow (a+2)^2-4(a)(2)=0$$

$$\Rightarrow a^2+4a+4-8a=0 \Rightarrow a^2-4a+4=0$$

$$(a-2)^2=0 \Rightarrow a=2 (*)$$

$$x = -\frac{(x \text{ ضرب})}{2 \times (x^2 \text{ ضرب})}$$

$$\xrightarrow{(*)} = -\frac{a+2}{2a} = -1. \text{ این ریشه مخرجی را صفر نمی‌کند و قبول است.}$$

حالت دوم: ضرب x^2 برابر صفر شود و معادلهٔ درجهٔ اول باشد.

$$a=0 \Rightarrow 2x+2=0$$

این ریشه مخرجی را صفر نمی‌کند و قبول است. $x=-1$

حالت سوم: یکی از ریشه‌ها ریشهٔ مضاعف باشد. در حالتی که $a=-1$ باشد این اتفاق می‌افتد.

بنابراین برای a سه مقدار ۲ و $a=-1,0$ داریم که حاصل ضرب آن‌ها برابر صفر است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادلهٔ درجهٔ دوم، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۳۸)

۱۰۳- گزینهٔ «۲»

(مهمربراهیم توزنده‌یانی)

می‌دانیم برای آن‌که مجموعه‌ای از زوج مرتب‌ها تابع باشند، باید مؤلفه‌های اول غیریکسان داشته باشند، در صورت برابر بودن مؤلفه‌های اول، باید مؤلفه‌های دوم هم یکسان باشند. در دو زوج مرتب زیر داریم:

$$(3, m+2), (3, m^2)$$

$$m+2=m^2 \Rightarrow m^2-m-2=0 \Rightarrow (m-2)(m+1)=0$$

$$\Rightarrow m=2 \text{ یا } m=-1$$

تابع نیست. $m=2 \Rightarrow f=\{(3,4), (2,1), (-2,2), (3,4), (2,4)\}$

تابع است. $m=-1 \Rightarrow f=\{(2,1), (-2,-1), (3,1), (-1,4)\}$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹)

۱۰۴- گزینهٔ «۳»

(پور زنگنه قاسم‌آبادی)

در نمودار سهمی با حذف هر عدد از دامنه هیچ عضوی از برد حذف نمی‌شود مگر این‌که طول رأس سهمی را از دامنه حذف کنیم که در این صورت S_y از مجموعهٔ برد حذف می‌شود.

بنابراین $x=1$ همان طول رأس سهمی و $y=2$ عرض رأس سهمی است:

$$-\frac{m}{-2}=1 \Rightarrow m=2$$

$$\frac{x=1}{y=2} \rightarrow 2=-1+2+n \Rightarrow n=1 \Rightarrow m+n=3$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۱۰۵- گزینهٔ «۲»

(مهمربراهیم توزنده‌یانی)

تعداد زلزله مقیاس نسبتی است، چون قابل شمارش است و ویژگی‌های مقیاس نسبتی را دارد.

گروه خونی افراد یک مقیاس اسمی است.

رتبهٔ تیم‌ها در لیگ فوتبال یک متغیر کیفی و مقیاس آن از نوع ترتیبی است.

متغیر کیفی است و مقیاس آن ترتیبی است چون سه حالت دارد.

مقدار مطالعه به صورت (کم، متوسط، زیاد) متغیر کیفی ترتیبی است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۴)

۱۰۶- گزینهٔ «۳»

(سعید عزیزقانی)

تعداد داده‌ها ۱۶ تا است. بنابراین میانگین داده‌های شمارهٔ $1+\frac{16}{2}$ و $\frac{16}{2}$ به‌عنوان میانه انتخاب می‌شود.

دادهٔ شماره ۸ و ۹ به ترتیب ۱۰ و ۱۲ هستند، پس داریم:

$$\text{میانه} = \frac{10+12}{2} = 11$$

داده‌های بزرگتر از ۱۱ را جدا می‌کنیم:

$$12, 12, 12, 14, 16, 18, 20, 24$$

میانگین برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{3 \times 12 + 14 + 16 + 18 + 20 + 24}{8} = 16$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۱۰۷- گزینه «۴»

(مفهم بصرایی)

ابتدا نمره هر درس را با توجه به بیشینه ۲۰ حساب می‌کنیم.

$$\frac{80}{100} = \frac{x}{20} \Rightarrow x = 16 \text{ نمره جغرافیا}$$

$$\frac{100}{100} = \frac{y}{20} \Rightarrow y = 20 \text{ نمره ادبیات}$$

$$\frac{90}{100} = \frac{z}{20} \Rightarrow z = 18 \text{ نمره تاریخ}$$

$$\frac{70}{100} = \frac{t}{20} \Rightarrow t = 14 \text{ نمره ریاضی}$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{16+20+18+14}{4} = \frac{68}{4} = 17$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{(16-17)^2 + (20-17)^2 + (18-17)^2 + (14-17)^2}{4}$$

$$= \frac{1+9+1+9}{4} = 5$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۱۰۸- گزینه «۴»

(مفهم عمیقی)

از نادرستی گزاره $(p \vee q) \sim$ نتیجه می‌گیریم که $p \sim$ و q هر دو نادرست هستند، لذا p درست است.

$$A: (p \wedge \sim q) \equiv (T \wedge T) \equiv T$$

$$B: \sim (\sim q \vee p) \equiv \sim (T \vee T) \equiv \sim T \equiv F$$

$$C: [(p \vee q) \wedge r] \equiv [(\underbrace{T \vee F}_T) \wedge r] \equiv r$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۰۹- گزینه «۴»

(مفهم عمیقی)

ارزش p نادرست است، زیرا $(\frac{\sqrt{5}}{6})^2 = \frac{5}{36}$ عددی گویا است.

ارزش q درست است، چون نمودار هر خط به شکل $y = kx$ خطی افقی است.

$$[(p \vee q) \Rightarrow \sim p] \equiv [(\underbrace{F \vee T}_T) \Rightarrow T] \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۱۰- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

در تابع ثابت تمام خروجی‌ها با هم برابرند:

$$\begin{cases} x+1=2x-1 \Rightarrow x=2 \\ y+1=x+1 \Rightarrow y=x=2 \end{cases} \Rightarrow y \times x = 2 \times 2 = 4$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۱۱۱- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

$$f(-\frac{1}{p}) = [-(-\frac{1}{p})] - 2[-\frac{1}{p}] = [\frac{1}{p}] - 2[-\frac{1}{p}] = 0 + 2 = 2$$

$$f(\frac{3}{p}) = [-(-\frac{3}{p})] - 2[\frac{3}{p}] = [1/5] - 2[1/5] = -2 - 2 = -4$$

$$f(-\frac{1}{p}) - f(\frac{3}{p}) = 2 - (-4) = 2 + 4 = 6$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۱۲- گزینه «۳»

(احمد رضا ذاکر زاده)

با توجه به تابع f داریم:

$$f(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 2f + g = \{(2, 2f(2) + g(2)), (0, 2f(0) + g(0))\}$$

$$, (-4, 2f(-4) + g(-4))\}$$

$$\Rightarrow 2f + g = \{(2, 3), (0, -3), (-4, 0)\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

۱۱۳- گزینه «۲»

(امیر زرانروز)

چون داده دورافتاده نداریم، استفاده از میانگین بهتر است و مقدار خط فقر برابر می‌شود با:

$$\text{میانگین} = \frac{6}{2} = 3 = \text{میلیون تومان}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۰)

۱۱۴- گزینه «۲»

(امیر زرانروز)

اعداد اول یک رقمی ۲، ۳، ۵ و ۷ هستند و اعداد مربع کامل یک رقمی ۱، ۴ و ۹ هستند، بنابراین ۷ رقم داریم:

چون عدد باید زوج باشد، پس یکان از بین ۲ و ۴ انتخاب می‌شود. بنابراین:

$$\frac{6}{2} \times \frac{5}{2} \times \frac{2}{\{2, 4\}} = 60$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۱۱۵- گزینه «۳»

(یوار زنگنه قاسم آبادی)

با ساده کردن تساوی داده شده داریم:

$$2^x! = 64 = 2^6 \Rightarrow x! = 6 \Rightarrow x = 3 \Rightarrow x^2 = 9$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۱۶- گزینه «۲»

(سعید عزیزقانی)

سؤال را به روش متمم حل می‌کنیم. متمم صورت سؤال این است که ۲ نفر a و b پشت هم سخنرانی کنند. بنابراین برای پیدا کردن احتمال متمم آن‌ها را در یک دسته فرض می‌کنیم. احتمال متمم را با $P(A')$ نمایش می‌دهیم و داریم:

$$n(A') = 6! \times 2! \rightarrow \text{تعداد حالت‌ها}$$

$$n(S) = 7! \rightarrow \text{تعداد حالت‌های فضای نمونه‌ای}$$

$$P(A') = \frac{6! \times 2!}{7!} = \frac{6! \times 2}{7 \times 6!} = \frac{2}{7}$$

حالا برای پیدا کردن احتمال خواسته شده در صورت سؤال داریم:

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{2}{7} = \frac{5}{7}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

اقتصاد

۱۲۱- گزینه «۳»

(فاطمه میانی)

الف) عوامل متعدد روی آوردن کشورها به تجارت بین الملل:

۱- یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، ۲- یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری و ۳- وضعیت اقلیمی متفاوت
وضعیت اقلیمی متفاوت: تنوع آب و هوایی و وضعیت طبیعی متفاوت در سرزمین‌های مختلف، باعث می‌شود که هر سرزمین، زمینه تولیدات محصولات خاصی را داشته باشد. برای مثال، خشکبار در وضعیت آب و هوایی برخی نقاط ایران و میوه‌های استوایی در موقعیت آب و هوایی کشورهای استوایی به عمل می‌آید.

ب) منافع تجارت بین الملل برای تولیدکنندگان:

۱) ادامه کار بسیاری از تولیدکنندگان به وارد کردن ماشین‌آلات و لوازم یدکی یا مواد اولیه از دیگر کشورها بستگی دارد.
۲) بازارهای داخلی محدود است؛ به همین دلیل، تولیدکنندگان از طریق صادرات می‌توانند به بازارهای وسیع‌تری دسترسی پیدا کنند و کالاهای اضافی خود را با قیمت مناسب و وضعیت بهتر به فروش رسانند.
۳) در نتیجه تجارت بین الملل، کالاهای خارجی وارد کشورها می‌شود و اگر این امر هدفمند و با مدیریت صحیح انجام شود، تولیدکنندگان داخلی به منظور رقابت با تولیدکنندگان خارجی به تلاش برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار می‌شوند.

ج) اگر اصل «مزیت‌های مطلق و نسبی» رعایت نشود، اولاً منابع و سرمایه‌ها در فضای تولید اسراف و تبذیر می‌شود و ثانیاً با تولید محصولات کم‌تر و بی‌کیفیت، رفاه جوامع کاهش می‌یابد.

د) کالاهای ضروری مثل دارو، غذا و محصولات کشاورزی، حوزه انرژی (اعم از نفت و هسته‌ای و انرژی‌های نو) و صنایع نظامی و دفاعی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه دشمن یا رقیب و ضعف و وابستگی کشور شود؛ این کالاهای و خدمات را که تولید آن‌ها بدون توجه به میزان سود، هزینه و بازار ... انجام می‌شود «محصولات راهبردی» می‌نامند.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۱۲۲- گزینه «۱»

(فاطمه میانی)

الف) دو شاخص تولید ناخالص ملی و تولید ناخالص داخلی، در تعریف با هم تفاوت دارند، اما در عمل، جز در مورد برخی کشورها که نیروی کار و سرمایه‌های زیادی از آن‌ها در خارج از مرزهایشان کار می‌کنند (که در این حالت تولید ناخالص ملی بیش‌تر از تولید ناخالص داخلی خواهد بود) یا مهاجرت‌پذیری بسیار و نیز ورود سرمایه بالایی به کشور خود دارند (که در این حالت تولید ناخالص داخلی بیش‌تر از تولید ناخالص ملی خواهد بود)، معمولاً مقدار این دو شاخص به هم نزدیک است.

ب) اگر در کشوری حقوق کارکنان دولت ۳۵ درصد افزایش یابد درحالی‌که قدرت خرید واقعی آنان تنها ۱۷ درصد افزایش یافته باشد، آنگاه نرخ تورم در این جامعه ۱۸ درصد است.

تورم = افزایش اسمی دستمزدها = قدرت خرید واقعی

درصد $18 = x \Rightarrow x = 18 - 17 = 1 \Rightarrow x = 18$ درصد

۱۱۷- گزینه «۱»

(ابوالفضل بویاری)

برای به‌دست آوردن جمله اول به‌ترتیب جمله سوم و دوم را باید به‌دست آوریم:

$$\frac{n=3}{\rightarrow a_{3+1} = 3 \times a_3 - 2 \Rightarrow a_4 = 3 \times a_3 - 2}$$

$$\Rightarrow 82 = 3 \times a_3 - 2 \Rightarrow 84 = 3 \times a_3 \Rightarrow 28 = a_3$$

$$\frac{n=2}{\rightarrow a_{2+1} = 3 \times a_2 - 2 \Rightarrow a_3 = 3 \times a_2 - 2}$$

$$\Rightarrow 28 = 3 \times a_2 - 2 \Rightarrow 30 = 3 \times a_2 \Rightarrow 10 = a_2$$

$$\frac{n=1}{\rightarrow a_{1+1} = 3 \times a_1 - 2 \Rightarrow a_2 = 3 \times a_1 - 2}$$

$$\Rightarrow 10 = 3 \times a_1 - 2 \Rightarrow 12 = 3a_1 \Rightarrow 4 = a_1$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۱۱۸- گزینه «۴»

(سعید عزیزقانی)

سه جمله دوم دنباله، جمله‌های چهارم و پنجم و ششم هستند.

$$a_4 + a_5 + a_6 = 57 \Rightarrow a_1 + 3d + a_1 + 4d + a_1 + 5d = 57$$

$$\Rightarrow 3a_1 + 12d = 57 \Rightarrow a_1 + 4d = 19$$

از طرفی $a_{10} = 39$ یعنی: $a_1 + 9d = 39$

دستگاه تشکیل داده و جمله اول (a_1) و قدرنسبت (d) را به‌دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} a_1 + 4d = 19 \\ a_1 + 9d = 39 \end{cases} \Rightarrow d = 4 \Rightarrow a_1 = 3$$

برای جمله ۲۱ ام داریم:

$$a_{21} = a_1 + 20d = 3 + 80 = 83$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۲ تا ۷۲)

۱۱۹- گزینه «۳»

(امیررضا ذاکر زاده)

با توجه به دنباله هندسی بودن دنباله داریم:

$$r^{m+1} = \frac{b}{a} \Rightarrow (\sqrt{a})^{m+1} = \frac{a^{12}}{a^6}$$

$$\Rightarrow (\sqrt{a})^{m+1} = a^6$$

$$\xrightarrow{\text{بفوتان}} a^{m+1} = a^{12} \Rightarrow m+1 = 12 \Rightarrow m = 11$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفطی، صفحه‌های ۷۳ تا ۸۵)

۱۲۰- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

با ساده کردن معادله داده شده داریم:

$$4^3 \times 2^{-2x} = \frac{1}{64}$$

$$(2^2)^3 \times 2^{-2x} = \frac{1}{2^6}$$

$$2^6 \times 2^{-2x} = 2^{-6} \Rightarrow 2^{6-2x} = 2^{-6} \Rightarrow 6-2x = -6$$

$$\Rightarrow 6+6 = 2x$$

$$\Rightarrow 12 = 2x$$

$$\Rightarrow 6 = x$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

ب) شیب منحنی عرضه نشان‌دهنده درجه حساسیت تولیدکننده نسبت به قیمت است. اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است و اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی عرضه پایین است.

ج) شیب منحنی تقاضا نشان‌دهنده میزان حساسیت مقدار تقاضای فرد نسبت به قیمت است. براساس شیب و همین درجه حساسیت، کالاها به دو دسته ضروری و تجملی تقسیم می‌شود. اگر شیب منحنی تقاضا زیاد باشد، یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است که اصطلاحاً می‌گوییم، کشش قیمتی تقاضا کم است که به آن، کالای ضروری می‌گوییم. کالای لوکس برعکس این حالت است.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

۱۲۶- گزینه «۳»

(مهری ضیایی)

الف) موارد الف در گزینه‌های ۲ و ۳ نادرست می‌باشند:
- اگر کشوری به دلیل محدودیت‌های طبیعی، مزیت اقتصادی نداشته باشد به این معنی نیست که نمی‌تواند به مزیت دست یابد.

- هرچند اصل بر رعایت مزیت‌های مطلق و نسبی و عدم تخصیص امکانات تولید به حوزه‌های غیرمزیتی است، اما اگر در کوتاه‌مدت برای عوامل تولید (مثل نیروی کار بدون مهارت) امکان اشتغال وجود نداشته باشد، تولید و خلق ارزش افزوده حتی در محصولی غیرمزیتی و کم‌مزیت، از بیکاری بهتر است.

ب) تجارت جهانی منافع را افزایش می‌دهد به شرط اینکه منافع حاصل از تجارت، عادلانه تقسیم شود و از سوی برخی کشورهای قدرتمند مصادره نشود.

ج) در دوران قاجار، بی‌کفایتی و عباسی حکام به اوج رسید و ایران فرصت طلایی خود را برای جبران عقب‌ماندگی نسبت به اروپا که در آن زمان هنوز چشمگیر نشده بود از دست داد.

د) منابع مالی حکومت برای ایفای وظایف (اصل ۴۵): «انفال و ثروت‌های عمومی از قبیل زمین‌های موات یا رها شده، معادن، دریاها، دریاچه، رودخانه‌ها و سایر آب‌های عمومی، کوه‌ها، دره‌ها، جنگل‌ها، نیزارها، بیشه‌های طبیعی، مراتعی که حریم نیست، ارث بدون وارث و اموال مجهول‌المالک و اموال عمومی که از غاصبین مسترد می‌شود در اختیار حکومت اسلامی است تا بر طبق مصالح عامه نسبت به آنها عمل نماید.»

ه) در سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ به‌ترتیب بر مسئله «جهاد اقتصادی» و «تولید ملی» تاکید شد.

و) پیشرو، مولد و فرصت‌ساز: پیشرفت اقتصادی برای ماندگاری، نیازمند خلق فرصت‌های جدید است. خلق فرصت‌های جدید براساس قدرت تولید و انتخاب عرصه مناسب فرصت‌ساز برای پیشرفت صورت می‌گیرد. افزایش قدرت تولید و انتخاب زنجیره‌های اقتصادی دارای مزیت باید به عنوان محور حرکت اقتصادی مورد توجه قرار گیرد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۵ تا ۱۲۷، ۱۳۱، ۱۳۸ و ۱۴۲)

ج) به همه سیاست‌گذاران، اهالی رسانه و مردم توصیه می‌کنند که همیشه و به‌ویژه وقتی پای مقایسه‌ای در میان است، همه متغیرهای اقتصادی را به قیمت‌های «ثابت» محاسبه و در تحلیل‌ها وارد کنند؛ چرا که استفاده از متغیرهای «اسمی» به‌جای متغیرهای «واقعی» بسیار غلط‌انداز است.

د)

GNP = Gross National Product (تولید ناخالص ملی)

GDP = Gross Domestic Product (تولید ناخالص داخلی)

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲، ۴۳ و ۴۸)

۱۲۳- گزینه «۴»

(فاطمه هياتی)

الف) در هر کسب و کاری نوآوری ضربدر خطرپذیری، میزان کارآفرینی را نشان می‌دهد.

ب) «سازمان تولید» جایگاه و نقش هر یک از عوامل تولید را تعیین می‌کند. ج) در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان سود ویژه (سود اقتصادی) خود را درج می‌کنند.

د) در پایان تولید، همه محصول و سود و زیان هر چه باشد به صاحب‌کار (یا صاحب‌کاران) می‌رسد.

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹)

۱۲۴- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

الف) دانش اقتصاد با دقت درباره انواع منافع و هزینه‌ها کمک می‌کند تا انسان‌ها، سازمان‌ها و کشورها در استفاده از منابع و امکاناتشان بهترین‌ها را انتخاب کنند. نتیجه این تلاش فکری، پدید آمدن «اندیشه اقتصادی» است. جامعه اسلامی برای «حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود» باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند. ب) به سیاست‌هایی که دولت برای کاهش نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی مانند اشتغال، تورم و رشد، اعمال می‌کند «سیاست‌های تثبیت اقتصادی» گفته می‌شود که «تقاضای کل» اقتصاد را در «کوتاه‌مدت» مدیریت و تنظیم می‌کنند.

ج) مجلس شورای اسلامی، علاوه بر تصویب بودجه باید بر اجرای آن نیز نظارت کند و ماده واحده رقم کل درآمدها و هزینه‌های یک سال را مشخص می‌کند.

د) اولین کاری که برای سرمایه‌گذاری در بورس باید انجام داد، «گرفتن شناسه معاملاتی با مراجعه به یکی از کارگزاری‌ها» است.

سهام ورقه قابل معامله‌ای است که نشان‌دهنده مالکیت دارنده آن در شرکت سهامی است و بر روی آن اطلاعاتی شامل میزان مشارکت، تعهدات و منافع صاحب سهم در هر شرکت سهامی درج شده است. صاحبان سهام به نسبت سهامی که خریده‌اند، مالک و در سود و زیان شرکت سهیم می‌شوند.

روی ورقه سهم موارد زیر درج می‌شود:

نام شرکت و شماره ثبت آن، مبلغ سرمایه ثبت شده و سرمایه پرداخت‌شده، تعیین نوع سهم، مبلغ اسمی سهم و مقدار پرداخت‌شده آن به حروف و عدد. (اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۴، ۱۱۸، ۱۲۳، ۱۲۵، ۱۳۴، ۱۳۵ و ۱۳۶)

۱۲۵- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

الف) قیمت یک کالا و میزان عرضه آن به وسیله تولیدکننده با هم رابطه مستقیم و قیمت یک کالا و مقدار خرید آن به وسیله مصرف‌کنندگان با هم رابطه معکوس دارند.

۱۲۷- گزینه «۲»

(مهری ضیایی)

الف) «درآمد صاحبان سرمایه» مربوط به قیمت خدمات سرمایه و «اجاره بها» یا وجوه مربوط به اجاره» متعلق به درآمد صاحبان املاک و مستغلات است.
ب) سرانه به معنای سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «تولید یا درآمد» آن جامعه است.

ج)

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{1}{5}(490 + 820) = 262 = \text{درآمد صاحبان سرمایه}$$

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{3}{4}(490 + 610) = 825 = \text{سود شرکتها و مؤسسهها}$$

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{1}{4} \times 490 = 245 = \text{دستمزدها}$$

درآمد صاحبان سرمایه + درآمد حقوق بگیران = درآمد ملی
سود شرکتها و مؤسسهها + درآمد صاحبان مشاغل آزاد +
دستمزدها + درآمد صاحبان املاک و مستغلات +
درآمد ملی =

$$\text{میلیارد ریال} = 490 + 262 + 610 + 825 + 820 + 245 = 3,252$$

د)

$$\text{هزار ریال} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت}} = \frac{3,252}{80} = 40.65 = \text{درآمد سرانه}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخصهای اقتصادی، صفحههای ۴۴ تا ۴۶)

۱۲۸- گزینه «۱»

(مهری ضیایی)

$12 \times$ هزینه استهلاک ماهانه = هزینه استهلاک سالانه
تومان $37,500,000 = 3,125,000 \times 12 =$ هزینه استهلاک سالانه
بهای کالای سرمایه‌ای
عمر مفید آن = هزینه استهلاک سالانه

$$\Rightarrow \text{بهای کالای سرمایه‌ای} = \frac{\text{عمر مفید کالای سرمایه‌ای}}{\text{هزینه استهلاک سالانه}} = \frac{150,000,000}{37,500,000} = 4 = \text{سال}$$

$$(20 \times \text{قیمت اولیه دستگاه}) + \text{قیمت اولیه دستگاه} = \text{قیمت جدید کالای سرمایه‌ای}$$

$$= 150,000,000 + (150,000,000 \times \frac{20}{100}) = \text{قیمت جدید کالای سرمایه‌ای}$$

$$= 150,000,000 + 30,000,000 = \text{قیمت جدید کالای سرمایه‌ای}$$

$$= 180,000,000 = \text{تومان} = 180 = \text{میلیون تومان}$$

$$\text{میلیون تومان} = \frac{180}{4} = 45 = \text{هزینه استهلاک سالانه با احتساب قیمت جدید}$$

$$\text{میلیون تومان} = 45 \times 3 = 135 = \text{هزینه استهلاک سه سال آخر}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخصهای اقتصادی، صفحههای ۴۳ و ۴۴)

۱۲۹- گزینه «۳»

(نسرین پعفری)

الف) یکی از دلایل کاهش قدرت خرید پول، حجم زیاد پول نسبت به تولید در یک جامعه است. هرچه حجم پول نسبت به تولید جامعه کم‌تر باشد، قدرت خرید آن بیش‌تر می‌شود و در صورت افزایش حجم پول، قدرت خرید آن کاهش می‌یابد.

ب) استفاده از آب رودخانه ← حیات

انجماد ماهی و پولک‌زنی ← صنعت

پ) در سازمان تولید مشارکتی همه عوامل تولید صاحب محصول هستند و همه با هم در فرایند تولید مشارکت می‌کنند. محصول یا ارزش محصول به‌طور مساوی و یا با نسبتی توافقی تقسیم می‌شود. برای مثال صاحبان زمین، بذر، تراکتور و نیروی کار همه یک واحد تعاونی کشت و صنعت راه‌اندازی می‌کنند و به تولید گندم می‌پردازند و عواید را نیز بین خود تقسیم می‌کنند.

در اقتصاد اسلامی صاحب سرمایه مالی یا به صورت قرض الحسنه در تولید مشارکت می‌کند و اجر الهی و اجتماعی می‌برد و یا به عنوان صاحب‌کار در سود و زیان شریک می‌شود.

ت) امکان گرفتن وام و اعتبار و پیدایش مؤسسه‌ای که اعتبار دارد و می‌تواند این اعتبار خود را به دیگری هم بدهد (وام)، در حجم و شکل فعالیت‌های اقتصادی تأثیر زیادی گذاشت.

ث) در مورد بیش‌تر جوامع می‌توان از درآمد سرانه به‌عنوان معیاری برای سنجش توسعه استفاده کرد به‌جز دو گروه از کشورها؛ ۱- گروهی از کشورهای در حال توسعه که با داشتن یک ماده گران‌بهای معدنی و صادرات مقادیر زیادی از آن، امکان دستیابی به درآمد سرانه بالا را دارند و ۲- گروهی از کشورهای در حال توسعه که با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های بلندمدت توانسته‌اند در وضعیت شاخص‌های توسعه خود بهبود نسبی ایجاد کنند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۳، ۲۷، ۲۸، ۵۹، ۶۳ و ۸۱)

۱۳۰- گزینه «۲»

(نسرین پعفری)

الف)

$$\text{قیمت هر واحد} \times \text{تعداد تولید} = \text{درآمد سالانه}$$

$$\text{تومان} = 300,000 = 150 \times 2000 = \text{درآمد سالانه}$$

$$\text{تومان} = 60,000 = 15,000 + 5,000 + 5,000 + 35,000 = \text{هزینه‌های مستقیم}$$

$$\text{تومان} = 240,000 = 60,000 - 300,000 = \text{سود حسابداری}$$

ب)

$$\text{هزینه غیرمستقیم} - \text{هزینه‌های مستقیم} - \text{درآمد سالانه} = \text{سود اقتصادی}$$

$$\text{تومان} = 220,000 = 20,000 - 60,000 - 300,000 = \text{سود اقتصادی}$$

پ)

$$(10,000 - \text{هزینه‌های قدیم}) - (30,000 + \text{درآمد قدیم}) = \text{سود جدید}$$

$$= 30,000 + 10,000 - \text{هزینه‌های قدیم} - \text{درآمد قدیم} = \text{سود جدید}$$

$$\Rightarrow 40,000 + \text{سود قدیم} = \text{سود جدید} \Rightarrow$$

در نتیجه اگر این تولیدکننده تلاش کند با صرفه‌جویی در مصرف انرژی و مواد اولیه، هزینه‌های مستقیم تولید خود را ۱۰,۰۰۰ تومان کاهش دهد و با تبلیغات و بازاریابی بیشتر، درآمدش را ۳۰,۰۰۰ تومان افزایش دهد، سود بنگاه ۴۰,۰۰۰ تومان افزایش می‌یابد.

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

۱۳۱- گزینه «۲»

(نسرین پعفری)

الف)

$$\frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{تولید ناخالص داخلی سرانه}$$

$$\Rightarrow \text{جمعیت کشور} \times \text{تولید ناخالص داخلی سرانه} = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$\Rightarrow \text{میلیون دلار} = 6,840 = 85 / 5 \times 80 = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

گزینه «۴»: صحیح است.

$$\begin{aligned} & \text{سطح قیمت قبلی} - \text{سطح قیمت جدید} = \frac{P_{91} - P_{90}}{P_{90}} \times 100 = \text{نرخ تورم} \\ & \Rightarrow \frac{P_{91} - 100}{100} \times 100 = 25 \Rightarrow P_{91} = 125 \\ & \Rightarrow \text{واحد پولی } 125 = P_{91} \\ & \text{نرخ تورم در سال } 92 = \frac{P_{92} - P_{91}}{P_{91}} \times 100 = 20 \Rightarrow \frac{P_{92} - 125}{125} \times 100 = 20 \\ & \Rightarrow P_{92} = 150 \\ & \Rightarrow \text{واحد پولی } 150 = P_{92} \end{aligned}$$

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۴۸، ۵۹ و ۶۰)

۱۳۴- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

(الف)

$$\begin{aligned} & \text{سهام دهک دهم} = \frac{\text{شاخص توزیع درآمد}}{\text{سهام دهک اول}} \\ & \Rightarrow \text{سهام دهک اول} \times \text{شاخص توزیع درآمد} = \text{سهام دهک دهم} \\ & \Rightarrow \text{درصد } 22 = 11 \times 2 = \text{سهام دهک دهم} \\ & \text{مجموع کل سهام دهک‌ها به جز سهام دهک هشتم} = 100 - \text{سهام دهک هشتم} \\ & \Rightarrow \text{سهام دهک هشتم} = 100 - (2 + 3 + 4 + 6 + 8 + 10 + 12 + 18 + 22) \\ & \Rightarrow \text{درصد } 15 = 100 - 85 = \text{سهام دهک هشتم} \\ & \text{ب) } 30 \text{ درصد جمعیت کم درآمد جامعه یعنی مجموع سهام دهک‌های اول، دوم و سوم، در نتیجه } 30 \text{ درصد جمعیت پایین جامعه، } 9 \text{ درصد از درآمد ملی را نصیب خود کرده است} \\ & \text{درصد } 9 = 2 + 3 + 4 = \text{سهام } 30 \text{ درصد پایین جامعه از درآمد ملی} \\ & \text{میلیارد دلار } 3/6 = 9 \times 40 = 360 \text{ سهم } 30 \text{ درصد پایین جامعه از درآمد ملی} \\ & \text{ج) در توزیع درآمد به روش شاخص دهک‌ها مردم کشور به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌شوند، در نتیجه اگر جمعیت کل کشور } 7 \text{ میلیون نفر باشد، خواهیم داشت:} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{هزار نفر } 700 = 7 \text{ میلیون نفر } 7/0 = 70 \text{ درصد } 70 = \text{جمعیت دهک ششم} \\ & \text{د) } 40 \text{ درصد از درآمد ملی این کشور به } 20 \text{ درصد پر درآمد جامعه تعلق دارد.} \\ & 15 \text{ درصد از درآمد ملی این کشور به } 40 \text{ درصد پایین جامعه تعلق دارد.} \\ & 23 \text{ درصد از درآمد ملی به } 50 \text{ درصد کم درآمد جامعه تعلق دارد.} \\ & 55 \text{ درصد از درآمد ملی به } 30 \text{ درصد بالای جامعه تعلق دارد.} \\ & \text{اطلاعات ذکر شده در مورد وضعیت توزیع درآمد کشور A در همه گزینه‌ها به جز گزینه «۱» صحیح است.} \end{aligned}$$

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۳۵- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

$$\begin{aligned} & \text{(مجموع اسکناس و مسکوکات و سپرده دیداری) پول} = \text{نقدینگی} \\ & \text{(مجموع سپرده غیردیداری و قرض الحسنه) شبه پول} + \text{پول} = \text{پول} \\ & \Rightarrow \text{واحد پولی } 4650 = \text{پول} = \text{شبه پول} - \text{نقدینگی} \\ & \text{سپرده دیداری + مسکوکات + اسکناس} = \text{پول} \\ & \Rightarrow 4650 = 3120 + \text{سپرده دیداری} \end{aligned}$$

ارزش تولید لازم برقی خلگی + ارزش تولید صنایع خودروسازی = تولید ناخالص داخلی
ارزش تولید مبلمان منزل و اداری تولید شده + ارزش تولید صنعت پوشاک + ارزش خدمات گردشگری
ارزش خدمات گردشگری = 6,840 = 2,200 + 2,280 + 1,500 + 600
میلیون دلار 160 = 6,840 - 6,840 = ارزش خدمات گردشگری
توجه: ردیف ۵ کالاهای واسطه‌ای است و در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شود.
ب) باید میزان صادرات هر کشور را بر میزان تولید ناخالص داخلی آن کشور تقسیم کرد.

$$A \text{ صادرات نسبی کشور} = \frac{1,368}{6,840} = \frac{1}{5} = 0.2$$

$$B \text{ صادرات نسبی کشور} = \frac{7,720}{15,440} = \frac{1}{2} = 0.5$$

کشور B درصد بیشتری از تولیدش را صادر می‌کند و موفق‌تر است.
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۶)

۱۳۲- گزینه «۴»

(نسرین جعفری)

الف) در سند چشم‌انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران، وضعیت اقتصادی در افق سال ۱۴۰۴ هشت توصیف و مشخص شده است؛ کشوری با جایگاه اول اقتصادی در سطح منطقه آسیای جنوب غربی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه، رسیدن به اشتغال کامل
ب) برنامه بلند مدت «سند چشم‌انداز» ۲۰ ساله است تا به هدف‌هایی در سال ۱۴۰۴ برسد. پس آغاز این برنامه، سال ۱۳۸۴ است:
 $1384 - 20 = 1404$
ج) لازم است شاخص‌های کمی کلان برنامه‌های توسعه و بودجه‌های سالانه مانند میزان سرمایه‌گذاری، درآمد سرانه، تولید ناخالص ملی، میزان اشتغال و تورم، کاهش فاصله درآمد میان دهک‌های بالا و پایین جامعه متناسب با این سند چشم‌انداز تنظیم و تعیین شود.

(اقتصاد، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۰)

۱۳۳- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است.

$$\text{سطح قیمت قبلی} - \text{سطح قیمت جدید} = \frac{P_{91} - P_{90}}{P_{90}} \times 100 = \text{نرخ تورم}$$

$$\begin{aligned} & \text{سطح قیمت‌های جدید} = X \\ & 10 = \frac{X - 200,000}{200,000} \times 100 \Rightarrow X = 220,000 \text{ ریال} \end{aligned}$$

گزینه «۲»: نادرست است.

گاهی افراد با شنیدن کاهش نرخ تورم به اشتباه انتظار دارند که سطح عمومی قیمت‌ها کاهش یافته و اجناس ارزان‌تر شده باشد، در حالی که کاهش تورم به معنای کاهش شتاب افزایش قیمت‌ها است و قیمت‌ها همچنان با شتابی کمتر از قبل، افزایش خواهد یافت.

گزینه «۳»: نادرست است.

اگر دولت با خلق پول، حقوق کارمندان را ۱۷٪ افزایش دهد و به میزان ۱۲٪ در جامعه تورم داشته باشیم، قدرت خرید واقعی کارکنان تنها ۵٪ افزایش خواهد یافت.

(رضا نوروزیگی)

۱۴۰- گزینه ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: جامی اثر «تحفة الاحرار» را به تقلید از مثنوی‌های نظامی سرود.
گزینه ۳: کتاب «تذکره دولتشاه» شرح حال بیش از صد شاعر ایرانی است.
گزینه ۴: در زمان بایسنقر میرزا، پسر شاهرخ، قرآن کریم و شاهنامه را به خطی خوش نگاشتند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(رضا نوروزیگی)

۱۴۱- گزینه ۳

سراینده این بیت «صائب تبریزی» می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۴، ۵۶، ۷۷ و ۱۰۰)

(عزیز الیاسی‌پور)

۱۴۲- گزینه ۴

عبارت‌های سایر گزینه‌ها که از تاریخ بیهقی و سفرنامه ناصر خسرو انتخاب شده‌اند، نثر سبک خراسانی هستند و کهنگی و سادگی زبان در آن‌ها وجود دارد. در گزینه ۴ که بخشی از کلیله و دمنه است، کلمات عربی به نسبت بیشتر است و همین ویژگی این عبارت را از سبک خراسانی (نثر دوره سامانی، غزنوی و سلجوقی) جدا می‌کند. دقت کنید که در نثر دوره غزنوی و سلجوقی هم کاربرد کلمات عربی به نسبت دوره قبل (سامانی) بیشتر می‌شود، ولی هنوز زبان نثر ساده و کهن است و ضمناً در نثر فنی، استفاده از کلمات عربی خیلی بیشتر است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۵، ۸۳ تا ۸۵)

(عزیز الیاسی‌پور)

۱۴۳- گزینه ۴

ابیات گزینه‌های ۱ و ۲ هر دو به ستایش خرد پرداخته‌اند که از مفاهیم مسلط در سبک خراسانی است. در بیت گزینه ۳ «ناصر خسرو عشق را تقبیح می‌کند و بدین‌صورت در لفافه به ستایش خرد می‌پردازد. معنای بیت این است که عشق محال و ناشدنی است و خاطر پرنور (روان خردمند) نمی‌تواند شامل امری محال باشد.

در بیت گزینه ۴ «شاعر برعکس دیگر ابیات، به ستایش عشق می‌پردازد و آن را در جایگاهی والاتر از عقل می‌گذارد. این دیدگاه در سبک عراقی رایج است. معنای بیت: هنگامی که دل معانی خردمندانه را نقل می‌کرد، عشق هر چه را مشکل بود برای او توضیح می‌داد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(رضا نوروزیگی)

۱۴۴- گزینه ۲

موارد «الف» و «ج» مربوط به ویژگی‌های سبکی شعر خراسانی است.
موارد «ب» و «د» مربوط به شعر سبک عراقی، و مورد «ه» مربوط به نثر سبک عراقی می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۸۴ و ۸۵)

(علیرضا جعفری)

۱۴۵- گزینه ۱

غنیچه خندید: تشخیص / ایهام: -

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: تشخیص: صفت قاتل برای چشم / ایهام: خون‌ریز: (۱) خون‌ریزنده (با توجه به خونین بودن اشک) (۲) قاتل
گزینه ۳: دست آه: تشخیص / ایهام: هوا گرفتم: (۱) پرواز کردم، اوج گرفتم (۲) دل به هوس دادم

گزینه ۴: جان ... می‌گفت: تشخیص / ایهام: عمر گرامی ... می‌گذرد: (۱) زندگی ارزشمند سپری می‌شود (۲) معشوق عزیز عبور می‌کند

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

واحد پولی $1520 = 3120 - 4680 =$ سپرده دیداری $\Rightarrow$

میزان سپرده مدت‌دار $= \frac{20}{100} \times$ میزان سپرده پس‌انداز

واحد پولی $170 = \frac{20}{100} \times 850 =$ میزان سپرده پس‌انداز

سپرده مدت‌دار + سپرده پس‌انداز = سپرده غیردیداری

واحد پولی $1020 = 850 + 170 =$ سپرده غیردیداری $\Rightarrow$

سپرده غیردیداری + سپرده قرض‌الحسنه = شبه پول

واحد پولی $4140 = 3120 + 1020 =$ شبه پول $\Rightarrow$

(مجموع اسکناس و مسکوکات و سپرده دیداری) پول = نقدینگی

(مجموع سپرده غیردیداری و قرض‌الحسنه) شبه پول +

واحد پولی $8790 = 4680 + 4140 =$ نقدینگی

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵)

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

(رضا نوروزیگی)

۱۳۶- گزینه ۴

از شناخته‌شده‌ترین نویسندگان دوره مقاومت می‌توان به امین فقیری با رمان «دهکده پرملال» اشاره کرد.

اولین نمایشنامه در دوره معاصر به قلم حسن مقدم در تاریخ ۱۳۰۱ به نام «جعفرخان از فرنگ برگشته» نگاشته شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۷۳)

(مجتبی فراهی)

۱۳۷- گزینه ۱

تشریح موارد نادرست:

«الف»: اوج سخن پروین در قطعات اوست که در آن‌ها به شیوه انوری و سنایی توجه دارد.

«د»: بیت مذکور ابتدای یکی از غزل‌های شهریار است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲)

(مجتبی فراهی)

۱۳۸- گزینه ۴

هدف از تشکیل انجمن ادبی خاقان رهایی‌بخشیدن شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود.

مشتاق اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند با همراهی چند تن دیگر از ادیبان، انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کردند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۲)

(کمال رسولیان)

۱۳۹- گزینه ۳

شمس و طغرا: اثر محمدباقر میرزا خسروی

جامع عباسی: اثر شیخ بهایی

ترجمه تفسیر طبری به دست جمعی از دانشمندان آن زمان نوشته شده است. اصل تفسیر که به زبان عربی است، اثر محمد بن جریر طبری است.

گوشواره عرش: اثر علی موسوی گرماردی

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۴۶- گزینه ۲»

(علیرضا بهفری)

واژه «صنم» به جای معشوق به کار رفته است: استعاره مصرّحه (حذف مشبه) شرم کردن خورشید و قمر / چهره خورشید و قمر: استعاره مکنیه (حذف مشبه به)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: خون در دل خورشید کردن: استعاره مکنیه / استعاره مصرّحه نداریم. (ماه در مصراع اول مشبه به است: همین، ماهی است.)
گزینه ۳: غنچه به جای لب: استعاره مصرّحه / استعاره مکنیه نداریم.
گزینه ۴: تن لاله و دل نافه: استعاره مکنیه / استعاره مصرّحه نداریم.
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۴۷- گزینه ۲»

(پوریا حسین‌پور)

«ت»: «انگشت‌گزیدن» در مصراع اول کنایه از پشیمانی و حسرت خوردن است. «انگشت‌زنان» هم که در مصراع دوم آمده کنایه از فرط خوشحالی است. مردم در شادی انگشت بر انگشت می‌زدند، مانند دست زدن امروزی در مجالس شادی. «ب»: میان دو واژه «خفته» و «سفته» جناس وجود دارد. «پ»: واژه «آبان» مجاز از «پاییز» است. شاعر جزء را گفته و کل را اراده کرده است. (آبان جزئی از پاییز است.) «الف»: برای واژه «حد» معانی «اندازه» و «کیفر و مجازات شرعی» ذکر شده است. در بیت «الف» معنی قابل قبول «اندازه» است، اما در معنی «کیفر و مجازات شرعی» با واژه‌های «حکم» و «جفا» تناسب ایجاد می‌کند پس بیت ایهام تناسب دارد. «ث»: در مصراع دوم تشبیه دیده می‌شود. در مصراع دوم شاعر «قامت» را به «حلقه» تشبیه کرده است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۴۸- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

الف) تلمیح: اشاره غیرمستقیم به ماجرای خضر نبی و آب بقا / فاقد حس آمیزی (بو در مصراع اول به معنای آرزوست).
ب) متناقض‌نما: آن که پیدا شد، پیدا نشد / «نه آشیان»: استعاره از دنیا
ج) ترکیبی تحت عنوان «شام روی» در این بیت مشهود نیست. خوانش صحیح مصراع نخست این بیت در گرو مکتبی است که پس از واژه «شام» صورت می‌گیرد. / تضاد: شام و بامداد
د) ایهام تناسب: کاربرد واژه «راست» در معنای درست و مطابق واقع، درحالی که معنای انحرافی آن (بلند و کشیده) با سرو متناسب است. / «گل»: مجاز از بهار

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۴۹- گزینه ۳»

(مهتابی فراهی)

استعاره: «آن گل» استعاره از معشوق / جناس: «بید» و «باد» دارای جناس ناهمسان / اسلوب معادله: بیت دارای اسلوب معادله است، هر مصراع مفهومی مستقل دارد و جابه‌جایی مصراع‌ها امکان‌پذیر و مصراع دوم مصداق و نمونه مصراع اول است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بیت فاقد اسلوب معادله / استعاره: «تیر» استعاره از مژه و نگاه یار / جناس: «کمین» و «کمان» جناس ناهمسان
گزینه ۲: بیت فاقد جناس و اسلوب معادله / استعاره: «پای شمع» اضافه استعاری و تشخیص

گزینه ۴: بیت فاقد جناس است / استعاره: «دامن ابر» اضافه استعاری / اسلوب معادله: بیت دارای اسلوب معادله است، هر مصراع مفهومی مستقل دارد و جابه‌جایی مصراع‌ها امکان‌پذیر و مصراع دوم مصداق و نمونه مصراع اول است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۵۰- گزینه ۲»

(سیرعلیرضا احمدی)

بیت فاقد تشخیص است. / «تیر» استعاره از نگاه و «کمان» استعاره از ابرو است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «پارادوکس: بیچاره بودن چاره‌سازان / اسلوب معادله: مصراع دوم مصداق از مصراع اول است.

گزینه ۳: تشبیه: موی میان (کمر در باریکی به مو تشبیه شده است.) / واژه «راست» به معنای «کشیده و بلند» آمده است و معنای ثانویه آن «درست و مطابق حقیقت» با دروغ تناسب دارد.

گزینه ۴: لفونشر مشوش: لف‌ها: کفر و ایمان، نشرها: سبحة (تسبیح) و زُتار (کمربندی که نشانه غیرمسلمان بودن افراد بود) / تضاد: «کفر و ایمان» و «سبحة و زُتار»

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۵۱- گزینه ۳»

(علیرضا بهفری)

به یک پا ایستادن: کنایه / از جا جستن و ایستادن سرو: تشخیص و استعاره / شاعر دلیل وضعیت قائم سرو را به مژده آمدن یار نسبت داده است: حسن تعلیل / پا و جا: جناس ناهمسان
بیت فاقد آرایه‌های مجاز، ایهام، تضاد، اسلوب معادله و اشتقاق است. (برتری قامت یار نسبت به سرو، به طور ضمنی در بیت دیده می‌شود هرچند محکم نیست!)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۵۲- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

حروف مشترک قافیه = حروف اصلی + حروف الحاقی؛ (پس هنگامی که قافیه حروف الحاقی نداشته باشد، حروف مشترک و حروف اصلی برابر و مطابق همدیگر خواهند بود. مانند قافیه بیت گزینه ۳ که حروف «رَد» هم حروف مشترک‌اند و هم حروف اصلی قافیه.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: حروف مشترک: ق ت / حروف الحاقی: ت / حروف اصلی: ق
گزینه ۲: حروف مشترک: ازی / حروف الحاقی: ی / حروف اصلی: از
گزینه ۴: حروف مشترک: رده / حروف الحاقی: (ب) ه / حروف اصلی: ر د
توجه: مصوت بلند «ای» و های بیان حرکت (ه آخر کلمه)، همواره در حکم حروف الحاقی‌اند. (مانند قافیه ابیات گزینه‌های ۲ و ۴)

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۱۸ تا ۱۹)

۱۵۳- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا احمدی)

هم‌قافیه شدن همه گروه کلمات مذکور در گزینه ۱، بلامانع است و حروف اصلی آن‌ها به ترتیب، «یر»، «م و م» و «ان» است.
توجه شود که کلمات «خادمی و آدمی» با وجود تفاوت در مصوت کوتاه (ی و ا)، به دلیل داشتن حروف الحاقی هم‌قافیه می‌شوند؛ هم‌چنین کلمات «ایران و جانان» نیز به دلیل اشتراک در حروفی که در یکی از کلمات، الحاقی و در دیگری غیرالحاقی است، هم‌قافیه می‌شوند. («ان» در کلمه جانان پسوند نسبت است و در واژه ایران الحاقی نیست).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «هندسه و فلسفه» نمی‌توانند قافیه شوند؛ چرا که «های بیان حرکت» همواره در حکم حروف الحاقی است و با حذف آن «هندس» و «فلسف» می‌مانند که علی‌القاعده هم‌قافیه نمی‌شوند. سایر گروه‌های این گزینه هم‌قافیه‌اند.

(پوریا حسین پور)

۱۵۷- گزینه «۴»
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در رکن پایانی به جای «فعلن»، «فعّلن» آمده است.

هر	چ	دا	ری	ا	گر	ب	عش	ق	د	هی
-	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-
-	U	-	-	U	-	U	-	-	-	*
کا	ف	رم	گر	ج	وی	ز	یان	بی	نی	*

گزینه «۲»: واژه «خویش» در انتهای مصراع اول هجای کشیده است، اما طبق اختیار وزنی باید یک هجای بلند به حساب آید. در رکن پایانی مصراع دوم به جای «فعلن»، «فعّلن» آمده و در رکن اول مصراع به جای «فعلاتن»، «فاعلاتن» ذکر شده است.

هـ	م	در	خُر	د	را	ی	قی	م	ت	خیش
U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-
-	U	-	-	U	-	U	-	-	-	*
از	ت	خا	هـ	د	من	ت	را	خا	هم	*

گزینه «۳»: در ابتدای مصراع اول، فاعلاتن به جای فعلاتن استفاده شده است. در رکن آخر مصراع دوم ابدال اتفاق افتاده و بلند بودن هجای پایان هر دو مصراع در حالی که ذاتاً کشیده هستند، هم دیگر اختیار وزنی این بیت است.

هر	ک	با	شا	هـ	د	گل	رو
-	U	-	-	U	U	-	-
U	U	-	-	U	U	U	-
نـ	تـ	وا	ند	ز	سـ	ر	را

ی	ب	خل	وت	ب	ن	شت
U	U	-	-	U	U	-
U	U	-	-	-	-	-
ه	مـ	لا	مت	بر	خاست	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۱)

گزینه «۳»: «بهاران» و «گیلان» قابلیت هم‌قافیه شدن را دارند، چرا که «ان» در بهاران پسوند زمان است و در گیلان پسوند مکان؛ هم‌چنین هم‌قافیه شدن «دست و بست» نیز درست است. اما با توجه به الحاقی تلقی شدن مصوت بلند «ای» در پایان واژه‌های قافیه، «معن» و «دعو» قافیه‌درستی به‌شمار نمی‌روند.

گزینه «۴»: یکسان بودن نوع پسوندها در کلمات قافیه‌مردود است، بر همین مبنا «سازش و بارش» قافیه‌درستی نمی‌سازند. پسوند «ش» در هر دو ملحق به بن مضارع است و اسم مصدر می‌سازد (ولی هم‌قافیه شدن سایر کلمات در این گزینه، صحیح است).

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۱)

۱۵۴- گزینه «۴»

(هومن نمازی)

گزینه «۴»، نه هجای کوتاه دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یازده هجای کوتاه دارد.

گزینه «۲»: دوازده هجای کوتاه دارد.

گزینه «۳»: سیزده هجای کوتاه دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۴۸)

۱۵۵- گزینه «۲»

(پوریا حسین پور)

وزن بیت صورت سؤال و گزینه «۲» عبارت است از «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن» که به شکل «مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن» نیز تقسیم‌بندی هجایی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن» (مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن)

گزینه «۳»: «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن»

گزینه «۴»: «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن»

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۶- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

وزن هر چهار بیت «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است.

بیت «الف»: شاعر چهار بار از اختیار قلب بهره برده است و بنابر این اختیار وزنی، وزن هر چهار نیم‌مصراع این بیت «مفاعلن فاعلن» شده است. ضمناً بیت فاقد ابدال است.

بیت «ب»: رکن «مفتعلن» در ابتدای بیت، به «مفعولن» تبدیل شده است و ابدال دارد. ضمناً بیت فاقد قلب است.

بیت «ج»: شاعر چهار بار از اختیار ابدال بهره برده است و بنابر این اختیار وزنی، وزن هر چهار نیم‌مصراع این بیت «مفعولن فاعلن» شده است. ضمناً، بیت فاقد قلب است.

بیت «د»: شاعر دو بار از اختیار قلب بهره برده است و بنابر این اختیار وزنی، وزن مصراع این بیت «مفاعلن فاعلن مفاعلن فاعلن» شده است. ضمناً، بیت فاقد ابدال است و در هجای هشتم مصراع دوم مصوت کوتاه در واژه «تو» بلند تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۸- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا احمدی)

وزن سروده صورت سؤال از تکرار رکن «فاعلاتن» تشکیل شده است و در بند چهارم آن، سه بار در هجاهای اول، سوم و هشتم از اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه استفاده شده است. (و همه دنیا خراب و خرد از باد است) ولی شاعر در بند نخست تنها دو بار در هجای چهارم و هشتم (در خیال روزهای روشنم کز دست رفتندم) از این اختیار شاعری بهره برده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۹- گزینه «۳»

(مجتبی فراهی)

وزن این بیت «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» بوده و در بحر «رمل مسدس محذوف» سروده شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رجز مثنی سالم (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)

گزینه «۲»: رمل مثنی محذوف (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

گزینه «۴»: هزج مسدس محذوف (مفاعیلن مفاعیلن فعولن)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

علوم اجتماعی

۱۶۶- گزینه ۴

(علیرضا هیدری)

بررسی عبارت نادرست:

بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند که به صورت فرصت‌ها و محدودیت‌ها، پیش روی ما قرار می‌گیرند و اگر وجود نداشته باشند، نمی‌توانیم با هم زندگی کنیم.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۴)

۱۶۷- گزینه ۲

(علیرضا هیدری)

هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود. بنابراین گزینه ۳ حذف می‌شود.

عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها تکوینی است؛ یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند. بنابراین گزینه‌های «۱» و «۳» حذف می‌شوند.

اعضای جهان اجتماعی، تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و نقشی را به عهده می‌گیرند و متناسب با نقش خود، از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند که خود و دیگران از این عضویت و حقوق و تکالیف آن آگاهی دارند. بنابراین گزینه ۴ حذف می‌شود.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۸ و ۲۰)

۱۶۸- گزینه ۲

(فاطمه صفری)

الف) حقوق شهروندی: ذهنی و کلان

فکر کردن به اتفاقات روز گذشته: ذهنی و خرد

رعایت حق تقدم: عینی و کلان

ب) زلزله یا خشکسالی با اینکه پدیده‌های طبیعی‌اند، تأثیرات تعیین‌کننده‌ای در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها دارند. انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند. این موضوع، اشاره به تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی دارد.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۲، ۲۷ و ۲۸)

۱۶۹- گزینه ۱

(علیرضا هیدری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: عبارت اول صحیح است. - هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

گزینه ۲: جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد. - عبارت دوم صحیح است.

گزینه ۳: فرد برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد و به‌تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که برعهده دارد، آشنا می‌شود. - هرگاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد پذیرفته و به رسمیت شناخته شود، هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدید می‌آید.

گزینه ۴: هر دو عبارت صحیح است.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶ و ۹۰)

۱۶۰- گزینه ۲

(سیدعلیرضا احمدی)

گزاره (الف): وزن رباعی طبق معمول «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» است. گزاره (ب): قافیۀ رباعی «تنها، سودا و زیبا» براساس قاعده ۱ است، ولی حرف یا حروف الحاقی ندارد که بر مبنای تبصره «۱» باشد.

گزاره (ج): رباعی فاقد حذف همزه و دارای اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه در پایان هر دو بیت است. کسرۀ اضافه در عبارت‌های «میان سودا» و «حریف زیبا»

گزاره (د): همه مصراع‌ها دارای ابدال اند به‌جز مصراع سوم. در هجای ماقبل پایانی هر سه مصراع (مفاعیل فعل) اختیار ابدال صورت گرفته است. دو رکن پایانی به شکل (مفاعیلن فع) آمده است. علاوه بر این، در ابتدای مصراع چهارم، تبدیل دو هجای کوتاه سوم و چهارم به یک هجای بلند دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۶۱- گزینه ۲

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: کار را به خدا واگذار کردن و توکل داشتن به حق

مفهوم بیت گزینه ۲: توصیه به سعی و تلاش برای به‌دست آوردن رزق و روزی

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۸۷)

۱۶۲- گزینه ۴

(مسن اصغری)

بیت صورت سؤال بیانگر این مفهوم است که عاشق در راه عشق زیان نمی‌کند. این مفهوم در بیت گزینه ۴ مشهود است.

اما ابیات سایر گزینه‌ها بیانگر این هستند که عشق همراه با زیان است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۹۳)

۱۶۳- گزینه ۳

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک شعر صورت سؤال و ابیات مرتبط: همه موجودات در تسبیح خداوند هستند و ذکر حق را می‌گویند.

مفهوم بیت گزینه ۳: بهتر است ایام کوتاه عمر صرف عبادت خداوند شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۳۶)

۱۶۴- گزینه ۲

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و بیت گزینه ۲: لزوم ارادت و معرفت برای سالک راه

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: ناممکن بودن رهایی از عشق یار

گزینه ۳: کمال‌بخشی عشق

گزینه ۴: ترجیح جذبه و کشش معشوق بر تلاش عاشق در راه عشق

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۳۰)

۱۶۵- گزینه ۴

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک رباعیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: پرسش از معمای هستی و مرگ و انتقاد از مرگ

مفهوم رباعی گزینه ۴: دعوت به خوش‌باشی و اغتنام فرصت

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۳۳)

۱۷۰- گزینه ۱»

(فاطمه صفری)

پدیده‌های اجتماعی، اجزای جهان اجتماعی هستند. بعضی ویژگی‌ها هستند که در به دست آوردن آن‌ها نقشی نداریم، اما می‌توانیم با تلاش و کوشش خود، آن‌ها را تغییر دهیم، مانند منزلتی که از طریق خانواده‌مان به دست می‌آوریم و با کنش‌هایمان آن را تغییر می‌دهیم. نقش و عضویت اجتماعی، مجرای ارتباط ما با جهان اجتماعی است. عقاید و ارزش‌ها، عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۷، ۲۹، ۳۰، ۶۴ و ۶۷)

۱۷۱- گزینه ۲»

(ارغوان عبدالملکی)

- جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپاییان با مسلمانان و بالاخره فتح قسطنطنیه، زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد. فرو ریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند. - وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد. - با رشد تجارت، کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا، زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب-رعیتی فراهم آمد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۳، ۴۷ و ۴۸)

۱۷۲- گزینه ۴»

(علیرضا هیری)

عبارت اول با بخش «به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری» مرتبط است. بنابراین به جز گزینه «۲»، بقیه عبارت‌ها به نوعی مرتبط هستند. عبارت دوم در مورد استعمار در کشورهایی است که در برابر استعمار مستقیم و نظامی مقاومت می‌کردند. بنابراین به جز گزینه «۳» بقیه عبارت‌ها مرتبط هستند. عبارت سوم با بخش «پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت» مرتبط است. بنابراین گزینه‌های «۲» و «۳» بی‌ربط هستند.

عبارت چهارم در توضیح نظام نوین جهانی است که با گزینه‌های «۱» و «۲» ارتباطی ندارد: در سده‌های هفدهم تا بیستم، اقتصاد گسترده‌ای شکل گرفت که تقسیم کارش از مرزهای سیاسی و فرهنگی موجود فراتر رفت و نظامی در سطح جهان با عنوان «نظام نوین جهانی» پدید آورد که جوامع غربی را به صورت مرکز و سایر جوامع را به صورت پیرامون درآورد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

۱۷۳- گزینه ۳»

(علیرضا هیری)

حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گسترده است و نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است. قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد، تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی و از جمله در جامعه ایران رواج پیدا کند. ارزش جهان‌شمول عدالت می‌تواند از تفرقه میان جوامع و تباہ شدن امکانات بشر جلوگیری کند.

فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۸)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۷۴- گزینه ۳»

(آریتا پیرقی)

رونق بخشیدن به اقتصاد کشورهای صنعتی ← تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین بلوک شرق و بلوک غرب و جنگ گرم بین مناطق پیرامونی ادامه یافت.

تسهیل انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز ← سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۹)

۱۷۵- گزینه ۳»

(فاطمه صفری)

چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آید، نه از نوع چالش‌هایی که بین فرهنگ‌های مختلف، شکل می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۷۶- گزینه ۴»

(فاطمه صفری)

بیدارگران نخستین، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند. آن‌ها خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند. برخی از آنان، دوری مسلمانان از عمل به اسلام را عامل ضعف جوامع اسلامی می‌دانستند و گمان می‌کردند دلیل قدرتمندی جوامع غربی این است که عملکرد آن‌ها اغلب همان است که مورد توجه اسلام نیز است.

تدوین رساله‌های جهادیه، نمونه تاریخی از مقاومت منفی است.

امام خمینی، انقلاب را هنگامی آغاز کرد که رهبران دینی از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشته بودند. شاه تحت حمایت دولت‌های غربی بود و مأموریت حفظ امنیت منطقه را به عهده داشت. روشنفکران چپ نیز از صحنه رقابت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان فزاینده، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۸)

۱۷۷- گزینه ۱»

(آریتا پیرقی)

عبارت اول درست است، نمودار مربوط به دیدگاه متفکران مسلمان است. عبارت دوم نادرست است، رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت ← مربوط به فواید علوم طبیعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۸ و ۱۵)

۱۷۸- گزینه ۴»

(آریتا پیرقی)

به معنای تأیید کنشگران نیست ← همراهی همدلانه پیامد ارادی ورزش کردن وابسته به اراده دیگری ← مورد تحسین قرارگرفتن توسط دیگران

تأکید افراطی بر نظم و ساختارهای اجتماعی ← رکود اراده‌ها

عدم وجود آگاهی نسبت به کلمات و معانی ← بازماندن از گفتار

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۹)

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴ و ۸)

۱۷۹- گزینه ۳»

(آریتا پیرقی)

شناسایی جامعه صرفاً با دانش ابزاری ← تصور جامعه همچون واقعیتی بیرونی

برجسته‌سازی شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان ← موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی

ساماندهی ارتباط انسان‌ها با یکدیگر ← فایده قواعد اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۳، ۲۶ و ۲۷)

۱۸۰- گزینه «۲»

(آزیتا بیدری)

بازشدن جعبه پاندورا ← پیدایش سیاست هویت
جدایی نژادی و زبانی حفظ و تشدید می‌گردد ← مدل تکثرگرا
برای جهان اسلام نگران‌کننده نبود که بزرگترین دانشمندان آن ایرانی باشند
← الگوی تعارف
جامعه‌شناسی انتقادی ← می‌خواهد از درون علم داوری کند و ظرفیت
افشاگری را برای علوم اجتماعی نگه دارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۹)

۱۸۱- گزینه «۳»

(آزیتا بیدری)

جهاد سازندگی ← نهاد اجتماعی
عرب زبان ← تفاوت اسمی
مهمان‌نوازی ← کنش اجتماعی
خون‌گرمی ← ویژگی اخلاقی ← متغیر، فردی، اکتسابی
آداب و رسوم ← مصادیق فرهنگ
معنا ← ذهنی

(جامعه‌شناسی (۱)، (۲) و (۳)، ترکیبی)

۱۸۲- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

در نیمه اول قرن بیستم، با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از
داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد.
برای پی بردن به هدف کنش، باید به ذهن کنشگر راه یابیم و برای فهمیدن
دلالت‌های کنش، باید به زمینه فرهنگی‌ای که کنشگر در آن عمل می‌کند،
مراجعه کنیم.

از منظر ماکس وبر، انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های
اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارد. او معتقد بود کنش اجتماعی،
معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از
طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید. اما از آنجا که وبر
هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست، معتقد بود آنچه
جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند، باید با روش تجربی اثبات شود
و گرنه ارزش علمی ندارد. از این رو تفهم را روش مستقلى برای علوم انسانی
نمی‌دانست بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش
تجربی بود، می‌انگاشت. به همین دلیل، وبر جامعه‌شناسی خود را تفهیمی-
تبیینی معرفی می‌کرد. از نظر او جامعه‌شناس، فقط می‌تواند آرمان‌ها و
ارزش‌های اجتماعی را توصیف کند؛ اما نمی‌تواند درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها
که پدیده‌های نامحسوس و غیرتجربی‌اند، داوری علمی کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های پهلانی، صفحه ۹۹)

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۸ و ۵۰)

۱۸۳- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

امور سیاسی، همواره مورد تأیید یا رد، انتخاب یا طرد، ستایش یا نکوهش
انسان‌ها قرار می‌گیرند؛ یعنی امور سیاسی، اموری خنثی نیستند. به علاوه
این امور از انسان‌ها اطاعت، وفاداری و تصمیم می‌خواهند، بنابراین لازم است
که آن‌ها را براساس ملاک‌هایی ارزیابی کنیم.
استبداد قومی به دلیل این‌که پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام
نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد و
می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.
جامعه‌شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های
انسانی از جمله ارزش‌های سیاسی را قابل مطالعه علمی نمی‌داند؛ از این رو
با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت، آن را به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد
معنا مطالعه می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ پهلانی، صفحه ۳۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۵)

۱۸۴- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

رویکرد دوم (مدل کمونیستی)، مخالف قشربندی اجتماعی هستند که
معتقداند مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در
نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است. بنابراین برای ایجاد برابری، باید مالکیت
خصوصی را از میان برداشت. اما آن‌ها این موضوع را نادیده گرفتند که با
حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود؛ زیرا این امر سبب
می‌شود تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح - غلط (عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند).

گزینه «۲»: صحیح - غلط (در این رویکرد، نقطه پایان رقابت، عادلانه
نیست).

گزینه «۴»: غلط (مربوط به رویکرد سوم، عدالت اجتماعی است). - غلط
(مربوط به رویکرد اول مدل لیبرالی است).

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۲ و ۷۴)

۱۸۵- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

روش ابن‌خلدون در علوم اجتماعی، مشابه روشی است که چهارصد سال بعد،
کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت. او با استفاده از تجربه تاریخی
جوامع پیرامون خود از عصبیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد
می‌کند. رویکرد ابن‌خلدون، انتقادی نیست و جامعه‌شناسی او در مقایسه با
جامعه‌شناسی فارابی، محافظه‌کارانه است.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۰)

زبان عربی (اختصاصی)

۱۸۶- گزینه «۱»

(منیره فسروی)

«ربّ»: پروردگارا، پروردگار من / «أعوذُ»: پناه می‌برم (رد گزینه ۴) / «أَنْ
أَسْأَلُكَ»: که از تو بخواهم (رد گزینه ۳) / «ما لیس لی به علمٌ»: چیزی که
بدان دانشی ندارم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / در گزینه «۲»، کلمه «فقط» اضافی
است.

(ترجمه)

۱۸۷- گزینه «۲»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«قد يستغرق وقتاً»: (قد + فعل مضارع: گاهی، شاید) گاهی زمان می‌برد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أطول من اللازم»: طولانی‌تر از حد لازم (رد گزینه ۱) / «لأنّ»: زیرا، چون / «بعض أبار النفط»: بعضی از چاه‌های نفت (رد گزینه ۴) / «یصل»: می‌رسد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «عمقها»: عمقشان (رد گزینه ۱) / «مئات الأمّات»: صدها متر (رد گزینه ۳) / «تحت سطح الأرض»: زیر سطح زمین (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۱۸۸- گزینه «۳»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«هناك علماء»: دانشمندانی هستند، دانشمندانی وجود دارند (رد گزینه ۲) / «یُشعلون»: برمی‌افروزند / «ناراً للهداية»: آتشی برای هدایت (رد گزینه ۴) / «من»: هرکس، هرکه (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «أراد»: بخواهد، خواست / «أن یجد»: بیابد / «طریقه»: راهش (رد گزینه ۱) / «بسهولة»: به سادگی (رد گزینه ۱) / «فلیستعن»: «لِ» امر، به معنی «باید» باید کمک بگیرد (رد گزینه ۴) / «بها»: از آن (رد گزینه ۲) / «استعانة»: (مفعول مطلق تأکید) قطعاً، حتماً (رد گزینه ۲) / در گزینه ۱، کلمه «بتواند» اضافی است.

(ترجمه)

۱۸۹- گزینه «۴»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«ما أجمل»: (وزن «ما أفعل» برای بیان تعجب می‌آید و به‌صورت «چه ... است، چقدر ... است» ترجمه می‌شود) چه زیباست، چقدر زیباست (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أن یملاً»: پُر کند (رد گزینه ۳) / «المرء»: انسان / «دقائق الحیاة و ثوانیها»: دقیقه‌ها و ثانیه‌های زندگی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لأنّ»: زیرا (رد گزینه ۱) / «غایة عظیمة»: هدف بزرگی / «قد خُلِق»: (فعل ماضی مجهول) آفریده شده است (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۱۹۰- گزینه «۱»

(ولی برپی - ابهر)

«التسلّل الذی»: آفسایدی که (رد گزینه ۴) / «یستبّ»: باعث می‌شود (رد گزینه ۲) / «ألا یقبل»: (ألا = أن + لا) نیزدرد (رد گزینه ۳) / «الحکم»: (معرفه) داور (رد گزینه ۲) / «هدفاً»: (نکره) گلی، یک گل (رد گزینه ۲) / «قد یثیر»: (قد + فعل مضارع) گاهی بر می‌انگیزد (رد گزینه ۲) / «غضب المتفرّجین»: خشم تماشاچیان (رد گزینه ۴) / «فی الملعب»: در ورزشگاه / «إثارة شديدة»: (مفعول مطلق نوعی + صفت) به شدّت، شدیداً (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۱۹۱- گزینه «۲»

(سیر مفعولی مرتضوی)

در گزینه «۲»، ترکیب وصفی - اضافی «أعمال الإنسان المُخرّبة» نادرست ترجمه شده است، همچنین «که» در ترجمه نادرست است؛ ترجمه صحیح عبارت: «ولی کارهای مخرب انسان آن را تهدید می‌کنند!»

(ترجمه)

۱۹۲- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

(سیر مفعولی مرتضوی)

گزینه «۱»: «مقتدراً» حال است که به اشتباه به‌صورت صفت ترجمه شده است؛ ترجمه صحیح عبارت: قوی‌ترین مردم کسی است که دشمن خود را مقتدرانه ببخشد!
گزینه «۲»: «و أنتم الأعلون» جمله حالیه است که نادرست ترجمه شده است؛ ترجمه صحیح عبارت: و سستی نکنید و غمگین نشوید در حالی که شما برتر هستید!
گزینه «۳»: عبارت به‌صورت مثبت و همراه با لفظ «تنها» ترجمه شده است، در حالی که در عبارت عربی، «إلّا» و معنای حصر نداریم؛ ترجمه صحیح عبارت: پروردگارا چیزی را بر ما تکلیف نکن که هیچ توانی بدان نداریم!

(ترجمه)

۱۹۳- گزینه «۲»

(ولی برپی - ابهر)

«این مرد»: هذا الرجل (رد گزینه ۱) / «گردشگران بسیاری»: (موصوف و صفت نکره) سائحین کثیرین (رد گزینه ۳) / «از غرق شدن»: من الغرق / «نجات داده است»: (قد + فعل ماضی: ماضی نقلی فارسی) قد أنقذ (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۱۹۴- گزینه «۴»

(سیر مفعولی مرتضوی)

عبارات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ همگی دلالت بر ارزش سکوت در برابر کلام دارند، اما بیت ارائه شده در گزینه «۴»، چنین مفهومی را نمی‌رساند. به ترجمه عبارات دقت نمایید:
گزینه «۱»: هرگاه دیگران به خوبی سخنان افتخار کردند، به خوبی سکوت افتخار کن!
گزینه «۲»: پشیمانی از سکوت، بهتر از پشیمانی از کلام است!
گزینه «۳»: اگر سخن از جنس نقره باشد، سکوت از جنس طلاست!
گزینه «۴»: در سکوت و آرامش، هزار سخن و حکایت هست!

(مفعول)

۱۹۵- گزینه «۱»

(نویز امساک)

در گزینه «۱»، «معرفة» نادرست است. «أعلم» جزء هیچ کدام از انواع اسم معرفه نیست و نکره محسوب می‌شود.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۱۹۶- گزینه «۳»

(سیر مفعولی مرتضوی)

در گزینه «۳»، «جمع سالم للمؤنث» نادرست است. «الأموّات» جمع مکتسر «المیت» است.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۱۹۷- گزینه «۱»

(سیر مفعولی مرتضوی)

در گزینه «۱»، «خبر للجملة الاسمیة و مرفوع» نادرست است. «أكبر» بعد از حرف جر «من» آمده و مجرور به حرف جر است. دقت کنید جار و مجرور «من أكبر»، خبر است.

تکته مهم درس:

در گزینه «۴»، منظور از «هو یدلّ علی ما یقوم بالعمل» همان «اسم فاعل» است.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۱۹۸- گزینه ۴

(منیژه فسروی)

«أَوْصَلَ» فعل ماضی از باب «أفعال» است و باید بر وزن «أَفْعَلَ» بیاید، بنابراین «أَوْصَلَ» (با حرکت فتحه روی عین الفعل) صحیح است. همچنین «الشَّاطِئِ» (به معنای: ساحل) بدین شکل درست است.

(ضبط حرکات)

۱۹۹- گزینه ۴

(قاله مشیرپناهی - هگلان)

در گزینه ۴ آمده است: «حیوانی که به بچه‌هایش در ابتدای تولدشان شیر می‌دهد: شیر (خوراکی)». که نادرست است. توضیح داده شده مربوط به «اللَّبُونَةُ: پستاندار» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «عضوی که انسان و حیوانات به وسیله آن نفس می‌کشند: بینی»
گزینه ۲: «از پرندگانی که نمی‌توانند پرواز کنند: مرغ»
گزینه ۳: «غذایی معروف در صبحانه که از شیر ساخته می‌شود: پنیر»

(مفهوم)

۲۰۰- گزینه ۳

(قاله مشیرپناهی - هگلان)

صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن ضمیر «ی» نقش «مفعول» را داشته باشد. ضمیر «ی» تنها در حالتی نقش مفعول را دارد که پس از «نون وقایه» بیاید و به فعل متصل شود؛ لذا در گزینه ۳، «ی» در فعل «إحْمَنِي» از من نگهداری کن، بعد از نون وقایه آمده و نقش مفعول را دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «لا تلْعَنِي» دارای نون وقایه نیست و حرف «ن» جزء ریشه فعل است.
گزینه ۲: «لا تُمْسِنِي» دارای نون وقایه نیست و حرف «ن» جزء ریشه فعل است، همچنین «ی» در «أُخْتِي» و «لِي» به ترتیب نقش مضاف‌الیه و مجرور به حرف جر را دارد.

گزینه ۴: «ی» در فعل «تُعْنِي» جزء ریشه فعل (غ، ن، ی) است.

(انواع هملات)

۲۰۱- گزینه ۳

(ولی بربری - ابهر)

صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، «شباب» توصیف نشده باشد. (به عبارت دیگر، موصوف نباشد)

تشریح گزینه‌ها:

در گزینه ۱، «شباب» موصوف است و «المُجَدِّين» صفت آن است.
در گزینه ۲، «الشَّباب» موصوف و «المُجَدِّون» صفت آن است.
در گزینه ۳، «مُجَدِّين» حال است و نباید آن را با صفت اشتباه گرفت؛ زیرا «مُجَدِّين» نکره است و «الشَّباب» معرفه است و مطابقتی بین آن‌ها وجود ندارد.

در گزینه ۴، «لَنْ يَتَوَقَّفُوا» جمله وصفیه است که اسم نکره «شباب» را توصیف کرده است.

(قواعد اسم)

۲۰۲- گزینه ۴

(سید محمدعلی مرتضوی)

در گزینه ۴، اسلوب شرط نداریم و «مَنْ» از نوع پرسشی و به معنای «چه کسی» است. ترجمه عبارت: «چه کسی خواست دشمن ذیلی را دشنام دهد که به او دشنام داده بود و او را تهدید کرده بود؟!»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «يُصْلَح» فعل شرط و جمله «إِنَّ اللَّهَ...» جواب شرط است.

گزینه ۲: «غَرَسَ» فعل شرط و «حَصَلَ» جواب شرط است.

گزینه ۳: «أَحَبَّ» فعل شرط و «لِيَتَّقَ» جواب شرط است.

(انواع هملات)

۲۰۳- گزینه ۳

(ولی بربری - ابهر)

صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن مستثنی منه، اسم فاعل نباشد؛ در گزینه ۳، «أَبِيَّات» (جمع مَکْسَر «بیت» مستثنی منه است که اسم فاعل نیست.

در سایر گزینه‌ها: «السَّائِحُونَ، الْمُسَافِرُونَ و الطَّلَّابُ (جمع مَکْسَر «الطَّالِبُ») مستثنی منه هستند که همگی اسم فاعل محسوب می‌شوند.

(اسلوب استثناء)

۲۰۴- گزینه ۱

(ولی بربری - ابهر)

در گزینه ۱، هر دو کلمه «عمل» اسم هستند و هیچ کدام فعل نیست، بنابراین در این عبارت، مفعول مطلق نداریم. (ترجمه عبارت: این کار تو، کار ویرانگری است که با آن، تخریب طبیعت را می‌خواهی!)
در سایر گزینه‌ها: «سمع، لعب و قیام» همگی مصدرهایی هستند که بعد از فعل خود ذکر شده‌اند، بنابراین نقش مفعول مطلق را دارند.

(مفعول مطلق)

۲۰۵- گزینه ۳

(نوبیر امساکلی)

در گزینه ۳، «أَيُّهَا قَنْبَر» نادرست است؛ دقت کنید «أَيُّهَا / أَيُّهَا» بر سر اسم «ال» دار می‌آید، در حالی که «قَنْبَر»، «ال» ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «اللَّهِمَّ» در واقع همان «یا الله» است.

گزینه ۲: «رَبِّ» در واقع همان «رتبی» است که ضمیر «یاء» از آن حذف شده است.

گزینه ۴: «یا» حرف نداء، «بنی» منادا و «آدم» مضاف‌الیه است.

(اسلوب نداء)

تاریخ

۲۰۶- گزینه ۳

(میلاد هوشیار)

گام دوم فعالیت باستان‌شناسی، حفاری برای بیرون آوردن و نمایان کردن آثاری است که در دل خاک قرار گرفته‌اند. حفاری، یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان و نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۵)

۲۰۷- گزینه ۲

(پواد میربلوکی)

یکی از ویژگی‌های برجسته تمدن یونان باستان، شیوه متفاوت حکمرانی بود که توسط یونانیان به وجود آمد.

(تاریخ (۱)، یونان در عصر باستان، صفحه ۵۴)

۲۰۸- گزینه ۳

(پواد میربلوکی)

فرمانروایان سومری و آکدی، پیاپی به سرزمین ایلامی‌ها لشکرکشی می‌کردند. این تاخت‌وتازها، سرانجام سبب شد که حاکمان کوچک و مستقل ایلامی در حدود ۲۶۰۰ ق.م با یکدیگر متحد شوند و پادشاهی ایلام را تأسیس کنند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۶)

۲۰۹- گزینه «۴»

(پوار میربلوکی)

از جمله ابتکارات نظامی ساسانیان، استفاده از فیل در جنگ‌ها بود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۷)

۲۱۰- گزینه «۳»

(پوار میربلوکی)

مطابق تعالیم زرتشتی، گروهی از موجودات الهی که آمشاسپندان یا جاودانان مقدس خوانده می‌شوند، آهوره‌مزدا را در امر آفرینش و اداره امور جهان یاری می‌کنند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۲۹)

۲۱۱- گزینه «۴»

(علی‌مفهر کریمی)

مورخ در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

۲۱۲- گزینه «۱»

(علی‌مفهر کریمی)

نصیحت‌ها و کوشش‌های مسالمت‌آمیز امام علی (ع) برای بازداشتن مخالفان از سرکشی و جلوگیری از جنگ داخلی میان مسلمانان، به نتیجه نرسید و آن حضرت ناگزیر به دفع سرکشی‌ها و آشوب‌گری‌هایی شد که اشراف بنی‌امیه نقش مهمی در ایجاد آن داشتند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۵)

۲۱۳- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

تسلط رومیان بر مصر، موقعیت مسلمانان را در شام و حتی در شبه‌جزیره عربستان در معرض خطر جدی قرار می‌داد. از این رو، مسلمانان بعد از فتح شام، درصدد برآمدن مصر را نیز تسخیر کنند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۵۱)

۲۱۴- گزینه «۳»

(علی‌مفهر کریمی)

گرچه خاندان بنی‌عباس با کوشش ایرانیان به حکومت رسیدند، اما تداوم سلطه اعراب و برخی اقدام‌های خلفای عباسی از قبیل قتل ابوسلمه خال و ابومسلم، نابودی خاندان‌های برمکیان و سهل و سختگیری و ستم به شیعیان و اهل بیت پیامبر، نارضایتی و خشم مردم ایران را برانگیخت و زمینه‌ساز قیام‌های مختلفی در گوشه و کنار ایران شد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۸۶)

۲۱۵- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

مرگ ابوسعید، آخرین ایلخان مغول، آغازگر چهار دهه آشفتگی سیاسی و نابسامانی نسبی در اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران بود که تا زمان قدرت‌گیری تیمور ادامه یافت. در این دوره، علاوه بر خان‌زادگانی از خاندان چنگیز و سرداران مغول که بر سر کسب قدرت رقابت و درگیری داشتند، چندین حکومت محلی غیرمغولی نیز در مناطق مختلف ایران به‌وجود آمدند. حکومت‌های شیعه سربداران و سادات مرعشی مازندران و سلسله آل مظفر از جمله آن‌ها بودند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۱۶)

۲۱۶- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا علویان)

حکومت نادرشاه بر اقتدارگرایی مطلق شاه و تمرکز بر امور نظامی و ارتش متکی بود و نهادهای اداری در عصر حکومت او رونق چندانی نداشتند.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۲۱۷- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا علویان)

ناتوانی فتحعلی‌شاه در تأمین تدارکات سپاه و بی‌کفایتی و سستی برخی از فرماندهان، مانند آصف‌الدوله و نیز اعتماد به وعده‌ها و قدرت خارجی از جمله عوامل شکست ایران در دور دوم جنگ‌های ایران و روسیه بود.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۲)

۲۱۸- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا علویان)

بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹ این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم به خصوص بعد از ماجرای مشروطه بالا رفته و نمی‌تواند مانند هندوستان، ایران را به خاک بریتانیا اضافه کند. در نتیجه مأموران انگلستان در ایران تصمیم گرفتند تا شخص مورد اعتماد خود را به حکومت رسانند تا از طریق او بتوانند به صورت غیرمستقیم اهداف خود را در ایران پیاده کنند.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۲)

۲۱۹- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا علویان)

محمدرضا شاه پهلوی در پاسخ مساعد به خواسته‌های آمریکا، هویدا را برکنار و جمشید آموزگار را به نخست‌وزیری، منصوب کرد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۳)

۲۲۰- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا علویان)

اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در عملیات بیت‌المقدس و با آزادی خونین شهر (خرمشهر) از اسارت دشمن بعثی رقم خورد و برگ زرینی در دفاع از ایران در تاریخ معاصر ثبت شد.

(تاریخ (۳)، جنگ تمیمی و دفاع مقدس، صفحه ۱۵۴)

جغرافیا

۲۲۱- گزینه «۴»

(زهره دامیار)

عبارت صورت سؤال به جغرافیای تاریخی که یکی از شاخه‌های جغرافیای انسانی است اشاره دارد. جغرافیای تاریخی از یافته‌های علم تاریخ استفاده می‌کند و با یک دید همه‌جانبه بررسی‌ها و مطالعات خود را در مورد پراکندگی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها انجام می‌دهد.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۳)

۲۲۲- گزینه «۱»

(زهره دامیار)

ارزش اقتصادی دشت‌ها: ۱- جاذبه‌های گردشگری ۲- استفاده از انرژی پاک، مانند انرژی خورشید و باد ۳- گذران اوقات فراغت ۴- معادن گچ، نمک و مصالح ساختمانی ۵- فعالیت‌های کشاورزی

ارزش اقتصادی جلگه‌ها: ۱- فعالیت‌های کشاورزی ۲- گذران اوقات فراغت ۳- ارزش ارتباطی ۴- منابع طبیعی نظیر نفت و گاز و صید آبزیان

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۲۲۳- گزینه «۳»

(زهره دامپار)

دریای عمان تنها دریای آزاد ایران است که از طریق آن می‌توان به آب‌های همه دریاهای جهان دسترسی داشت. این دریا بخشی از آب‌های اقیانوس هند است که از طریق تنگه مهم هرمز از خلیج فارس جدا می‌شود. عمق این دریا گاهی تا ۲۰۰۰ متر هم می‌رسد که از این نظر برای عبور کشتی‌های تجاری و نفت‌کش‌های غول‌پیکر بسیار مناسب است.

(پغرافیای ایران، پغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۲۲۴- گزینه «۲»

(زهره دامپار)

در ترسیم هرم سنی جدول صورت سؤال، قسمت بالایی هرم باریک و میانه هرم پهن خواهد بود. در سال ۱۳۹۵ شاهد کاهش رشد جمعیت هستیم. اگر سیاست کنترل جمعیت در ابعاد شدید ادامه پیدا کند، جمعیت کشور به تدریج دچار پیری و در نهایت مشکلات دیگری در برخورد داشت. اساساً نباید سیاست کنترل جمعیت به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند، زیرا این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.

(پغرافیای ایران، پغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

۲۲۵- گزینه «۳»

(زهره دامپار)

روستاهای متمرکز تحت تأثیر پدیده‌های اطراف خود است. روستاهایی که در دامنه یک کوه استقرار یافته (پلکانی) از این نوع هستند. (لیقوان در آذربایجان شرقی) در روستای پراکنده، خانه‌ها با فاصله از هم قرار دارد. روستای آق اولر در تالش گیلان از این نوع است.

(پغرافیای ایران، پغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۲۲۶- گزینه «۱»

(زهره دامپار)

در نقشه صورت سؤال، ناحیه انسانی پشتون‌ها در هر دو کشور افغانستان و پاکستان قرار دارند. لزوماً مرزهای نواحی طبیعی و انسانی با مرزهای اداری و سیاسی منطبق نیستند. کشور افغانستان از نظر قومیت‌ها کشور همگونی نیست و قومیت‌های مختلفی در آن زندگی می‌کنند. هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیشترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارد.

(پغرافیا (۲)، نامه پیست؟، صفحه ۱۷)

۲۲۷- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

یکی از مهم‌ترین جبهه‌های هوا، جبهه قطبی است که بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله تشکیل می‌شود. در ناحیه معتدله حوالی عرض جغرافیایی ۶۰ درجه، بر اثر صعود هوا منطقه فشار کم ایجاد می‌شود. این صعود هوا تحت تأثیر توده هوایی است که از سمت قطب به طرف آن حرکت می‌کند و هوای نسبتاً گرم‌تر را به سمت بالا می‌راند.

(پغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۲۶)

۲۲۸- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

شکل صورت سؤال یک طاق دریایی ناشی از حفر مواد در ساحل می‌باشد. در نتیجه فرسایش سواحل، اشکال مختلفی از ناهمواری‌ها چون ستون‌های سنگی دریایی، غارها و طاق‌های دریایی به وجود می‌آیند که به آن‌ها اشکال ناهمواری ناشی از حفر مواد (کاوشی) می‌گویند.

آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زبانه یا دماغه ماسه‌ای، از جمله اشکال ناهمواری ناشی از رسوب‌گذاری مواد (تراکمی) محسوب می‌شود.

(پغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

۲۲۹- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

نسبت اشتغال در فعالیت‌های چهارگانه در کشورها و نواحی مختلف جهان، متفاوت است. یکی از نیازها و نگرانی‌های مهم بشر امروز، تأمین غذاست و امنیت غذایی، جزء اهداف و برنامه‌های مهم همه کشورها محسوب می‌شود.

(پغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۸۴)

۲۳۰- گزینه «۳»

(زهره دامپار)

بهره‌مندی از منابع انرژی و معدنی یک کشور به‌تنهایی منشأ قدرت نیست. اگر این منابع در این کشور در جهت توسعه صنایع قرار بگیرند، در قدرت آن کشور مؤثرند، اما اگر اقتصاد کشوری وابسته به صادرات آن‌ها باشد، یک ویژگی منفی و عامل کاهش قدرت ملی تلقی می‌شود.

(پغرافیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه ۱۵۱)

۲۳۱- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

در مگالاپلیس (منطقه آبشهری)، حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورد.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۱۴)

۲۳۲- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

وجود مشکلات در نواحی روستایی بدین معنا نیست که همه شهرنشینان در جهان سطح زندگی بالایی دارند یا همه روستاییان در فقر به سر می‌برند.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۱)

۲۳۳- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

از آنجا که حمل‌ونقل در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد، جغرافیای حمل‌ونقل شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۴)

۲۳۴- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

چنانچه حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه آبدی آن بیشتر شود، سیل رخ می‌دهد. بیشتر رودها، طی سال، یک یا چند بار دچار سیل می‌شوند اما همه سیل‌ها خسارت‌بار نیستند. اگر آبدی رود آن قدر افزایش یابد که از ظرفیت رود فراتر برود و سرریز شود، سیل خسارت‌بار رخ داده است.

(پغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه ۸۹)

۲۳۵- گزینه «۴»

(زهره رامیار)

استفاده از تصاویر ماهواره‌ای در مطالعه و پیش‌بینی مخاطرات طبیعی به طور روزافزون در حال گسترش است. مدیریت مخاطرات طبیعی در سه مرحله، یعنی قبل از وقوع، حین وقوع و بعد از وقوع مخاطره صورت می‌گیرد. عبارت گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» مربوط به مرحله قبل از وقوع یعنی پیشگیری است، اما عبارت گزینه «۴» به مدیریت بعد از وقوع سیل اشاره دارد.

(یغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۱۳)

فلسفه و منطق

۲۳۶- گزینه «۲»

(نیمه پواهری)

ممکن است تصورات سازنده یک تصدیق برای ما معلوم و شناخته‌شده باشند اما کل حکم و تصدیق بر ساخته از آن‌ها برای ما مجهول باشد. برای مثال ما می‌دانیم «سیب» چیست، و می‌دانیم که «مفید برای پوست» چیست. اما ممکن است ندانیم «سیب برای پوست مفید است». در این حالت تصورات این تصدیق معلوم هستند اما تصدیق در مجموع مجهول است. اما این گونه نیست که تصورات سازنده یک تصدیق مجهول همیشه معلوم باشند، ممکن است تمام تصورات یا تعدادی از آن‌ها مجهول باشند.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۷ و ۹)

۲۳۷- گزینه «۴»

(هسین راهنمایی)

فردی که این جمله را می‌شنود امکان دارد دچار ابهام شود که خود فرد گوینده سیگار می‌کشیده یا پدر فرد گوینده سیگار می‌کشیده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مغالطه ابهام در مرجع ضمیر نداریم زیرا ضمیر که بعد از لباس آمده مرجع آن مشخص است.

گزینه «۲»: کیف پولش به مرجع مفرد بر میگردد و آن هم جز مادر نمی‌تواند باشد چون فرزندان مادر جمع هستند.

گزینه «۳»: در این مورد ما مغالطه ابهام در عبارت داریم از نوع مشخص نبودن عبارت محذوف (به خوردن هندوانه میل ندارد یا با ساسان هندوانه خوردن را دوست ندارد).

نکته: وجود ضمیر به معنای وجود مغالطه ابهام در مرجع ضمیر نیست.

(منطق، لغت و معنا، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۳۸- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

همه مفاهیم ذکر شده در گزینه چهارم مفهوم کلی هستند. در تشخیص مواردی نظیر «تنها کتاب منطق من»، «کنکور انسانی» یا «فلسفه یازدهم» باید توجه کنید که به یک مورد خاص و منحصر به فرد اشاره نمی‌کنند و «نوعاً» می‌توان افراد و مصادیق متعددی برای آن‌ها فرض کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جزئی - کلی - کلی - کلی

گزینه «۲»: کلی - جزئی - کلی - کلی

گزینه «۳»: جزئی - جزئی - کلی - کلی

نکته: القابی نظیر «لسان‌الغیب» یا «شیخ اجل» اوصافی هستند که می‌توان بر افراد دیگر و متعددی نسبت داد و مانند اسامی اشخاص جزئی نیستند و مفهوم کلی به شمار می‌روند.

(منطق، مفهومی و مصداقی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۳۹- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

در کتاب درسی مثالی مطرح شده که جیوه را به «فلزی که در دمای طبیعی مایع است» تعریف کرده است و این تعریف را تعریفی درست محسوب کرده است. در این تعریف مفهوم خاص عبارت است از «چیزی که در دمای طبیعی مایع است» که با مفهوم مجهول نسبت عموم و خصوص مطلق دارد و لزوماً اختصاص به جیوه ندارد، اما با آمدن به همراه فلز یک تعریف جامع و مانع می‌سازد.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۱)

۲۴۰- گزینه «۴»

(هسین صدوری)

اگر قضیه صادق «هر ج غیرد است» را عکس کنیم، می‌شود «بعضی غیرد ج است» که قضیه صادقی است. حال اگر این قضیه را نقیض کنیم می‌شود «هیچ غیرد ج نیست» که قضیه کاذبی است. اگر متضاد این قضیه اخیر را بنویسیم می‌شود «هر غیرد ج است» که صدق و کذب آن نامشخص است، زیرا در تضاد از کذب لزوماً به صدق نمی‌رسیم.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه‌های ۶۳، ۶۴، ۶۷ و ۶۸)

۲۴۱- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

منفی‌بودن علامت موضوع و محمول زمانی است که قضیه ما «موجبه جزئی» باشد. پس قیاسی را باید انتخاب کنیم که نتیجه موجبه جزئی خواهد داشت.

نکته تستی: هنگامی که یکی از مقدمات قیاس ما سالبه باشد پس نتیجه هم در صورت اعتبار قیاس حتماً دارای نسبت سالبه خواهد بود. (بنابراین گزینه‌های ۱ و ۳ رد می‌شوند)

نکته تستی: قیاس معتبر با دو مقدمه جزئی نداریم. (بنابراین گزینه ۲ رد می‌شود)

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۲۴۲- گزینه «۳»

(نیمه پواهری)

در انفصال حقیقی هر دو قضیه هم‌زمان کاذب و هم‌زمان صادق نیستند؛ بنابراین اگر یک طرف کاذب باشد (کذب د یا همان صدق غیرد) طرف دیگر حتماً صادق است (صدق ج).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از کذب یک طرف منفصله (صدق غیرج = کذب ج) به کذب طرف دیگر (صدق غیرد = کذب د) رسیده است؛ که نادرست است.

گزینه «۲»: از صدق یک طرف منفصله (صدق د) به صدق طرف دیگر (کذب غیرج = صدق ج) رسیده است؛ که نادرست است.

گزینه «۴»: از کذب یک طرف منفصله (کذب ج) به کذب طرف دیگر (صدق غیرد = کذب د) رسیده است؛ که نادرست است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۴۳- گزینه «۳»

(حسن صدری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آن چیزی که سقراط بر سر زبان‌ها انداخت و عمومی کرد، واژه «فلسفه» بود.

گزینه «۲»: علت اصلی تواضع و فروتنی سقراط بود. هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها علت احتمالی است.

گزینه «۳»: سوفیست در ابتدا به معنای دانشمند و فرد دانا بود. فیلسوفوس یا فیلسوف نیز در گذر زمان به معنای دانشمند تلقی شد. پس دلالت اولیه سوفیست با تلقی ثانویه از فیلسوفوس در واقع یکی بود.

گزینه «۴»: در آن زمان فلسفه دلالت بر دانش خاصی نداشت و همه دانش‌ها را شامل می‌شد.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان، صفحه ۷)

۲۴۴- گزینه «۱»

(نیما پوراهی)

در «دوری از مغالطه‌ها» می‌خوانیم: فیلسوفان می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی، ارائه دهند و آن را با گفتار مناسبی که خالی از مغالطه باشد، بیان کنند.

در «استقلال در اندیشه» می‌خوانیم: اولاً فیلسوف درباره مسائل بنیادین به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد. او تابع برهان و استدلال است؛ نه تابع افراد و اشخاص.

در «رهایی از عادات غیرمنطقی» می‌خوانیم: افراد متفکر و اندیشمند این جوامع، این قبیل افکار را مورد نقد و ارزیابی قرار می‌دهند و اگر منطبق با عقل و استدلال نبود، آن‌ها را نمی‌پذیرند و تلاش می‌کنند سایر مردم را نیز به باطل بودن آن افکار آگاه کنند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۲۴۵- گزینه «۴»

(هسین راهنمایی)

عقل می‌تواند هم امور محسوس (طبیعی) را درک کند و هم امور نامحسوس را.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شناخت حسی خاص انسان نیست و حیوانات دیگر هم شناخت حسی را دارا هستند، حتی ممکن هست قوی‌تر هم باشند (مانند عقاب در حواس بینایی).

گزینه «۲»: مبانی علوم طبیعی (تجربی) با شناخت عقلی محض به دست آمده است (فارغ از تجربه).

گزینه «۳»: شرط رسیدن به شناخت شهودی، تقویت ایمان و تعالی نفس و ... است، نه برعکس.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

۲۴۶- گزینه «۱»

(نیما پوراهی)

از نظر افلاطون قوه نطق و قابلیت حیات مربوط به نفس است و ارسطو نیز این نظر استاد خود را پذیرفت. عبارت مذکور در صورت سؤال نیز به این نکته اشاره دارد که از نظر سهروردی نفس دارای حیات و زنده است.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۲۴۷- گزینه «۳»

(نیما پوراهی)

روح امری مجرد و غیرمادی است که خواص جسم از جمله زمان و مکان و بعد و امتداد و ... را ندارد. اینکه این‌سینا می‌گوید روح در بدن حلول می‌کند یا اینکه ملاصدرا می‌گوید روح از تکامل جسم ایجاد می‌شود، به این معنا نیست که روح درون بدن است و هر دو این افراد بر نادرستی این گزاره توافق نظر دارند. این‌سینا می‌گوید روح در بدن ظهور می‌یابد و ملاصدرا می‌گوید روح باطن بدن است (نه اینکه درون بدن است).

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه‌های ۷۹ و ۸۱)

۲۴۸- گزینه «۲»

(نیما پوراهی)

به ترتیب حالت افراط سه قوه «عقل، غضب و شهوت» از نظر ارسطو عبارت‌اند از: «جریزه، تهور و شره»

به ترتیب حالت تفریط سه قوه «عقل، غضب و شهوت» از نظر ارسطو عبارت‌اند از: «سفاهت، ترس، خمودی»

به ترتیب حالت اعتدال سه قوه «عقل، غضب و شهوت» از نظر ارسطو عبارت‌اند از: «حکمت، شجاعت، خویشتن‌داری»

(فلسفه یازدهم، انسان، موهوبی افلاق‌گرا، صفحه ۸۷)

۲۴۹- گزینه «۳»

(نیما پوراهی)

در صورتی که محمول با موضوع اتحاد مفهومی و مصداقی داشته باشد و یا اینکه محمول از ذاتیات موضوع باشد، حمل اولی ذاتی خواهد بود. بنابراین حمل تعریف مفهومی صحیح بر ذات (انسان حیوان ناطق است)، حمل یک مفهوم ذاتی بر ذات (انسان حیوان است) و حمل یک ماهیت و ذات بر خودش (انسان انسان است)، حمل اولی ذاتی محسوب می‌شود.

اما حمل مفاهیم ذاتی یک ماهیت بر یکدیگر همیشه حمل اولی ذاتی نیست. مثلاً قضیه «حیوان ناطق است» دارای حمل شایع صناعی است و «ناطق» از ذاتیات «حیوان» محسوب نمی‌شود.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۵۰- گزینه «۴»

(نیما پوراهی)

واجب‌الوجود بالذات و واجب‌الوجود بالغیر هر دو ضرورت وجود دارند. اما ضرورت وجود برای واجب‌الوجود بالذات از ناحیه ذات خود آن است. اما واجب‌الوجود بالغیر ضرورت وجود را از ناحیه غیر دریافت می‌کند و ضرورت از جانب خود (وجوب فی‌نفسه) ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این‌گونه نیست که برای واجب‌الوجود ضرورت وجود ایجاد شده باشد، واجب‌الوجود بالذات، ذاتاً ضرورت وجود دارد و وجود برایش واجب است.

گزینه «۲»: این ممکن‌الوجود است که اقتضایی نسبت به بودن ندارد (یعنی می‌تواند باشد یا نباشد)، ممتنع‌الوجود اصلاً امکان وجود ندارد و همواره معدوم است.

گزینه «۳»: ممکن‌الوجود اقتضایی نسبت به وجود ندارد (این جمله به معنی این نیست که وجود ندارد، بلکه بدین معنی است که می‌تواند باشد یا نباشد). این واجب‌الوجود است که اقتضای وجود دارد.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۲۵۱- گزینه «۳»

(نیمه پوهاری)

هیوم بیان می‌کند که رابطه علیت در حس و تجربه مکشوف نیست و این ابزار صرفاً توالی و پشت‌سرهم آمدن (تعاقب) دو حادثه را برای ما مشخص می‌کند. ابن سینا نیز چنین نظری را قبول دارد و بیان می‌کند که حس جز به توالی حوادث پی نمی‌برد. اما ابن سینا راه دیگری را برای اثبات اصل علیت با ابزار عقل می‌گشاید و این اصل را صرفاً ناشی از عادت ذهنی ما نمی‌داند (رد گزینه ۲)، اما از نظر هیوم تمامی معارف ما بر پایه حس و تجربه است و عقل محض را قبول ندارد. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(فلسفۀ دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۲۵۲- گزینه «۴»

(نیمه پوهاری)

از نظر کانت معیار و قانون فعل اخلاقی معیاری عقلی است که در خود کنش نهفته است. ما باید وظیفه خود را صرفاً برای انجام وظیفه انجام دهیم. اخلاقی بودن یک کنش بسته به عوامل بیرونی نظیر سعادت، منفعت، دستورات خداوند و ... نیست. خود کار یا درست است یا نادرست و ما نمی‌توانیم برای توجیه یک عمل غیر اخلاقی به یک عامل بیرونی متوسل شویم. اما توجه کنید که این بحث در رابطه با معیار اخلاقی بودن یا نبودن کنش‌های ما می‌باشد. اما کانت برای تحقق و انجام شدن کنش اخلاقی وجود خداوند و عالم غیرمادی را لازم می‌داند؛ زیرا تا اختیار نباشد، کنش اخلاقی‌ای نیست و برای اینکه انسان اختیار داشته باشد، وجود نفس و جهان غیرمادی و خداوند ضروری است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اخلاقی بودن اعمال ما بسته به اتصال آن‌ها با سعادت یا فضیلت خاصی نیست.

گزینه «۲»: معیار اخلاقی بودن یک کنش در خود آن نهفته است و با عقل دریافته می‌شود، نه با فرامین خداوند.

گزینه «۳»: هرچند خداوند یا هر عامل بیرونی دیگر در اخلاقی بودن یا نبودن کنش‌های ما تغییری ایجاد نمی‌کنند، اما وجود آن‌ها برای تحقق و انجام شدن افعال اخلاقی لازم است.

(فلسفۀ دوازدهم، فدا در فلسفۀ - قسمت اول، صفحه ۳۶)

۲۵۳- گزینه «۲»

(نیمه پوهاری)

اگر بخواهیم دلیل فارابی را برای رد تسلسل علل نامتناهی به بیانی دیگر صورت‌بندی کنیم، می‌توان گفت اگر تعداد علت‌ها بخواهد بی‌نهایت باشد، به معنی آن است که باید بی‌نهایت پدیده موجود باشد تا نوبت به معلول پیش روی ما برسد و چنین چیزی امکان‌پذیر نیست.

(فلسفۀ دوازدهم، فدا در فلسفۀ - قسمت دوم، صفحه ۴۳)

۲۵۴- گزینه «۳»

(حسن صدری)

شکل‌گیری علوم طبیعی در گروی کشف ویژگی‌ها و روابط پدیده‌های آن است. اما از نظر ابن سینا «دانشمند» و «عالم» طبیعت باید علاوه بر کشف ویژگی‌ها و روابط پدیده‌های آن، به رابطه این جهان طبیعت با مبدأ وجودی آن نیز بپردازد و در آن تفکر کند.

(فلسفۀ دوازدهم، دورۀ میانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۲۵۵- گزینه «۴»

(فسین راهنمایی)

به دلیل اینکه دیدگاه‌های دیگر ملاصدرا از اصالت وجود تأثیر گرفته‌اند، فلسفۀ او را گاهی «اصالت وجودی» می‌گویند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- بعضی از اصول فلسفی ملاصدرا ابتکاری بودند بعضی‌ها ابتکاری نبودند، یعنی قبلاً مطرح بودند.

- ملاصدرا از شهود و وحی به عنوان شاهد و تأیید کمک می‌گرفت نه به عنوان پایه استدلال.

- ملاصدرا به پیشنهاد شیخ بهایی به شاگردی میرداماد درآمد، نه برعکس.

(فلسفۀ دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۸۸، ۹۱ و ۹۲)

روان‌شناسی

۲۵۶- گزینه «۱»

(موری پوهاری)

روش علمی که روش مورد نظر روان‌شناسان نیز هست با دو ویژگی «تعریف عملیاتی» و «تکرارپذیری» شناخته می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۲۵۷- گزینه «۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

«پیش‌بینی» مربوط به شرایطی می‌شود که توصیفی از یک پدیده روان‌شناختی داشته باشیم و دلیلی برای ظهور آن پدیده یافته باشیم. در این صورت، می‌توانیم زمان ظهور آن پدیده را بفهمیم و آن را دست‌کاری کنیم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توصیف مفهوم انگیزه

گزینه «۳»: تبیین مفهوم هدف و بیان انگیزه به عنوان دلیل آن

گزینه «۴»: توصیف مفاهیم حافظه کاری و حافظه کوتاه‌مدت با توجه به مقایسه ویژگی‌های آن‌ها

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۲۵۸- گزینه «۳»

(همیدرضا توکلی)

این عبارت از دو جمله تشکیل شده است که جمله اول به «تبیین» اشاره دارد اما من حیث المجموع، این عبارت با به دست آوردن تبیین، توانسته پیش‌بینی کند که تثبیت حافظه دانش‌آموزان چگونه است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۲۵۹- گزینه «۴»

(اکوثر دستورانی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دانشمند برخلاف فرد عادی، منظم و قاعده‌مند است.

گزینه «۲»: به تکرارپذیری اشاره دارد.

گزینه «۳»: به تعریف عملیاتی اشاره دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۲۶۰- گزینه «۳»

(فرهار علی‌نژاد)

کودکان به دلیل پردازش ادراکی، هدایای بزرگ را فارغ از ارزششان، به هدایای کوچک ترجیح می‌دهند.

حرکات درشت و ظریف هر دو در دوره کودکی آموخته می‌شوند، ولی حرکات ظریف دیرتر ظاهر می‌شوند. یادگیری حرکات مربوط به رشد جسمانی است.

کودکان در دوره دبستان از لحاظ اجتماعی دوست دارند با هم‌جنس‌های خود بیشتر بازی کنند.

یکی از پیامدهای منفی رشد شناختی نوجوانان، حساسیت نسبت به انتقاد دیگران است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۷، ۴۸، ۵۱ و ۵۶)

۲۶۱- گزینه «۲»

(همیدرضا توکلی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رؤیاپردازی در واقعیت فاصله‌ای را کاهش نمی‌دهد.

گزینه «۳»: رفتارهای مختص به هر جنس در حیطه هویت روانی است.

گزینه «۴»: مراد از نگرش جزئی و یک‌طرفه این است که آمیزه‌ای از خوب و بد وجود نداشته باشد و فقط یکی از آن‌ها را ببیند که این باعث آرمان‌گرایی می‌شود؛ بنابراین باید نوجوان را تشویق کرد که بد و خوب را با هم ببیند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۶، ۵۹ و ۶۳)

۲۶۲- گزینه «۴»

(فرهار علی‌نژاد)

شرایط محرومیت حسی به حالتی اطلاق می‌شود که هیچ‌یک از گیرنده‌های حسی فرد مثل چشم، گوش و... به وسیله محرک‌های بیرونی تحریک نشوند. محرومیت حسی به دلیل آزارنده بودن آن، نوعی شکنجه تلقی می‌شود. مطالعات نشان می‌دهد که موجودات زنده، به خصوص انسان، نیاز به «احساس» دارند.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه ۶۹)

۲۶۳- گزینه «۲»

(مهری باهردی)

تشریح عبارات نادرست:

گزینه «۱»: زمان بازیابی اطلاعات از حافظه حسی چیزی در حدود نیم ثانیه است.

گزینه «۳»: رمزگردانی در حافظه حسی به صورت حسی اتفاق می‌افتد.

گزینه «۴»: اطلاعات موجود در حافظه حسی در صورت توجه به حافظه کوتاه‌مدت می‌روند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

۲۶۴- گزینه «۳»

(کلوثر دستورانی)

در صورت یکسان بودن اثر گذشت زمان علت عملکرد ضعیف افراد در یادگیری مطالب ناشی از تداخل اطلاعات حافظه است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۶ و ۱۰۲)

۲۶۵- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

توجه با تمرکز متفاوت است. اگر توجه مداوم و پایدار باشد، در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم. اغلب به دلیل ارتباط نزدیک میان دو مفهوم توجه و تمرکز، همه افراد قادر به تفکیک آن دو نیستند.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه ۷۳)

۲۶۶- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

موارد گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» مربوط به خطای اضافه کردن و گزینه «۴» مربوط به خطای حذف کردن است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۹)

۲۶۷- گزینه «۱»

(فرهار علی‌نژاد)

اثر تجربه گذشته (انتقال) همواره آسان کردن مسئله نیست. در مسئله گره‌زدن دو طناب، اگر شخص انبردست را فقط در کارهای فنی قابل استفاده بداند، نمی‌تواند راه‌حل را پیدا کند.

در مورد گزینه «۲» دقت کنید که استفاده از وسایل در راه‌های غیرمعمول، مربوط به بازیابی تجربه گذشته است، نه بازیابی راه‌حل مسئله.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۷، ۱۲۱ تا ۱۲۳)

۲۶۸- گزینه «۱»

(کلوثر دستورانی)

موانع پیش‌رو در مسائل خوب تعریف‌شده کمتر است، مسائل علوم انسانی عمدتاً از نوع خوب تعریف‌نشده هستند. (رد گزینه‌های ۲، ۳ و ۴)

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

۲۶۹- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

ناکامی [علت] باعث پرخاشگری [معلول] می‌شود.

ناتوانی در حل مسئله [علت] باعث فشار روانی [معلول] می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۳۰)

۲۷۰- گزینه «۲»

(همیدرضا توکلی)

این تصمیم‌گیری مهم است چون تأثیر بسزایی در آینده شخص دارد و هرچند دارای دو اولویت است، اما یکی از تصمیم‌گیری‌های مهم و پیچیده زندگی است. (رد گزینه‌های ۱، ۳ و ۴)

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

۲۷۱- گزینه «۲»

(مهری باهردی)

هستی به جای فکر کردن و انتخاب بهترین رشته برای خود، کورکورانه از دیگر داوطلبان پیروی کرده است؛ پس سبک تصمیم‌گیری او «وابسته» است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۴۹)

۲۷۲- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

بررسی امنیت شغلی و بازار کار به مرحله ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت اشاره دارد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۸)

۲۷۳- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

در بررسی چرایی رفتار گاه به عواملی توجه می‌شود که فراتر از نیازهای زیستی و مادی است؛ مانند فردی که برای کسب استقلال و نه نیاز مالی شروع به کارکردن می‌کند؛ به مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت درآوردن رفتار و شناخت ما می‌شود، نگرش می‌گویند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۰)

۲۷۴- گزینه «۴»

(مهری باهردی)

هماهنگ نبودن دو شناخت از مجموعه شناخت‌های هر فرد یا شناخت و رفتارمان «ناهماهنگی شناختی» نامیده می‌شود.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۹)

۲۷۵- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

ادراک کارایی مبتنی بر این است که ما زمانی که انتظار داشته باشیم، کارایی لازم را داریم و می‌توانیم از پس فعالیتی بربیاییم و دانش و مهارت لازم در انجام دادن آن کار را در خود ببینیم، دست به انجام آن فعالیت می‌زنیم. موارد سایر گزینه‌ها مربوط به ادراک کنترل هستند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۲ و ۱۷۳)

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور

در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی